

SANDRA GRAY

Supusă ca o dulce pradă

Experiența dezastruoasă din noaptea nunții grefată pe marea forță de seducție pe care și-o descoperă Annie, după ce devine femeie, va face să izbucnească din adâncul ființei sale dorința mistuitoare a dragostei împlinite.

Dar cum să creadă în promisiunile mincinoase ale bărbaților? Toți îi cerșesc trupul, iar ea este înclinată să se îndure de ei, resemnată că o vor dezamăgi. Cu sufletul rănit, dar nesupus Annie nu vrea să se lase învinsă, crezând cu încăpăținare în forța clocotitoare a dorinței.

"Hainele cădeau în jurul ei. Unul câte unul, acele lucruri prețioase, care îi făceau corpul mai tulburător, se îngrămădeau pe covor mototolite ca niște zdrențe, rupte la împlinire. Nici măcar nu încerca să se apere. Un instinct mai tare decât orice o făcea să se supună în fața dorinței acestui nou stăpîn."

TANDREE

ISBN 973-9127-04-5

Lei 1800

SANDRA GRAY

SUPUSĂ CA O DULCE PRADĂ

Traducere de NICOLAE CONSTANTINESCU

Editura: Z
1995

I

— ANNIE Brécourt, aş vrea să ştiu ce faci? strigă Bianchi, supraveghetoarea, lovind cu palma în catedră.

Fata îşi ridică faţa mică şi albă de la pupitrul peste care stătea aplecată cu încăpăţânare de douăzeci de minute.

— Nimic... nimic.", domnişoară! zise ea cu o stinghereală care ar fi fost suficientă să o facă să fie bănuită de toate micile crime care pot avea loc într-o clasă de liceu.

Bianchi se apropie de ea?

— Ei bine, ce! făcu Simone Mayéras, lăsându-şi baltă teorema. Îşi termină traducerea la latină. De asta se află aici, domnişoară, nu?

— Taci, o rugă cu severitate Bianchi, o să văd.

Supraveghetoarea luă într-adevăr cartea deschisă şi citi:

— *Da mi basia mille, deinde centum...*". E adevărat, anunţă ea cu un ton doctoral, e latineşte...

Şi, deoarece câteva eleve pufneau în râs, adăugă cu demnitate:

— Toate ar trebui să faceţi ca Annie Brécourt, şi să lucraţi în loc să râdeţi!

— Amen!... strigă Simone: Şi asta e tot pe latineşte, domnişoară!

— Linişte!

Deşi fără grabă, capetele fetelor se aplecară cu docilitate spre caiete. Era ultima zi de şcoală înaintea

vacanței de Paști. Și Annie putu să citească în continuare liniștită.

„Dă-mi o mie de sărutări, și apoi o sută

Și încă o mie iar...”

Se strădui să citească fără să ridice ochii, rareori cu o privire rapidă spre dicționar, căci Annie Brécourt era, după cum știa tot liceul, cea mai bună latinistă a anului. Acum își întrebuința cu promptitudine cunoștințele.

Vechile cuvinte înflăcărâte, acele poeme pline de melancolia dragostei și a dorinței îi treceau fără încetare prin fața ochilor, îi aduceau în suflet aceeași nouă încântare de care tresăltau, mângâiate, tinerele femei de altă dată ce le auziseră luându-și zborul de pe buzele vii ale poetului.

Era eternul cântec, cântecul de leagăn al sufletului și al trupului ființelor omenești, îndemnul patetic ce vine de la toate lucrurile trecătoare. Și frumoase, spre a-i face pe tineri să culeagă zilele ca pe niște fructe, să iubească viața.

Și, de fiecare dată, pentru cel care îl ascultă e un miracol fără precedent, nebănuind că s-a întâmplat și altora înaintea lui, mereu și mereu de la începutul lumilor!

Peste clasă se așternuse tăcerea. Iar lui Annie poetul șiret îi șoptea:

„Ce soartă te așteaptă? Și pentru cine

Frumoasă tu vei fi? Cui vei da sărutările

A cui pradă vei fi?”

Annie își ridică fruntea. Din piept îi ieși un geamăt ușor, aproape imperceptibil. Apoi, o secundă, ochii ei gravi, vitroși parcă, se plimbară peste zidurile albe fără să le vadă. Pe urmă privirea ei evadă pe fereastră.

Afară strălucea cerul unei primăveri algeriene, în curte, palmierii înalți aruncau în jur o umbră firavă. Se auzea ciripit de păsări, un susur de fântână și, din când în când, melopeea veselă ce se strecura afară dintr-o clasă închisă.

Dincolo de acele ziduri era arșița, rumoarea orașului și, uneori, venind dinspre port, țipătul disperat al unei sirene gonind pe mare. Toate acestea întrerupte de ritmul mai apropiat și mai familiar al străzii: strigătul unui arab care vindea ceva dintr-un coș, un plâns de copil și pianul astmatic care începuse să suspine faimoasa frază din *Lakmé*:

„Totul palpită...”

Muzica searbădă a acelor coarde descurajate îngreuna și mai mult angoasa fără motiv a tinerei Annie. Oare nu pentru ea murmură cântecul rănit?... nu pentru ea înflorise acea dimineață care nu semăna cu nicio altă dimineață a vieții?

Cu capul dat pe spate, tăcută în clasa zgomotoasă, i se părea că asistă la propria ei trezire, ivindu-se ca prințesa din povești dintr-o lume tenebroasă.

De ce mai degrabă azi decât în altă zi? Nu știa. Dar avea, să trăiască! Era ceasul așteptat, momentul fericirii. Toate promisiunile vor fi făcute și îndeplinite. Și nu exista nicio limită...

Fiica unui director din Conducerea Generală, însărcinat cu teritoriile din sud, Annie Brécourt, foarte tânără, drăguță, beneficiara unei educații rafinate, obișnuită să trăiască într-un mediu elegant, ale cărui covoare nu consimțeau să se lase călcate decât de persoane importante, sau cel puțin „originale în fine, Annie ar fi putut să fie foarte mulțumită de situația ei mondenă.

Sigur, era aproape o ocupație suficientă aceea de a-și ajuta mama să primească invitații, să pună frișcă în nenumăratele cești cu ceai oferite acestora; să frecventeze cu asiduitate concertele, balurile, conferințele, în sfârșit toate manifestările unde Geneviève Brécourt își expunea frumusețea aproape celebră”.

Dar pentru Annie nu era destul. O nevoie vagă de altceva, dublată de o înclinație înnăscută, o făcuse să întreprindă studii ceva mai serioase, al căror deznodământ era așteptat la viitoarea sesiune de bacalaureat la Academia din Alger.

Poate, imaginându-și că dă dovadă de o oarecare originalitate pentru lumea ei, suferea pur și simplu în această privință influența Simonei Mayéras, prietena ei nedespărțită.

— Să acționezi; să fii tu însăși; să nu te complici inutil! spunea această Simone cu o siguranță imperturbabilă.

Annie adoptase această deviză; sau așa credea.

De aceea hotărâse o dată pentru totdeauna că, va avea un viitor plin de o activitate extraordinară. Arte, știință, filosofie, indiferent ce, dar numele ei va fi ca un far într-o zi!

Și totuși poemul antic își derula incantația, făcând să fremete în jurul ei, insistentă și insidioasă neliniștea dragostei.

„Pentru cine frumoasă tu vei fi?

A cui pradă vei fi? Ce buze...”

Ei bine, gata cu visele, mironosițo? zise brusc Simone Mayéras, închizându-și caietul.

Annie ridică spre Simone ochii mari, încă tulburi și nehotărâți.

Simone Mayéras, fiica celebrului pictor orientalist, forma, bineînțeles, un contrast desăvârșit cu Annie: altfel n-ar fi fost atât de bune prietene.

Uscată ca un greiere, brună ca lămâia de septembrie, cu corpul de pisică sălbatică și părul greu cu bucle aspre, așa cum au unii îngeri al lui Gozzoli; cu frumoșii ei ochi roșcați și gura cu buze cărnoase și dinți strălucitori, Simone avea în mod vag aerul unei negrese, amuzantă, dar fără să fie frumoasă.

Hotărâtă, deja înzestrată cu o autoritate virilă, era foarte tare la matematică, de neînvincis la fizică, disprețuia tot ce nu aparținea acestor științe exacte și aprecia destul de puțin aptitudinile și caracterul prietenei sale Annie.

În schimb, ea se bucura în ochii acesteia de un prestigiu de netăgăduit.

— Încă cinci minute...; suspină Annie cu ochii la pendulă.

— Gata, am terminat! declară Simone, aranjându-și cărțile.

Deodată se întrerupse și întrebă cu tonul ei totdeauna brusc:

— Chiar, vii miercuri să joci tenis la mine?

— Dacă vrei...

— Pot conta pe tine? Îți dă voie mama ta?

Da, răspunse fără convingere Annie. Cine mai vine?

— Maria Altoviti, Ea chel Attis, Suzy și câțiva băieți care vin mai ales să lucreze. Micul Alphéran își va aduce fratele, cel de la Școala de Mine. Își petrece aici vacanța, adăugă ea cu mândrie.

— A!... făcu Annie indiferentă.

— E un tip tare. În fond, nici nu știu de ce-ți spun; asta nu te interesează. La revedere, zise ea foarte repede, auzind sunetul clopoțelului. Pe miercuri, și vacanța plăcută!

— Vacanță plăcută, răspunse blând Annie.

II

LA SOSIREA LOR LA ALGER, domnul și doamna Brécourt aleseseră, pe strada Fontaines, o vilă în stil maur cu ziduri fermecătoare, acoperită cu trandafiri albi și de culoarea șofranului, care se ivea ca dintr-un sipet în mijlocul unei grădini încărcate de vegetație, suspendată peste o râpă umbroasă.

Tinerei Annie îi plăcea mai ales terasa, potrivită visărilor și întinsă spre mare. Dar aici era tare cald în dimineața aceea! Fata se sculă alene și trecu în micul salon răcoros, abia luminat de fereastra cu grilaj, unde mama ei îngrămădisise pernele de piele, covoarele, obiectele de sidef și aramă cizelată, așezate pe măsuțe joase - în fine tot ce adusese domnul Brécourt din turneele de inspecție în sud. Salonașul era încăperea preferată a doamnei Brécourt. Stăpâna casei stătea întinsă pe divan, cu un roman deschis în față, dar ocupându-se mai mult cu pilitul unghiilor.

— Mamă, pot să mă duc să joc tenis la Simone? o

rugă Annie.

Doamna Brécourt își încruntă sprâncenele.

— Să știi că nu vei putea lua mașina. Am două probe și trebuie să fac și niște cumpărături. Diseară avem invitați. Nu-ți amintești?

— Nu, răspunse Annie.

— Dumnezeule, Annie...

— Mamă, dacă n-am mașină voi lua tramvaiul, și gata!

— Bine, dacă vrei tu.

Se străduia de câțeva vreme să rărească relațiile dintre cele două prietene. Fiică și soție de funcționar guvernamental, Geneviève Brécourt rămăsese, în ciuda a ceea ce ea numea „exilul”, o mică burgheză așezată, foarte fină, dar cu un temperament meschin și o inimă puțin cam rece. Nu era cu adevărat superioară mediului ei decât prin gustul distins, foarte deosebit și foarte artistic și, ca să spunem așa, infailibil.

În plus, satisfăcută de un soț pe care îl conducea după voia ei, ele o fiică pe care o considera înzestrată cu toate calitățile, în fine, de întreaga familie și, mai ales, de ea însăși; mândră de o situație în care grația și abilitatea ei nu erau privite ca puțin lucru, doamna Brécourt disprețuia, în fond, mediul în care trăiau Simone și tatăl ei.

Pictorul Mayéras o avusese pe Simone la Oran de la o tânără care îi servise ca model. Trăise cu ea o viață lipsită de griji, fericit că picta bine și că pur și simplu o iubea pe femeia aceea care curăța puțin atelierul, pregătea supa și venea apoi să pozeze „Șeherezade” sau „Femei în harem”.

O dusesse greu la început. Apoi prosperitatea venise odată cu voga. Și tocmai acela fusese momentul ales de mama Simonei să se îmbolnăvească și să moară.

Dar mai înainte ca ea să moară, Georges Mayéras se căsătorise cu femeia iubită. Apoi, când se pomeni singur în atelierul tăcut, înțelese golul ireparabil lăsat acolo de femeia care îl părăsise pentru totdeauna.

Imediat își luase pânzele, catrafusele, fiica. Se stabilise la Alger, în acea vilă luminoasă, situată între

splendida grădină Essai și incomparabila mare.

Simone devenise la liceu prietena tinerei Annie, și cele două familii, atât de deosebite, se legaseră prin forța împrejurărilor. Totuși, cu toate că se declarase foarte miloasă față de copiii fără mamă, totdeauna doamna Brécourt o tolerase pe mica ființă cu grații de negresă și un limbaj nu prea șlefuit.

Cu timpul, chiar începuse să-și facă griji pentru aparența de desconsiderare - „căci, la urma urmelor, Simone nu e decât un copil din flori” - ce putea să se răsfrângă asupra fiicei sale.

Annie aproape că știa toate astea sau le bănuia. De aceea se miră văzându-și mama cedând atât de ușor.

„Ce-o fi având?” își zise ea, încercând să se dumirească.

Privi cu atenție fața mamei sale aplecate asupra mâinilor frumoase cu unghii lucitoare, ascuțite ca niște gheare.

„E ciudat...”, gândi fata.

Ochii doamnei Brécourt se îndreptară spre ea;

— Nu te obosești prea tare, Annie? Mi se pare. Că lucrezi mult, tocmai acum.

— Trebuie neapărat, mamă! Știi, dacă vreau să-mi iau examenul în iulie...

Doamna Brécourt dădu îngăduitoare din umeri.

În fond, era mândră de ceea ce numea „capriciul” fetei sale. Dar considera că o lua prea în serios. Annie avea de toate din plin - slavă Domnului! - ca să nu aibă nevoie de această nouă atracție.

— Mi se pare că ești palidă în dimineața asta.

Annie zâmbi imperceptibil cu pleoapele lăsate.

— Ba nu, mamă, te asigur că nu. Te neliniștești degeaba.

Și, cum mama ei o trase spre divan cu un elan de tandrețe, fata abia se lăsă sărutată și se eschivă în grabă. Orice pornire de expansivitate o șoca, ca un lucru deplasat, și se simțea cuprinsă, fără să știe. De ce, de o jenă neliniștită și aproape iritată.

Doamna Brécourt reîncepuse deja să-și pilească unghiile. Prin fereastra deschisă, marea reverberație a soarelui solicita ochii.

O umbră violetă domnea în viroage. Dar pe drum totul strălucea în arșița soarelui. O lumină mov, de prea mult albastru, înviora conturul lucrurilor. Și, acolo sus, îmbrățișată de curba voluptuoasă a țărmului, dincolo de port, dincolo de casele albe de la Ain-Taya și Matifu, marea, brăzdată de valuri, de soare și spumă, marea scânteia divină.

Annie scoase un suspin ușor, puțin răgușit și reținut.

— Annie, zise deodată doamna Brécourt, ce rochie îți pui diseară?

— Pe care vrei, mamă. E un dineu mare?

— Un micuț dineu de post. Dar țin să fii bine îmbrăcată. Vine doamna de Harlem...

— Codoașa aia bătrână?

— Annie! strigă doamna Brécourt. Ce expresie! Această Simone...

— Simone n-are niciun amestec aici, mamă. Anul ăsta am văzut cel puțin patru căsătorii mijlocite de bătrâna Harlem. Și asta e doar ce știu eu!

— Ești stupidă... Haide, spuneam doamna. De Harlem... atașatul Angliei, amiralul Tresnel și soția lui...

— A! făcu Annie. Așadar, numai vedete! Li se cuvine cel puțin rochia mea de culoarea safirului.

— Da, așa cred... zise doamna Brécourt după ce se gândi o clipă. În sfârșit, continuă ea cu neglijență, îl vom avea și pe domnul Coriolis.

— Morarul! exclamă Annie uimită.

— Te rog, o dată pentru totdeauna, să te ex primi cum se cuvine. Domnul Coriolis are niște mori mecanice, este adevărat. Dar ele nu sunt decât o parte din afacerile lui! afirmă ea cu un ton important.

Apoi adăugă, recunoscând micul automobil care oprea la intrare:

— Iată-l pe tatăl tău...

Urmă un Moment de tăcere.

— Bună ziua, dragul meu, zise ea, după câteva clipe, cu fruntea întinsă spre domnul Brécourt care tocmai intra.

Domnul Brécourt era un bărbat încă tânăr, cu o înfățișare simplă și athletică. Persoana lui degaja o sobrietate desăvârșită. În rest, mediocru în toate.

Ca și soția lui, Considera șic să numească Algeria „un exil” și, cu toate că ținea mult la ea, nu înțelegea întotdeauna acea țară frumoasă, spumegând de ardoare, de forțe noi, care ar fi spart cu bucurie vechiul cadru timid în care o închidea metropola, și care, de altfel, se agita uneori îndeajuns ca să îngrijoreze administrația și să-i facă pe funcționari; la un păhărel, să vorbească între ei pe un ton grav de „separatism” și de „autonomie”.

Dar acum domnul Brécourt avea alte griji. După. Ce își sărută soția și fiica, înaltul funcționar se arată foarte preocupat de recepția din seara aceea.

— S-ar zice că e prima dată când dăm un dineu, constată Annie.

— Micuța asta e insuportabilă!

— Tată, să-ți povestesc mai bine. Ultima gafă făcută de Bianchi. Închipuiește-ți, alaltăieri, la ora de studiu, o elevă citea... versuri din Catul. Și atunci...

Deodată începu să flecărească veselă și fără griji. Era într-adevăr fermecătoare, puțin îmbujorată de însuflețire, cu un surâs dulce și copilăresc pe buzele umede. Privirea părinților se îndrepta spre ea cu o bucurie vizibilă.

— Annie, du-te să-ți aranjezi părul pentru dejun, o rugă doamna Brécourt.

— Mă duc, mamă!

Și ieși râzând încă de tot ce povestise.

— Vezi, Geneviève, aveam dreptate când îți spuneam, zise domnul Brécourt la o privire a soției sale, imediat ce Annie părăsi salonul. E prea copil. Las-o să-și treacă bacalaureatul liniștită, de vreme ce vrea să-l ia. Vom vorbi despre „asta” peste câteva luni.

— Exact așa mă gândeam și eu, consimți doamna Brécourt. Nu e nicio grabă... Hai la masă, dragul meu, adăugă ea, văzând-o pe cameristă venind să-i anunțe că

masa era servită...

III

PARTIDA ERA ÎN TOI

când Annie ajunse în grădină, unde mamele, așezate sub o magnolie, stăteau la taifas, bând oranjadă și flecărind cu mândrie despre progenitura fiecăreia.

Annie salută, împărți în jur câteva zâmbete și, sigură de ea, lăsă acele priviri cercetătoare să-i aprecieze grația.

— Ce drăguță te-ai făcut, Annie, de când nu te-am mai văzut! suspină stăpânul casei.

Doamnele schimbară un aer ofensat, fără leac. Ochiul lui de pictor se dilata, cu o încântare vizibilă, în fața celui corp care irupea de prospețime și noutate.

Rochia albă accentua paloarea pielii parcă sidefată, tenul delicat, inelele grele ale părului cu reflexe de bronz și aur pe alocuri și, mai ales, ochii întunecați, sfâșietori, prea dulci.

Annie se îndreptă spre prietenele ei. Erau acolo Marie Altoviti, o brunetă puțin cam păroasă, dar arătând superb cu panglica ei mare de culoare verde; Rachel Attis, deja greoaie, fără grație, în ciuda feței frumoase, și Suzy Langrenier, ciudată cu ochii ei prea palizi, de parcă ar fi fost mirați că aparțin unei fețe cu un ten atât de închis.

În jurul lor erau câțiva liceeni – camarazi de-ai Simonei. Cei mai mulți dintre ei aveau pentru Annie o admirație disperată. Ea însă îi disprețuia cu totul. De aceea, după ce îi salută cu un bună ziua adresat tuturor, se îndreptă, cu acea nonșalanță care constituia farmecul ei cel mai mare, spre atelier unde, dezinvoltă, se refugiase Simone.

Cu largi deschideri spre mare, micul pavilion avea covoare moi, divane, mobile de abanos încrustate cu sedef, arme emfatice de altă dată, totul damaschinat cu aur.

Vernisajul „algerianiștilor” având loc peste două zile, în atelier nu mai erau decât puține pânze. Dar, deodată, pe un șevalet, Annie își recunoscuse casa și grădina, în jurul

cărora pictorul desfășurase toată arta lui somptuoasă, rafinată și barbară.

Sub magia penelului, straturile de flori deveniseră mai violete, aleile mai profunde, iar în grădina edenică, unde totul era numai o revărsare, casa se înălța preschimbată într-o locuință de feerie, parfumată și secretă ca o pagină din „O mie și una de nopți”, cu adevărat făcută să o primească pe sultana adorată din basmele arabe.

Din spatele perdelei mari de culoare purpurie, trasă în mijlocul sălii, apăru capul Simonei.

— Ți place? întrebă ea cu mândrie.

Bineînțeles, pictorul Mayéras nu avea admiratoare mai ferventă decât fica sa. Încă de mică îl iubise cu o predilecție vădită. Puțin mai târziu, când se gândise la căsătorie, ca ființele de patru ani care se respectă, el fusese ales ca soț „pentru când va fi mare”. Apoi, când îi muri mama, iubirea ei se revărsase numai asupra lui.

Sigur, nu i se impusese deloc. Ea îl evaluase uimitor de repede. Se obișnuise cu el. Îl iubea mult. Era în fond camarada lui cea mai bună.

— Lucrai? întrebă Annie. Te deranjez?

— Deloc, făcu Simone, trăgând-o după ea. Ți prezint pe Raoul Alpheran... Prietena mea, Annie Brécourt... Știi, te-a mai văzut. Imediat i-ai plăcut la nebunie. Dar să nu mi-l șterpelești - e prea tare la matematică, n-ai ce face cu el. Nu-i așa? sporovăi ea, întorcându-se spre tânăr.

Annie zări mai întâi mâna fină și brună care o lovi ușor, cu familiaritate, peste umăr pe Simone. Apoi văzu silueta lungă, nervoasă și robustă, și fața lipsită de frumusețe, dominată de păr și de ochii mari splendid fixați sub fruntea încăpățânată.

Annie făcu aceste constatări cu o privire indiferentă limpede, însoțită de un zâmbet indecis.

Din grădină se auzeau voci monotone:

— Go... Play... Ready...

Foarte aproape, în spatele zidului, jos, o voce ascuțită de arab începu un cântec, apoi tăcu.

— Nu te duci să joci? o întrebă Simone.

Annie făcu un gest vag.

— Pe noi nu trebuie să contezi... continuă domnișoara Mayéras. Eu sunt sătulă. Iar el face mutra asta acră din cauza colegei noastre Rachel.

— De ce? făcu Annie fără să se gândească.

Simone săltă agasată din umeri.

— Ei! știi bine...

— Pentru că e evreică? întrebă Annie, întorcându-se spre tânăr. Cât ești de algerian!

— Zău!

— Totul o dovedește, îi răspunse ea, accentuându-și zâmbetul. Până și prejudecățile.

— Dumnezeule! strigă Simone cu o spaimă comică. Taci, nefericito!

Tânărul veni mai aproape.

— Iar dumneata, întrebă el, dumneata ești franțuzoaică, născută în Franța, și deci ești: convinsă că asta e o superioritate enormă, nu-i așa? Ești convinsă că algerienii sunt acei sidi ignoranți și neglijabili, tocmai buni să vă văcsuiască pantofiorii!

— O! nu... zise cu blândețe Annie.

Dar, cuprins de înflăcărare, el se aplecă mai mult spre ea.

— În fine, nu c-aș vrea s-o apăr pe Rachel, dar ce-ai cu ea?

— Nimic. E ceva organic. E ceva aproape instinctiv, dacă vrei. Numai față de ei...

Annie râse ușor.

— Există ființe a căror prezență provoacă o indispoziție insuportabilă. Și altele - continuă Raoul mai blând, privind în ochii ei - pe care e suficient să le vezi ca să fie o încântare pentru ochii noștri și chiar pentru inimă... De ce? adăugă el visător.

— Hai, mulțumește-i! făcu Simone cu vocea puțin răgușită.

Annie roși. Rozul se potrivea fermecător cu tenul ei palid și cu rochia.

— Știu, reluă el cu înflăcărare, știu tot ce e nedrept și excesiv... Dar suntem o rasă puternică. Pasiunile, dragostea ca și ura noastră trebuie să fie nemăsurate. De altfel, pentru a ne. Cultiva câmpurile pline de miasme a trebuit să uităm multe, din rafinamentele și moliciunile voastre... Acest efort ne-a adus un sânge nou. Suntem mândri de „asta, domnișoară.

„Și de ce-mi spune mie toate astea?” se întrebă Annie.

Dar privi, acea față. Brună și energică, bântuită parcă de eroism.

Atunci, simți că tânărul din fața ei era fiul frumoșilor aventurieri care iubiseră această țară, clădind-o cu viața lor pasionată și răbdătoare, cu aviditatea și febra lor. I se păru că pământul acela de sub picioarele ei era fierbinte, cutremurat, de eforturi, tumultuos ca o tocitoare în care se sfărâmă ciorchini noi și amețitori.

Deodată, dori să fie și ea cuprinsă de acea înflăcărare. Ochii ei întâlneau sub pleoapele tivite cu umbră privirea lui frumoasă, în care ardea un foc plin de siguranță și îndrăzneală, și care părea că îi spune: „Vino cu noi...”

„Ce gene lungi are”, își zise Annie.

Și tresări, aproape dezagreabil, de parcă o mână furioasă îi atinge pe neașteptate trupul.

Departe se auzeau strigătele monotone:

— *Go... Play... Ready...*

Din când în când, în spatele zidului, vocea ascuțită reîncepea, răătăitoare și încăpățânată, cântecul care nu se mai sfârșea. Departe, dincolo de Belcourt, spre port, o sirenă scoase un strigăt sfâșietor, un adio disperat adresat frumoasei cetăți pe care trebuia s-o părăsească, culcată pe pragul valurilor, strălucitoare și melancolică, rămânând pentru totdeauna în suflet, ca ființele iubite prea mult

— Nu vii să joci, Annie? Întrebă Suzy de afară.

O undă de agasa retrecu. Peste fața fetei. Se ridică totuși și ieși.

În grădină doamnele stăteau mai departe la taifas, iar

jucătoarele, obosite, se așezaseră ne o bancă.

Domnul Mayéras părea că se plictisește în mod politic.

— Annie, o rugă el, știi, când vei fi mai puțin ocupată, va trebui să-mi dai voie să te pictez.

Simone, venită să servească ceaiul, ridică sprâncenele de mirare deasupra ceștii pe care o umplea. Annie zâmbi. Doamnele începură să-l asalteze cu complimente pe domnul Mayéras, în speranța că vor obține și ele un portret care să facă din fata lor o vedetă la viitorul Salon. Tinerii flecăreau.

— Pleci imediat după vacanță? îl întrebă Annie pe Raoul Alpheran care se așezase lângă ea.

— Da, zise el, privind-o în ochi. Trebuie neapărat.

Apoi mărturisi cu glas scăzut, pe un ton mai tăios, după o clipă de tăcere.

— Dacă ai ști ce rău îmi face acest gând acum. O adevărată suferință!

— O! nu, nu... nu trebuie! exclamă Annie într-un elan.

Apoi se opri, înspăimântată de ceea ce zisese.

— De ce? Ce importanță are asta pentru dumneata? întrebă el foarte domol, cu un ton nesincer.

— Nu știu... mărturisi ea, simțindu-și inima cuprinsă de suferință. Am multă simpatie pentru dumneata!

Atunci, vrând parcă să-i întărească acest sentiment, începu să-i vorbească despre el. Își povesti copilăria petrecută în acel ținut îndepărtat al Oraniei, acolo, aproape de Maroc. Îi vorbi de familia bogată în copii, despre arabii vicleni, despre jocul căluților năvăși cabrați între genunchi.

În sfârșit, ajunsese la mama lui, pe care moartea o luase, lăsând casa ca o rană nevindecată; și tatăl, un om aspru devenit și mai dur din pricina durerii.

Toate aceste lucruri îi păreau tinerei Annie de o importanță extraordinară.

— Nu se va consola niciodată! încheie tânărul:

Apoi adăugă mai încet, cu o bucurie plină de căldură, ca o promisiune:

— La noi nu se iubește decât o dată...

Iar pupilele lui mari, îndreptate spre ea, mai spuneau ceva ce gura nu voia să rostească.

Atunci, sub privirea aceea dogoritoare, Annie se simți devenind deodată slabă, palidă de tot, gata să-și piardă cunoștința acolo, ca o muribundă, din pricina răului prea suav, prea acut, și care încet, inexorabil, îi sfâșia pieptul.

Își îndreptă privirea spre zare, de parcă ar fi vrut să ceară ajutor. Dar nu întâlni, fixați asupra ei, decât ochii negri, plini de gânduri, ai Simonei. Și privirea îndepărtată, întrebătoare și gravă a domnului Mayéras care o observa cu atenție.

IV

ANNIE, PREGĂTITĂ DE

plecare, intră în cabinetul de toaletă unde mama ei, în fața oglinzii, își aranja frumusețea complicată.

— Ei bine, mamă, zise Annie, legănându-se într-un fotoliu, cum îl găsești?...

— Pe cine? o întrebă fără grabă doamna Brécourt.

— Pe morarul dumitale?

— Annie... făcu cu severitate doamna Brécourt.

În sfârșit, Rafael al dumitale...

— Annie...

— Nu-l cheamă așa?

— Se mai numește și domnul Coriolis, pentru o tânără bine crescută

— Ei bine, mamă, te întreb cum îl găsești pe domnul Rafael Coriolis?

— Dar tu?

— Puțin cam gras poate, chiar pentru milioanele lui...

— Dumnezeuule! făcu doamna Brécourt vexată, de parcă reproșul i s-ar fi adresat ei. Poate crezi că ai spirit?

— O! știi, nu mai mult decât am, mărturisi Annie, deja confuză. În fine, un spirit mic de tot.

— Tu ai spus-o, aprobă mama ei, mulțumită de

această supunere promptă. Cât despre domnul Coriolis, să știi că trece drept un bărbat tare frumos, asta e tot.

— Dacă vrei... admise Annie.

Apoi, considerând incidentul închis, se uită la micul ceas de la mână.

— Nu crezi, mamă, că vom sosi cam târziu la acest vernisaj?

— Ai dreptate, recunosc doamna Brécourt... Cu atât mai mult cu cât am acolo o întâlnire cu domnul Coriolis. Vrea să-mi audă părerea despre tablourile pe care intenționează să le cumpere.

Annie nu răspunse. Doamna Brécourt, în Fața oglinzii înalte, constată că rochia era perfectă: somptuoasă, de culoarea deschisă a alunei, pusă în valoare de aur, favorabilă frumuseții ei.

În sfârșit, cercetă cu privirea și toaleta fiicei sale.

Niciodată Annie nu fusese mai frumoasă. Purta o rochie bleu, împodobită simplu cu dantele de un ocră distins. Iar haina de postav alb, îngreunată de blană, făcea din ea un lucru deosebit în acel decor ingenios.

— E bine! declară doamna Brécourt mulțumită.

Expoziția algerianiștilor avea loc, ca în fiecare an, în marele hol de la Excelsior.

Câțiva pictori din grup - Mayéras mai ales -, ajunși la notorietate în metropolă, făceau din acest vernisaj un adevărat eveniment monden. De aceea holul era deja plin când cele două femei își făcură apariția.

Doar fraza lui Flaubert, atât de des citată, fără însă să se fi uzat, putea să definească acele mulțimi algeriene...

„Se aflau acolo oameni de toate națiile...”

Și, de fapt, holul banal părea că devenise răspântia unde se întâlneau toate rasele, mai ales cele care veneau peste marea latină din adâncul Orientului obscur. Palori algeriene, arabi sau evrei, kabili blonzi printre levantini, greci, maltezi, câțiva englezi care își aduseseră la iernat durerile de stomac, alsacieni, spanioli din Valencia, italieni din Tunis și Trapani. Mai erau și femei, splendide, cu ochii

plini de foc, guri fardate, frumoase și moi, făcute pentru toate sărutările; cu toalete de un gust îndrăzneț, iar altele prea strălucitoare, supraîncărcate de Bijuterii grele ca niște mobile. Dar toate, chiar și cele mai puțin frumoase, duceau pu ele, în mirosul corpului lor călduros, ceva mai tulburător, de o feminitate mult mai misterioasă decât cea a femeilor din alte țări.

Încă de la intrare, doamna Brécourt a fost înconjurată din toate părțile.

Annie profită pentru a se îndepărta cu șiretenie.

Aproape imediat se lovi de domnul Mayéras.

Pictorul își privea pânzele de departe, fără orgoliu.

— Sunt frumoase! îi spuse Annie.

Spunea adevărul. Acele pânze naive și brutale exercitau o atracție atât de violentă, încât o simțea și publicul. Asta nu însemna că același public, extaziat azi, nu-l lăsase altă dată pe Mayéras să moară de foame.

— E doar un detaliu! afirmă pictorul.

Amintirea tinereții plină de lipsuri nu-i displăcea nici acum. Încă mai regreta atelierul mic, al cărui singur lux era toată lumina Africii pe pereții goi, acolo, în fundul unei străduțe franceze pline de soare, de umbre sălbatice și de strigăte.

— Îi vorbea despre aceste lucruri tinerei Annie care era uimită și ușor amuzată.

Îi povesti mai întâi despre măcelăria părintească, o măcelărie a săracilor, neînsemnată, plină de sânge, cu bucățile de carne flască și muște așezate peste tot. Apoi, după ce fusese izgonit – el cu extravaganta lui de a mâzgăli totul –, vlăjgan bun la nimic, povesti despre frumoasele dimineți înfometate, cu copilul mic în leagăn și mama spălând niște sărmene boarfe cu gesturile milenare ale prințeselor homerice.

Mai târziu, venind succesul, orbitor și aproape brusc, Mayéras ar fi putut să-l aibă, ca și alții, o locuință mare la Paris, să dea recepții profitabile... Dar fantezia lui nu ceda în fața acestor lucruri.

Dacă se gândea bine, Annie ajungea la concluzia că îi

plăcea acest bărbat ciudat, atât de diferit de propriul ei tată și care îi vorbea totdeauna cu o încântare vizibilă și aproape supusă.

Fără vreo intimitate aparentă o înțelegere minunată și secretă părea că îi unește. El îi încredința vise, proiecte, suferințe uneori; multe lucruri pe care nu le spunea nici măcar Simonei.

Annie îl asculta. Și el se credea înțeles, pentru că ochii ei erau atât de adânci.

Poate că ar fi fost surprins dacă ar fi știut ci ea îl privea cu indulgență și puțin dispreț. Dar nu știa. Stătea în fața ei, ținându-și pălăria cu vârful, degetelor, jenat, înghesuit, puțin ridicol.

Mayéras își păstrase silueta lungă de picioraș înfometat, care îl făcea în ciuda unor fire de păr cărunte pe la tâmpile, uimitor de tânăr, puțin deșelat, ca prietenii liceeni ai fiicei sale. Dar din stângăcia întregii persoane se detașau ochii mari, de un albastru candid, triști, aproape copilărești, și gura plină de forță și senzualitate.

O privi pe fată îndelung, cu acel aer încântat pe care nu-l avea decât pentru ea, apoi îi sărută mâna cu gravitate, ca unei doamne.

— Annie, făcu doamna Brécourt ivindu-se în spatele lor, de ce te îndepărtezi? Iată-l pe domnul Coriolis.

Domnul Coriolis reuși să iasă din mulțime. Cu toate că averea îi dădea o siguranță imperturbabilă, ceva la el părea totdeauna stingher cu hainele lui prea bine croite.

Căci, înalt, robust, cu mâini mari, pe deget cu un diamant enorm, probabil că fusese foarte frumos în prima tinerețe, dar de o frumusețe făcută pentru zdrențele strălucitoare din porturile latine.

De altfel, în ciuda erorilor în materie de bijuterii și cosmetice, se simțea că el – cu tenul său bronzat, părul scurt de un negru bătând în albastru și ochii șireți – putea încă să exercite un soi de seducție brutală fără nimic delicat, dar de netăgădit.

Se înclină cu mare atenție în fața doamnelor și strânse mâna pictorului.

Cei doi bărbați se cunoșteau bine. Căci, după. Ce făcuse o avere enormă, Coriolis avusese gustul, nu totdeauna fericit, dar încăpățânat, să o înnobileze prin achiziții pe care le credea artistice, și care uneori erau.

Această dorință stabilise relații destul de frecvente între carnetul lui de cecuri și Mayéras. Cu atât mai mult cu cât acesta, datorită fanteziei și neglijenței lui, mai avea încă momente de jenă financiară foarte acută, din care Coriolis îl salva fie prin avansuri, fie prin achiziții amabile. Cu toate acestea pictorul îl disprețuia din toată inima.

— Admirați operele maestrului? o întrebă Coriolis pe Annie.

— Nu, maestrul tocmai o salută pe domnișoara Annie, îl întrerupse pictorul.

Doamna Brécourt laudă pânzele expuse. O făcu cu tactul ei sigur, cu instinctul ei infailibil. Numai că toate aceste vorbe nu descrețiră deloc fruntea pictorului.

— Un mare progres, într-adevăr, un mare progres, dragul meu, zise Coriolis cu importanță. Astfel această pânză...

Și arată cu degetul casa domnișoarei Brécourt.

— Această pânză nu e de vânzare, făcu Mayéras tăios.

Drept răspuns Coriolis zâmbi și scoase carnet ui de cecuri.

— Am spus că n-o vând! repeta pictorul.

— Ascultă, făcu Coriolis sigur de el, te vei mai gândi!

Insistența o jigni pe Annie.

— O zise ea cu o nuanță puțin perfidă în glas, mai curând ar trebui să-i cereți să vă picteze vila dumneavoastră, domnule. Coriolis. Păi un om ca dumneavoastră n-ar trebui să accepte decât lucruri făcute pe comandă!

Coriolis își puse la loc carnetul de cecuri și se înclină, simțind poate ironia.

— Domnișoara Annie are dreptate, zise el.

Mayéras făcu un gest vag.

— Ba da, ba da, contez pe dumneata. Vei face asta în

schimbul câtorva mici servicii pe care deja ți le-am făcut, zise neglijent Coriolis.

Mayéras roși, lovit parcă în plină figură.

— Știu, zise doamna Brécourt, că domnul Coriolis este pentru dumneavoastră un amator foarte instruit. Vă felicit pentru asta.

Pictorul tăcu. Ce putea să le răspund acestor oameni care, repetând câteva articole din ziare, îl considerau, în fond, un producător de distracții satisfăcut sau care trebuia să fie satisfăcut când îl plăteau bine.

— Ce ziceți de aceasta? continuă doamna Brécourt, arătând o pânză.

Și vorbi cu un ton convins despre „volume”, despre „valori”, fără să-și piardă nimic din eleganță. Hotărât lucru, era perfectă.

Coriolis îi întări aprecierile și, fără să catadicsească să remarce reaua voință a pictorului, alege patru pânze, arătând printr-un gest că era mai presus de chestiunile bănești. Apoi, întorcându-se spre doamna Brécourt, ceru și obținu permisiunea, să ofere un ceai mamei și fiicei.

Doamna Brécourt, înainte de a se îndepărta, avu totuși grijă, cu amabilitatea ei atât de desăvârșită, să-l invite pe pictor la dineul fixat peste două zile.

„Nu ți-ar oferi un pahar cu apă fără să nu ia un aer de Mecena!” își zise pictorul.

Dar acceptă... Apoi, după ce salută doamnele și strânse mâna lui Coriolis cu o repulsie pe care nu reușea să și-o domine, îl privi, îndepărtându-se, trecând prin mulțime. Acele trei siluete lăsau în el o neliniște ce nu voia să se precizeze.

„Mica mea Annie! își zise el în gând cu o blândețe ciudată. Mica mea Annie!”

Urmări disperat cu privirea silueta aceea prețioasă de lângă Coriolis.

„Cine știe ce pune la cale frumoasa Geneviève?... Dar nu, nu, sunt nebun! Nu se gândesc la asta!... Haide, nu se poate!... E un copil!

Atunci se născu în el o ușurare confuză. Picături de

sudoare i se prelingeau pe frunte. Se șterse cu un gest larg. Apoi îi primi vesel pe fiica sa și pe Raoul Alpheran, care se apropiau unul lângă altul.

— Dumnezeuule, Annie, spunea în aceeași clipă doamna Brécourt cu un aer necăjit, ești palidă de tot! Te obosește căldura?

Apoi, întorcându-se spre Coriolis:

— Lucrează prea mult! enunță ea cu un ton important. Aceste examene devin din ce în ce mai dificile.

— Cu siguranță, cu siguranță! aprobă Coriolis care nu fusese niciodată în viața lui la școală.

V

DOAMNA BRÉCOURT DĂ

dea în acel an; cel puțin o dată pe săptămână, în - afara recepțiilor de joi, un dineu foarte râvnit.

Era ceea ce Simone Mayéras numea, zâmbind ironic, „Muzeul relațiilor”. Adevărul era că toate, celebritățile coloniei veneau să graviteze mai mult sau mai puțin pe acest firmament.

În seara aceea asistența era deosebit de strălucită: un romancier parizian; un ministru în vilegiatură; maestrul Lazare Bernhardt, specialistul marilor divorțuri algeriene; baroana de Harlem; și, în plus, un număr respectabil de milioane care, sub înfățișarea lui Coriolis și a altora doi-trei, ornau în mod neglijent masa.

Mayéras venise fără fiica sa:

„Au fost nevoiți să mă invite ca să fiu al paisprezecelea, în locul Simonei!” constată Raoul Alpheran cu o ironie amară.

Masa era pe sfârșite. Raoul nu-și descleștase dinții, ofensat că se simțea neglijabil în acea adunare de oameni, importanți. Se gândea cu o nervozitate neliniștită la seara pierdută și la plecarea lui, a doua zi, la bordul vasului *Timgad*.

Nu venise decât pentru Annie: Dar așa se întâmpla mereu. Annie era atât de înconjurată de invitați, atât de

apărată, încât pentru a-i vorbi cinci minute trebuia să schimbi mii de fraze insipide cu inși neinteresanți, să suporti mii de corvezi și, în *fine*, să îngemănezi, ca în parabolă, prudența unui șarpe cu blândețea unei porumbițe.

Nu mai putea.

Sigur, doamna Brécourt îi arătase un fel de considerație - studiile politehnice, cum se știe, străluceau ca niște faruri pentru cei din familiile burgheze. Dar avea în acea amabilitate neglijentă ceva care îi demonstra că putea fi primit fără pericol: el nu exista pentru Annie!

Numai că, bineînțeles, asta n-ar fi putut să satisfacă un bărbat copleșit de amețitoarea responsabilitate de a avea o femeie. Sau cel puțin de a trebui să o aibă într-o zi. Era totuna.

Și această, Annie! ah! mereu fermecătoare! Foarte frumoasă, puțin cam ciudată în rochia ei verde-albăstruie, purtând drept bijuterie un colier pe care și-l pusese în joacă: unul din acele coliere de iasomie pe care le poartă femeile maure sau evreicele, podoabe făcute să înmiresmeze o seară și apoi să moară.

Invitații trecuseră în salon. Ajutată de prietena ei Suzy, Annie servea cafeaua maură în niște cești mici și prețioase, cu gesturi febrile de pisică tânără. Uneori răspundea la fraze care o tachinau sau o flatau și zâmbea. Iar el pleca mâine! Ar fi trebuit să se ocupe numai de el, dacă exista o dreptate!

„Ce caut eu aici?” își zise tânărul.

O repezi pe Suzy, spuse o impertinență romancierului. Avea o poftă dementă să întoarcă totul cu susul în jos; detesta florile, oamenii zâmbitori, toată acea atmosferă. Una, mai ales, masca ce trebuia să fie pusă aici peste pasiuni. Visa cu înverșunare la o singurătate liberă, la ținutul lui pierdut, i Acolo, câmpiile se ondulau sub o tălăzuire de soare, iar pământul, plantele, și animalele puternice gâfâiau fără constrângere, gâtuite de seve irezistibile. Totul era viu, totul era adevărat, totul strălucea în înflăcărare, într-o tresăltare de veselie, într-un vârtej de

cântece...

Acolo, pe calul lui cabrat, ar fi răpit-o pe Annie, cu un gest brutal, dintr-o pornire de violență și bucurie, și i-ar fi înăbușit strigătul cu o mușcătură.

Căci și pe ea o ura acum! Ar fi vrut s-o smulgă de acolo, să-i sfășie rochia, să-i vatăme carnea goală, ca să-i arate că în ciuda tuturor complicațiilor nu era decât o pradă pentru dorința lui, și atâta tot...

Dar întâlni de departe privirea ei atât de sfâșietoare, atât de blândă... Și i se păru, cu florile pe care le purta, mai palidă ca de obicei.

„Asta pentru că plec mâine!” își zise el satisfăcut.

Nimeni nu se ocupa de persoana lui. Suzy, rugată de Annie, se așezase la pian, și pianul suspina un cântec melodios. Afară noaptea era vastă, adâncă, catifelată ca o aripă.

Raoul părăsi salonul și făcu câțiva pași pe terasă.

„O să vină!” își zise el.

Da, era sigur că ea veni. Și totuși când îi auzi pasul ușor, inima îi tresări ca la un șoc.

— Să nu rămânem aici! o rugă el.

Docilă, ea îl trase spre o bancă din fundul grădinii. Se așezară.

Totul era ireal, himeric și faci ca în romane. Seara mirosea a iasomie, a trandafiri și portocală. Un copil plângea cu amărăciune în casele de jos, iar pe malul râpei două voci răgușite suspinau în noapte ceva de neînțeles.

...Nu-și spuneau nimic. Abia dacă se atingeau. Totuși, o fericire sfâșietoare le zdrobea piepturile și îi făcea să-și piardă puterile.

— Mâine, la ora asta, vei fi plecat... suspină Annie.

— Da, zise el.

Dar priveau venind destinul cu un orgoliu nestăpânit

Sigur, încă nu putea să-i ofere în mod demn dragostea lui. Ce importanță avea? S-ar fi dus să caute până departe toată bogăția, toată strălucirea de care avea nevoie ca să o poată pretinde pe această femeie. Nimic nu l-ar fi făcut să dea înapoi. Ar fi știut să cucerească pentru

ea toată mândria lumii.

Ea, în acest timp, așteptându-l, n-ar fi făcut nimic altceva; trebuia să aibă răbdare pentru că era femeie.

Se apropie de ea. Ghicea prin rochia-i ușoară prospețimea acelui trup scăldat de noapte; respira parfumul lui, al colierului, al întregii ei suflări și îi întâlnește fața chinuită de neliniște.

Tânărul se înfioră. Ah! știa el bine că îl iubea, că ar fi fost destul să spună „vino!” Știa și avea sentimentul că e bun, că o cruță, că proteja acea slăbiciune ignorantă pe care i-o încredința. Și se pierdea într-o adorație mai mare decât ameteala și dorința lui.

În depărtare, totul se domolea. Dintr-un porumbar apropiat, o pasăre se tânguia încet, ca de o rană. În casă, pianul tăcuse. Apoi se auzi un jet de apă scurgându-se șovăielnic. Briza trecu ușoară, insinuantă.

Cred că acum ar trebui să ne întoarcem, murmură tânărul.

Ea se ridică. Raoul o reținu o secundă foarte aproape de el. O prinse de mâini, de parcă ar fi vrut să pună stăpânire pe ea, și o privi de aproape de tot, de foarte aproape, la licărirea difuză a nopții.

Briza trecuse deja, jetul de apă șiroia în depărtare, nesigur și nostalgic. Totul amuțea. Totul părea prea mare, prea vast, imposibil de suportat pentru o inimă prea grea... O chemă simplu, cu o voce profundă:

Annie...

Ea înclină fruntea. Asta fu tot. Erau singuri și se credeau siguri de ei și de destin.

Reveniră încet spre casă. Invitații conversau Doamna Brécourt îi zâmbea lui Coriolis. Suzy, încă la pian, privea în gol cu un aer indiferent. Numai Georges Mayéras îi observa.

Nu-și spuneau nimic, nu se atingeau. Totuși, cu o claritate vădită, precisă, de parcă i-ar fi văzut îmbrățișați, Mayéras își zise:

„Îl iubește...”

Privi spre grădina vag luminată infinitul cerului de

noapte și simți tot ce era promis în acea seară magică ființelor tinere care primeau în carnea lor fierbinte și zbuciumată dragostea crudă și dulce.

„Se iubesc?; Asta trebuie să fie... O știam... O știam...

Își roti o secundă privirea în jurul lui, de parcă ar fi căutat ceva. Care să-l apere împotriva durerii nemaipomenite. Nimic. Cei doi tineri se despărțiseră. Annie flecărea lângă Suzy, cu fața ei palidă și ipocrită, cu pleoapele pe jumătate închise peste ochii uimiți.

„Gata, s-a sfârșit. S-a sfârșit... își zise el, de parcă urma să moară.

Un oftat îi umplu pieptul, unul din acele oftaturi sfâșietoare și lungi, asemănătoare cu suspinul unui animal sugrumat.

Atunci, în colțul salonului, lângă doamna Brécourt, întâlni fața lui Coriolis. Îi văzu privirea așezându-se pe Annie, liniștită, cu o complezență definitivă și înghețată, de proprietar.

VI

ATUNCI ÎL CUPRINSE O

poftă nebună să fugă, o poftă dementă. Abia dacă o salută pe doamna Brécourt, ieși fără să privească pe nimeni și doar în prag se opri să respire. Toate strigătele vieții, toate durerile și poftele oamenilor se răspândeau în depărtare într-un găfâit vag de mângâiere; de sărut.

Ai fi zis că toate dorințele erau permise în seara aceea, că toate visele de plictis și desfrâu se roteau în aer și mângâiau venele obosite. Pământul părea redevenit simplu ca în primele timpuri ale lumii, parfumat și ușor ca un basm oriental. Iar pe mare, între cețuri, o lună bolnavă se ridica printre suflări blânde, pline de vrajă înșelătoare.

George Mayéras făcu câțiva pași de parcă ar fi vrut să fugă. Fu gata să se lovească în întuneric de două ființe îmbrățișate. Și vocea femeii gemea:

— *Quérido... querido mi-o...*

Această tânguire puțin răgușită îi amintea de notele

joase și sparte pe care le avea uneori vocea tinerei Annie...

Merse mai repede. Își sprijini fruntea la întâmplare de un zid, căutând puțină răcoare.

Un miros amar și sănătos de cimbru, de merișor și trandafir veni spre el din adâncul unei grădini abandonate; în umbră, se zărea o vilă. Lucea blând misterioasă și albă sub razele de lună, și dinspre bazinul dintre frunze venea cântecul unui animal calm și mulțumit.

Mayéras își aminti că dorise să picteze această vilă pe vremuri. Își imagina curtea pustie, ierburile înalte, papucul uitat pe marginea de faianță albastră și, în bazinul rotund, între papiruși și nuferi albi, un trup de femeie cu reflexele grădinii nebune pe carnea lui palidă - Annie...

O porni din nou. O sudoare înțepătoare îi acoperea corpul, și mâinile îi tremurau. Ce? Ce avea? Tocmai descoperise că Annie...

Dar nu știa că e făcută pentru dragoste, ca toate femeile? Da, o știa. Atunci, ce-l privea pe el asta? De ce simțea în fața unui lucru atât de simplu suferința această monstruoasă? De ce? De ce?

De multe ori se întreba fără să vrea, fără să poată să răspundă la această întrebare! Și acum angoasa se rostogolea peste inima lui, zdrobitoare în fața mărturisirii care nu mai putea fi retrasă.

Haide, haide, nu știa că o iubea? Că o iubea de multă vreme de ani de zile? La ce bun să încerce să ascundă în adâncul lui acest lucru lamentabil? O iubea!

Era prietena fetei lui, aproape o copilă, o mică ființă prețioasă în acel mediu atât de mulțumit de sine. O iubea inaccesibilă și promisă altuia, o iubea ca pe o răscumpărare, răsplata acelei vieți în care nu avea nimic pentru că nu o avea pe ea. O iubea!

Își repeta asta într-o febră crescândă, cu o furie care semăna cu o veselie; o cânta cu plăcerea îngrozitoare de a-și face rău, de a-și face mai rău. O iubea. Nu-și amintea o zi în care să nu se fi gândit la ea cu o dorință ascunsă sub cuvinte. Mii de amintiri pe care le crezuse nevinovate îi invadau sufletul ieșind la iveală cu o claritate implacabilă.

Prima dată... Era așa de mult de atunci! Se întâmplase în casa lui de vară de la Tipaza. Doamna Brécourt, mai modestă decât acum, o ducea pe Annie acolo destul de des pe vremea aceea. În acea zi era extraordinar de cald. Micuțele se scăldau, supravegheate de doamna Thomson, guvernanta. El servea *puros*, în curte, împreună cu doamna Brécourt și doamna Altoviti, pe atunci în toată strălucirea frumuseții lor.

O revedea și acum pe Annie, grația și gestul cu care se ridica deasupra valurilor, râsul lung, limpede, insidios...

Cele două femei se aplecaseră zâmbitoarei De unde stătea, pictorul le urmărise cu privirea sânni încordați sub rochii, învăluit de grația și de parfumul lor. În picioare, printre valuri, Annie își dăduse puțin capul pe spate, proaspătă și umedă, mereu zâmbind. Atunci, în clipa aceea, gândul remarcă puțin uimit că trupul unei fetițe putea fi aproape mai voluptuos, mai evocator în promisiunile lui nesigure decât corpul femeilor deja împlinite pentru plăcere.

Făcuse această remarcă spontan, fără să se gândească prea bine, ca ceva instinctiv, la care nu era solicitat decât artistul. Apoi se strecurase în el o tulburare trecătoare, o neliniște în acea umbră secretă „unde privirea nu îndrăznește să coboare, și unde mârâie în libertate toate instinctele primordiale. O alungase.

Dar o dorise din ziua aceea, o voise, adăpostită în această dragoste josnică. Crescuse ca o suferință pe care o porți ani de zile. Și acum...

Acum dorința îl ardea pe neașteptate, îl forța, în ciuda durerii și rușinii, să evoce acel corp, să-i impună legile sălbatice și simple pe care le ai când ești gol... Și încerca deja să-și închipuie, cu o aviditate dementă, ce față ar putea avea, răsturnată pe spate și gemând de plăcerea pe care i-ar fi provocat-o.

Atunci simți o spaimă, o amețeală în care sufletul se prăbușea ca într-un puț. Se gândi că numai o lingură ființă putea să-l salveze: Simone, copilul lui, Simone.

Porni mai departe. Traversă Mustafa și Belcourt.

Străzile erau încă luminoase, încărcate de febră sau reculese în tăcere. Ici și colo, un cântec de acordeon sau de chitară se strecura de după obloanele trase... Un parfum de anason stăruia la ușile cafenelelor, între zidurile împestrițate cu afișe înflăcărâte... Asta te ducea cu gândul la ținuturi îndepărtate, de peste mări și țări, la mări porturi cu ape agitate, încărcate de nave, de bogăția de mărfuri, și la toate fructele ce se oferă poftelor oamenilor. Apoi trecu un tramvai cu un geamăt melancolic de fiare, îndreptându-se spre periferii lipsite de mistere...

Toate aceste lucruri îi strigau lui Mayéras că trebuia să trăiască, că încă mai era timp, deși totul era van, în afară de uitarea pe care ți-o dă, ca un balsam liniștitor, un trup iubit.

O găsi pe Simone lucrând la masă. Fata îi întinse fruntea fără să scoată o vorbă. Rămase lângă ea un moment, privind-o cu o dragoste tristă întipărită în adâncul ochilor lui disperați. Dar tăcu.

Ce putea să-i spună? Ce cuvinte erau cu puțință de rostit între ei în seara asta? Ea era fiica lui. De aceea îi părea miraculos de pură, scutită pentru totdeauna de murdăriile cărnii abjecte. Ca și cum ar fi ghicit că poate purta și ea, în inima ei omenească, o rană tulbure - ea era fiica lui...

Astfel își închise și mai mult în suflet durerea pe care nu o putuse mărturisi. Ieși. Regăsi grădina plină de vise, plină de murmur... Departe, lampa Simonei strălucea printre crengi. Totul amuțise; cântecele și zgomotele își dăduseră obștescul sfârșit. Se ghicea doar acea tânguire prăvălitoare a mării - ostenită, îndepărtată, răgușită -, care visa indiferență și trecea prin pumnalul ei dulce toate febrele omenești.

VII

A DOUA ZI, ÎN ZORI.

Georges Mayéras părăsea Algerul fără să înștiințeze pe nimeni. Dar nu. Provoca îngrijorare nimănui. Pictorul

era deseori bântuit de chemarea sudului.

Lăsa atunci câteva cecuri și două-trei cuvinte pentru Simone sau pentru guvernantă. Apoi pleca – uitând de cele mai multe ori să spună unde –, nu scria, iar într-o bună zi se întorcea așa cum plecase. Simone intra în casă și îl găsea în fața șevaletului. Aducea pentru ea zeci de lucruri cu mireasmă uleioasă și puternică, bomboane, bijuterii ciudate, cizelate de o mână răbdătoare; și pentru el însuși un „model” cu trup frumos, de care se descotorosea mai mult sau mai puțin repede, după diferite neînțelegeri, și de care. Copila nu se prea neliniștea.

Dar, de data asta, Simone avu de așteptat multă vreme cadourile tatălui său. Mayéras scrisese o dată sau de două ori și nu se mai întorcea.

Simone nu-și făcea probleme. Și ea lucra! Lucra cu pasiune, cu încăpățânarea celor ce au un scop pe care nu vor să-l spună. Întrerupsese tenisul și vizitele. Abia ieșită de la cursuri, se închidea în micul ei atelier și nu se mai întâlnea decât cu Annie.

Dar vremea trecea. Sosi timpul examenelor. Simone îl trecu pe al ei în mod strălucit; Annie nu întâmpină greutăți, cu atât mai mult cu cât doi-trei examinatori doreau să fie pe placul guvernanților.

Bucuria doamnei Brécourt în fața succesului fiicei sale a fost un lucru emoționant – consacră evenimentului mai multe zile!

Apoi veni vremea plecărilor în vacanță, sezon care juca un rol foarte important în colonie. Doamna Brécourt și Annie obișnuiau să facă în fiecare an o cură la Bourboule, unde venea și domnul Brécourt ceva mai târziu.

Așa că amândouă se îmbarcă fără să o mai revadă pe Simone. Fiica lui Mayéras, prea algeriană, nu îndeajuns de snoabă, nu considera obligatorie traversarea anuală a Mediteranei – mulțumindu-se cu vila ei de la Tipaza.

Domnul Coriolis, de câteva săptămâni deja, plecase cu mare pompă la Vichy, înaintea sejururilor obișnuite la Deauville și la Biarritz.

VIII

DOMNUL BRÉCOURT SE

afla de câteva zile la Paris, împreună cu familia lui. Acest funcționar model mergea deseori, înainte de a se reîntoarce, să respire cu devotament aerul ministerului său, așa cum fac unii credincioși cu cel de la Meca...

Septembrie se terminase trist, puțin cețos, făcând mai frumoși copacii atinși de maladia toamnei. Totul era splendid.

Annie trăia într-un fel de încântare; gândindu-se numai la clipa prezentă, care era plăcută, și la viitorul ce avea să fie și mai plăcut. Se credea sigură de ea și de inima ei, într-o plenitudine ce era deja uitare. Și își cânta sieși, destinul ei, un nesfârșit imn de bucurie.

Își petrecea timpul la cumpărături, la ceaiuri mondene, uneori mergea în vizite oficiale și seara la teatru.

Într-o dimineață domnul Coriolis își trimise cartea de vizită. După câteva zile își făcu o scurtă apariție la doamna Brécourt. Iar doamna Brécourt a fost în ziua aceea mai agitată ca de obicei.

Altă dată, într-o seară senină ș, călduță, Coriolis veni în noul lui automobil Delege să-i ia. Pe toți trei să cineze la Bois. Annie, nu fără satisfacție, își făcu intrarea în grădina celebrului restaurant. Înregistra cu tot atâta plăcere zelul comisionarilor la vederea acelui automobil superb și nuanța de considerație sub aerul de grandoare afișat de șeful chelnerilor în fața comenzii importante.

Doamna Brécourt zâmbea. În schimb, se vedea bine că domnul Brécourt nu se gândea la nimic, sau suporta fără bucurie această corvoadă.

Annie era fermecătoare, ca totdeauna, și aceasta era și părerea celor care cinau în vecinătatea lor și care nu se dădeau în lături să o constate.

Bău două degete de șampanie. Optimismul de la sfârșitul meselor o legăna molcom. Simțea un fel de

siguranță definitivă în fața bogăției acelui om.

— Ei bine, ți-a plăcut? întrebă doamna Brécourt a doua zi.

— Cum să nu, răspunse Annie. Bineînțeles.

— Toate astea nu te fac să uiți Algeria? continuă mama ei.

— O, nu! Prefer totuși Algerul.

— Așadar, reluă cu vioiciune doamna Bre court, tu n-ai dori să ne întoarcem în Franța? Ți-ai trăi bucuroasă viața acolo?

Și pentru că Annie o privea mirată, adăugă

— Nu vrei să știi de ce ți-am pus această întrebare?

— Mamă... făcu Annie, pălind.

— Draga mea... încercă domnul Brécourt.

Dar privirea soției îl făcu să tacă. O iubise totdeauna. O lăsa de multă vreme să conducă întreaga lor viață.

— Vino, stai jos, zise doamna Brécourt, trăgându-și fiica lângă ea. Orice ar crede tatăl tău, a sosit timpul... Ai destulă minte... Nu mai ești o fetiță...

Annie nu mai asculta vorbele mamei sale: auzea doar frânturi, fragmente dificil de priceput. Privirea vagă, mereu sfâșietoare, parcurgea salonașul de un lux banal, înregistra mătasea puțin destrămată a canapelei și, pe masă, două flori care păreau atât de obosite și gata să moară.

— Annie, zise brusc doamna Brécourt, domnul Coriolis îți cere mâna.

Știa că asta îi va spune. Tresări totuși, deschise ochii ei mari cu disperare și nu întâlni decât privirea tatălui.

Poate că numai el o înțelegea. Și chiar îl cuprinsese o milă infinită în fața acelei ființe mici, crispată de angoasă, simțindu-se lovit în carnea lui de tată, la acea limită unde afecțiunea e atât de apropiată de dragoste. Suflul lui de bărbat se emoționa: ar fi vrut ca ființa aceea atât de tânără și plină de teamă să fie cruțată de toate tristețile, de toate ravagiile vieții.

Dar cu ce putea s-o ajute? Deja nu mai simțea decât amărăciunea dragostei lui neputincioase care o sacrifica

pe ea, așa de vrednică de milă, fără apărare, pasiunii lui nezdruincate și mărturisite pentru această superbă Geneviève.

— Ei bine, ce zici de asta? insistă, doamna Brécourt, întoarsă spre Annie.

— Eu? Oh!... mamă... mamă...

Ar fi vrut ca mama ei să-i înțeleagă disperarea și să-i ia de pe inimă greutatea necunoscută care o înăbușea; ar fi vrut ceva imposibil și nemaipomenit de puternic care să-i ușureze în mod miraculos și dintr-odată întreaga angoasă. Dar nu se întâmpla nimic. Și spaima ei era inutilă. Iar totul îi părea ireal și aproape fără importanță.

— Nu vreau! strigă că ea cineva care se îneacă.

— Geneviève... risca din nou domnul Brécourt. Dar doamna Brécourt se mulțumi să zâmbească cu un aer indulgent.

— Nu vreau... repetă mai încet Annie.

La ce bun? Nu știa că se va căsători cu el, că trebuia să-l ia pe acest bărbat, că așa va fi? Nu știa că totdeauna sfârșea prin a se supune voinței liniștite a destinului pe care nu era capabilă să și-l conducă cu autoritate? Pentru că mama ei zicea așa...

Totuși, se gândea la celălalt pe care îl iubea; la celălalt care, fără un gest, fără o vorbă, îi dezvăluise tot infinitul dragostei. O aștepta. Avea încredere în ea. Ar fi făcut totul ca s-o cucerească, ea era pentru el toată speranța, tot sensul vieții. O știa. Era sigură de asta; sigură și că era deja trădat.

În clipa aceea înțeluse pentru prima dată, într-o străfulgerare de groază, tot ce sălășluia în adâncul ființei ei, toată iremediabila ei slăbiciune și cedarea josnică în fața oricărei forțe, de oriunde ar fi venit, și mirosul ei de trădare. Înțeluse cât era de nebunește, cât era de zadarnic să-și încredințeze inima mâinilor ei slabe.

Sigur, nu era rea, nici perversă, nici perfidă; - ci mai rău decât toate. Tot ce era lucid în ea se răsucea și striga ca sub loviturile unui bici, izbucni în hohote lungi, dezordonate, neputincioase...

Plângea pentru el; pentru el și pentru ea, pentru toate visele ei înflăcărate, vise de dragoste frumoasă și de viitor fără ocolișuri. Plângea în hohote mari, înecată de amărăciune, de milă și dezgust.

...Dar totul se petrecea întotdeauna departe de ea, la marginile sufletului, și era atât de improbabil și neprimejdios, și agreabil în fond, ca o comedie reală.

Doamna Brécourt zâmbea discret – aceasta primă emoție de fată tânără dovedea, la urma urmelor, puritatea perfectă a fiicei sale, educația excelentă pe care o primise?

— Haide, zise ea, sărutând cu un gest foarte tandru părul fetei. Nu plânge așa, scumpa mea... în fond nu e nicio grabă... Știi, nu ne obligăm la nimic.

„Nu e nicio grabă... Nu ne obligăm la nimic...” își repeta Annie consolată.

Până atunci se va întâmpla ceva! Și mai întâi de toate îl va revedea pe Raoul. Își zicea că el îi va hotărî soarta. El va fi cel care va lupta pentru ea, dacă va trebui să lupte. Și, în fond, nu ăsta era rolul lui?

Atunci, o ușurare radioasă puse stăpânire pe ea. Nu era nicio grabă... avea timp. Trebuia mai întâi să-l revadă pe Raoul.

...Când îl revăzu, trusoul, toaletele și micul automobil pe care Coriolis i-l făcea cadou, toate erau alese și comandate. Iar pe deget avea un diamant enorm. Și doamna Brécourt își zicea satisfăcută:

„În fond, n-aș fi crezut să mergă atât de ușori”.

IX

RAOUL ALPHERAN AFLĂ

fericita veste chiar de la Simone.

Erau amândoi în atelier, pe divanul încărcat de covoare, înconjurați de acea mireasmă vagă de ulei de trandafir pe care o au lucrurile din sud.

Era bine. Primele ciclame își aplecau cu sfială cupele. Ici și colo luceau, toropitoare, reflexele verzi-albăstrui ale oglinzilor prețioase sau vreo sclipire aurită la colțul unei

rame. În curând se făcea seară. Arabul din spatele zidului începea acea romanță a „sultanei Moulay” pe care nu reușea s-o ducă niciodată până la capăt.

Tinerii ascultară câteva clipe cântecul care în curând amuți. Simone rupse prima tăcerea.

— Și ce faci după examen?

— Ar fi prea lung să-ți explic, zise Raoul cu un gest vag.

— Ai făcu ea. Oricum sper că te vei acoperi de lauri.

— Și eu sper:

Tânărul, sosit la Alger în ajun, se pregătea într-adevăr să plece pentru ultimul an la Școala de Mine. În vacanță, soarele apăsător al Africii îl bronzase și mai mult, dând trăsăturilor lui un aer mai sălbatic, visător și războinic totodată, iar corpului îi conferise suplețea luptătorilor din *goum*¹ sau a oamenilor din triburile printre care trăise la întâmplare, pentru a-și face legături în Maroc, presimțind deja din ce parte va veni viitorul când va termina școala.

Recunoștea că se expusese la unele primejdii, dar nu-și amintea decât bucuria.

Simone îi ascultase vorbele cu pasiune, cerându-i mereu noi „întâmplări”. Amândoi erau însuflețiți de aceeași dragoste orgolioasă și triumfătoare pentru țara unde se născuseră. Oare el își va da seama de asta într-o zi? Putea el să ghicească oare că numai ea îl putea înțelege și urma pe drumul pe care dorea să pornească în viitor?

„Cine știe? îi șoptea speranța. Poate că da! mai ales acum...”

Dar Raoul se întrerupse pentru a cere vești despre domnul Mayéras.

Ea îi răspunse pe scurt, privind în gol, cu o cută de amărăciune necunoscută până atunci la marginea buzelor.

Jenat, tânărul căută un alt subiect de conversație. Dar Simone i-o luă înainte:

---

1 Goum- În Algeria, contingent înarmat dat de un tribș care, condus de ofițer francezi, făceaserviciul de cercetași (N.T.)

— Știi că am să-ți dau o veste?

— Da? făcu el.

— Din cauza lui ezitam, continuă Simone, privind spre portretul tatălui ei. Fiind și eu nici, era totuși un cămin, nu-i așa? Dar pentru el era atât de inutil! Așa că m-am hotărât. Anul acesta voi pleca la Paris să urmez cursurile de la Sorbona, dragul meu... Ei, ce zici de asta? făcu ea cu un mic râs răgușit.

Raoul se uită cu atenție la ea. Nu i se întâmpla prea des. Simone era pentru el o bună camaradă, căreia nu-i simțea niciodată lipsa, la care ținea mult și pe care o întâlnea cu plăcere. Deși tare dificilă, el făcea caz de inteligența ei aproape demnă de cea a unui băiat și pe care o aprecia. Dar o deplângea, părându-i-se dezmințită de sex.

În seara aceea - fără să știe de ce, o privi însă cu mai multă atenție. Cât se schimbase! Expresia de pe fața ei dispăruse și în locul ei apăruse un reflex insidios. Constată că are aerul unei femei și o disprețui...

— Nu-ți displace hotărârea mea? îl întreabă ea cu un ton blând, aproape umil.

Ce-l privea pe el asta? Acum începea să facă pe cocheta?

— Dimpotrivă, te felicit! zise el ceremonios.

Dar îi aruncă o privire feroce.

— Ne vom vedea mai des, adăugă ea încet:

— Cum să nu... aprobă el.

Atunci ea începu să facă proiecte. Avea un întreg program: certificate de licență, poate titlul de agregat; și frumoasele zile de la Paris, bogate și pline, când fiecare oră urma să treacă încărcată de muncă și de o Bucurie superioară.

— Da, da, aproba mereu Raoul cu gândul în altă parte.

În fața lor, într-o ramă mare, ca un palat de vis de toată splendoarea, „Casa lui Annie” se ridica din adâncul aleilor asuprite de soarele primăverii.

Acum Raoul nu se mai gândea decât la ea. Asculta

vocea Simonei ca pe un murmur îndepărtat și ar fi vrut s-o întrerupă cu brutalitate, să-și strige în sfârșit, toată bucuria...

...Căci în ajun trecuse prin fața acelei case. De dimineață, ferestrele deschise îl înștiințară că stăpânii erau așteptați. Atunci culesese de lângă zid un trandafir ars de soare și i se păru că odată cu acea floare, cu acel parfum, toată dragostea îi revenea în suflet.

La drept vorbind, absența teribilă, distrugătoare, îi amortise puțin pasiunea în ultimele luni. Rămăsese promisiunea vagă, cântecul îngânat de inima lui pe o melodie pe jumătate uitată.

Dar fuseseră de ajuns casa redeschisă și acel parfum, ca să rămână acolo șovăitor, fără să știe ce dorință înflăcărată se abătea asupra lui.

Departe, în aerul limpede, bătuse domol un orologiu. Apoi un strigăt patetic urcase dinspre port, stăruise o clipă în văzduh, deasupra colinei, după care murise.

Atunci Raoul se hotărâse să plece încet-încet, coborând strada în pantă.

Dar seara se întorsese. Imediat inima începuse să-i bată mai tare. Ferestrele erau luminate și, foarte aproape, în spatele geamului, sub atingerea unor mâini cunoscute, pianul murmură melodia suspinată; voluptuoasă și înfrântă a Șeherezadei.

Tulburarea de care fusese cuprins îl făcuse să creadă că dragostea lui era ceva imens.

Despre asta ar fi vrut să vorbească azi. Despre asta și despre fetița palidă pentru care era din nou convins că va mișca lumea din loc.

În cele din urmă Simone renunțase. Se așternu o tăcere în care numele iubitei lui, Annie, palpită între ei ca o prezență reală. Simone îl pronunță prima.

— Apropo, știi că Annie Brécourt se mărită?

Fata lui Mayéras îl privi cu puțină cruzime și cu o mare curiozitate. El avu forța să primească lovitura fără să tresară. Preț de câteva secunde nu spuse nimic, nu clipi, de parcă tot corpul i se afla într-un echilibru primejdios.

În cele din urmă întrebă cu o voce slabă:

— Cu cine?

— Mai întrebi! Păi, cu Coriolis! Un bărbat foarte bogat!

Spusese asta cu un râs scurt și cu acea expresie de ranchiună pe care o capătă vocea femeilor când vorbesc de prietena intimă. Apoi declară că nu știa amănunte; și vorbiră de altceva.

Raoul întârzia, speriat de ceea ce va trebui să simtă imediat ce va fi singur. În cele din urmă se hotărî, să plece. Făcu câțiva pași în grădina Essai, pustie la ora aceea. Își încleștă dinții să nu strige.

Se opri în fața micului bazin care colcăia de viață acvatică, dar nu-l văzu. O porni din nou, se opri iar. Se gândea la ea. Și dragostea lui se transforma, devenind, din visul nonșalant avut de câteva luni, într-o pasiune înfrigurată și totală, un amestec incredibil de abnegație și durere. Strânse pumnii.

O căsătorie din interes! Făcea ea asta? Annie!

Orgoliul lui se revolta.

— N-o va avea!

Sări înainte, de parcă ar fi vrut să pună mâna pe ceva! Dar revăzu vila insolentă și liniștită, atitudinea doamnei Brécourt, așa de amabilă din prea mult dispreț...; își reluă mersul la întâmplare și se pomeni, fără să știe cum, în camera lui de hotel, banală și tristă. Se întinse pe pat. Tâmpilele i se zbăteau. Febra îi ardea mâinile. Gândurile înnebunite îi loveau craniul ca niște lovituri. Ce să facă? Ce-ar fi putut să facă el în fața acestui Coriolis și a armei redutabile pe care o manevra: banii!

Banii lui! Nimeni nu știa exact cum își câștigase banii. Originile averii sale vor rămâne obscure, și poate că așa era cel mai bine. La drept vorbind, lucrurile astea, care altă dată nu i-ar fi speriat sufletul algerian, îi păreau acum ceva monstruos.

Și această doamnă Brécourt, atât de disprețuitoare! Ah! Ah! Nu rezista mult în fața bănetului!

Un zâmbet amar îi apăru pe buze. Simțea că îi ura pe

toți acești oameni, pe Annie și pe toată lumea.

Bani! Dar și el avea bani. Și el va exploata ceva. Va stoarce aur din tot ce îi va sta la îndemână. O va înăbuși în aur pe această Annie, dacă asta voia.

Febra creștea, șoptindu-i lucruri incoerente, ce nu mai semănau cu nimic.

Apoi se ridică dintr-un salt. Trebuia să meargă acolo și s-o ducă oriunde, s-o ducă cu orice preț, să le-o ia.

Se înfioră. S-o ia, și pe urmă?

Un moment se gândi să se întoarcă la Temouchent și să-și implore tatăl.

Dar nu știa că pentru. Fii nu mai era nimic de așteptat acolo?

Acel om, care nu trebuia să iubească decât o singură dată, se îndrăgostise orbește de o spaniolă din Cadix, o fată frumoasă cu ochii de foc, care la început servise ca bucătăreasă și care acum conducea după voia ei întreaga fermă, cu o și mai mare strășnicie de când era însărcinată și conta mult pe faptul că va fi luată în căsătorie.

Spaniola îl ura pe Raoul. El încercase să-i 3 deschidă ochii tatălui asupra acestui copil, căruia i se cunoșteau cel puțin doi autori.

Așa că Raoul se simțea tare singur. Frații lui, răspândiți în cele patru colțuri ale Algeriei sau Marocului, aveau destul de furcă cu problemele lor. Mama îi murise, lăsând lumea goală, crudă și ostilă pentru el. Iar Annie...

I se părea că lucrurile în care crezuse, toată dragostea și toată mândria lumii nu erau decât lucruri corupte ce se năruiau sub un val de mocirlă în care se scufunda și propriul lui suflet.

Era un nimeni. Nu avea nimic. Sentimentul neputinței tremura în el, nimicindu-i tot orgoliul. Era un nimeni, nu putea să facă nimic.

Nu putea, mai ales, s-o apere pe Annie de căsătoria cu acest om. Ce să dea în schimb? Căci totdeauna trebuie să dai ceva! Toate femeile îi apăreau ca acei idoli ai cultelor primitive, făcuți pentru a fi îmbuibăți cu daruri, îndopați cu sudoarea și sângele oamenilor... Ce puternic și

bogat trebuia să fii pentru a avea acces la ele! El niciodată, niciodată nu o va avea pe Annie! Nicio femeie nu-l va iubi niciodată numai pentru el! Se spulbera tot visul, toată speranța lui. Totul îl părăsea.

Atunci izbucni în hohote nesfârșite. Plângea cu lacrimile sufocate ale adolescenței, lacrimi care poartă cu ele atâta deznădejde – dar o și răpun. Somnul îl prinse așa, cu pumnii strânși și sufletul copleșit de amărăciune. Lumea, în visul lui, îi părea o noapte otrăvită, unde mișunau bucurii infame, unde larve respingătoare se hrăneau cu tot ce era mai frumos, pe lume – o noapte fără speranță, în adâncul căreia rânjea un vițel de aur cu două capete alăturate – al lui Coriolis și al doamnei Brécourt.

În acest timp, zorii palizi se iveau deasupra portului și orașului. Iar el încă dormea, cuprins de somnul irezistibil care leagănă toate durerile.

După câteva zile făcu o vizita sobră doamnei Brécourt. Nici măcar nu o văzu pe Annie. Și când se pomeni din nou singur, pe trotuarul plin de soare, înțelese că se sfârșise, că totul eră fără leac. Niciodată; niciodată nu va mai întâlni acea fericire divină pe care o cunoscuse într-o seară când credea că e stăpânul unei prăzi încântătoare. Niciodată.

Peste univers cobora un, val de cenușă și de amărăciune.

— Adio... strigă el cu o voce disperată.

Forma albă a tinereții lui, care crezuse totul posibil, dispărea în depărtare, la cotitura drumurilor facile, lăsându-l singur în fața vieții adevărate, amară ca un fruct stricat. Săltă cu putere din umeri, ca cineva care își potrivește desaga fără să știe unde se duce...

A fost un moment cumplit. Apoi a trecut, așa cum trece fericirea, așa cum trec toate lucrurile de pe pământ.

A doua zi la amiază tânărul se îmbarca. Luase un loc pe punte, pentru a-și savura mai bine umilința, pentru a se tortura fără milă. Dar între acei emigranți și soldați care plecau spre destine umile, spre orașe îndepărtate și triste, el se gândea la tot luxul pe care îl va avea, când se va

întoarce triumfător, pentru a-i arăta doamnei Brécourt și frumoasei, Annie ce pierduseră o dată pentru totdeauna?

Vaporul se clinti încet. Un soare nou strălucea pe un cer superb. Palmierul Amiralității era aproape nemișcat. Totul părea trist și suav, abia sculat după boală grea – dar deja plin de speranță.

X

ANNIE SE CĂSĂTORI CU

Rafael Coriolis la sfârșitul lui octombrie. Nunta a fost așa cum se cuvenea: cea mai somptuoasă, cum nu se mai văzuse de multă vreme.

Tot Algerul alergă la biserica Agha, în fața căreia, în mulțimea compactă, o grămadă de gură cască așteptă ore în șir cortegiul, oferind detalii cu o amabilitate nepuizabilă despre splendorile darului de nuntă pe care, bineînțeles, nu-l văzuseră.

Sosind ora, în nava sfântului lăcaș nu au mai fost decât murmure discrete, flori albe, lumânări și bunul preot care celebra, odată cu meritele acestei uniri creștine, virtuțile celor doi soți.

În sacristie se înghesui atât de multă lume, încât Annie fu gata să leșine. Din fericire, soțul ei și eroismul monden o susținură cu vigoare.

Doamna Brécourt, plină de diamante; era mai frumoasă ca niciodată, având și orgoliul mai satisfăcut. Se bucura ca de un succes personal de această atmosferă de invidie care fremăta delicat în jurul voalului miresei.

Poate că își imagina comentariile șoptite. Dar ce importanță aveau umbrele imperceptibile ale tabloului, șuşotelile perfide de gelozie și chiar unele absențe, ca cea a Simonei de exemplu.

Căci Simone Mayéras nu voise să-și întârzie plecarea cu câteva ore, așa cum Annie, proasta, avusese slăbiciunea să-i ceară!

Dar toate astea, în fond, nu stricau nimic. Doamna

Brécourt radia de splendoarea reușitei sale. Orgoliul matern și chiar dragostea erau copleșite de o bucurie realmente curată.

Iar când în acordurile orgii, printre luminile, florile, bijuteriile și mătășurile cortegiului, mireasa traversă biserica și merse, salutând ușor, spre acea spărtură plină de soare pe care o forma afară strada orbitoare și albastră, plină de oameni ce se înghesuiau, când le apăru tuturor așa cum era - absolut fermecătoare sub voaluri, cu acel aer virginal și dulce pe care trebuia să-l aibă - bucuria doamnei Brécourt deveni de-a dreptul înăbușitoare.

Dejunul, de un lux nemaipomenit, a fost servit pentru o asistență aleasă. Guvernatorul binevoise să fie martorul miresei; parlamentarii din trei departamente se grăbiseră să fie și ei prezenți. Iar în afară de lumea oficială și câteva prietene căsătorite, doritoare de a-și încerca și ele norocul, toți cei care puteau, în frica septentrională, să garanteze pentru cel puțin o pereche de milioane, veneau și ei în mare ținută. Guvernatorul se străduia să fie spiritual. Parlamentarii se întreceau pe sine în volubilitate. Domnișoarele se pudrau între două bluesuri. Toată lumea râdea. Orchestra cânta melodii suave sau se dezlănțuie pe neașteptate în mod sălbatic.¹

„Gata, își zise deodată Annie, s-a sfârșit, sunt măritată...”

Și cum soțul ei venea spre ea, în spatele palmierilor unde se refugiase, îl lăsă s-o învăluiască într-o splendidă haină de hermină, care trebuia s-o ferească de răcoarea ipotetică a serii. Apoi înclină capul. Și îl urmă.

XI

ÎN MICUL SALON, ACOLO

unde intrară mai întâi, peste tot erau flori - cam multe flori.

„O capelă!” își zise Annie”.

Și o poftă nervoasă de a râde zgomotos de ea însăși o sperie preț de câteva clipe...

„Bine că mama nu e aici!” remarcă ea din obișnuință, cu un rest de teamă de fetiță cuminte. Dar, gândindu-se mai bine, se simți liberă, ciudat de liberă, devenită, precum dorea atât de mult în copilărie, „o doamnă”. I se părea că legăturile strânse care o uniseră cu mama ei cădeau, tăiate dintr-o Lovitură, lăsându-i sufletul ușor, indiferent. Avu un sentiment minunat de ușurare, ca o actriță care intră în scenă după un trac nebun.

Dădu haina cameristei, care alergase în întâmpinarea ei, și se instalează într-o berjeră confortabilă, de parcă acolo ar fi fost totdeauna la ea acasă.

Pe masă o așteptau prăjituri glasate:

Ca să facă ceva, ceru de băut cu tonul ei copilăresc. Și, în vreme ce el se străduia s-o servească, ea îl urmări cu o privire plină de curiozitate pe cel necunoscut, căruia îi „aparținea. Niciodată nu-l văzuse atât de aproape. Înregistră, cu o minuțiozitate de inventar, toate particularitățile feței și mâinilor. Dar nu vru să-și mărturisească ce impresie de forță și suplețe îi inspirau.

„Un parvenit!” concluzionează ea cu dispreț.

Și simți cum îi sporește dezinvoltura. Numai că se așteptase să-l vadă tulburat până în adâncul ființei în fața acestui lucru nemaipomenit: Annie Brécourt îi fusese dată de nevastă! Dar dimpotrivă, acest om. Era de un calm!... începu să-și savureze băutura răcoritoare, așa cum făcea altă dată pentru a-i tulbura pe liceenii îndrăgostiți de ea: închizând pe jumătate ochii, cu un aer de pisică mângâiată. Dar aici nu era în salonul doamnei Brécourt, nici pe un teren liniștit de tenis, oferindu-se în principiu tuturor privirilor, dar solid apărată de barierele mondene. Nu-și redeschise bine ochii, că se și pomeni răsturnată pe divan, având deasupra ei acea față, puțin cam aspră, care o privea de foarte aproape.

Se simți cuprinsă de groază. Era într-adevăr fără scăpare, mică de tot și abandonată, pierdută în acea casă, unde nimic nu o putea salva.

Hainele cădeau în jurul ei. Unul câte unul, acele lucruri prețioase, care îi făceau corpul mai tulburător,

cădeau pe covor, mototolite ca niște zdrențe, rupte la întâmplare. Nici măcar nu încerca să se apere. Un instinct mai tare decât orice o făcea să se supună în fața dorinței acestui nou stăpân. Gestul automat al umerilor și al brațelor consimțea la această despuiere. Iar când, din timp în timp, o sărutare îi strivea gura, deschidea buzele și o primea cu ochii închiși, cu aceeași plăcere cu care ar fi luat o doctorie.

Apoi totul se petrecu foarte repede. Bărbatul o examinează o clipă, de parcă ar fi vrut să se convingă că nu i-a furat nimeni acel corp gol și încântător, încă atât de copilăresc, cu sânii mici și tari și curba delicată a brațelor. Cu un aer indulgent, Coriolis își plimbă pe ea mâna groasă, pe care lucea diamantul. Apoi o răsturnă de tot și o posedă așa cum avea dreptul.

Ea închise ochii îngrozită, păli și scoase acel geamăt lung și slab ca o tânguire de mic animal găuit.

— Scumpo... zise el, în sfârșit calm, de parcă i-ar fi decernat un brevet.

Buzele lui mângâiară cu o încetineală studiată mica față albă ca varul.

Ea nu răspunse. Accepta o dată pentru totdeauna cuvântul și sărutul. Bărbatul o lipi de el și îi făcu politețea unei mușcături ușoare deasupra sânelui. După. Care, foarte sigur că și-a îndeplinit toată datoria, se interesă cu îngâmfare:

— Ești fericită?

Ea se înfioră, ultragiată ca o patriciană romană, căreia, după ce o violase, un străin nerușinat i-ar fi pus această întrebare. Dar nu răspunse. Atunci el se aplecă puțin mai mult spre ea.

Fără îndoială că nu avusese o plăcere prea grozavă de la acel trup încă neîmplinit. Se putea compara cu mângâierile îndemânaticе și complicate cu care era obișnuit și pe care amanta lui cea mai recentă - încă nu pe de-a-ntregul explorată - nu i le precupețea? Numai că tremurul nevestei lui îl flata: îl atribuia altei cauze.

Ea avea un zâmbet ambiguu, foarte blând. Poate că

ar fi fost puțin speriat dacă ar fi știut ce dormea sub acea frunte îngustă, ce șiretenie, ce lașitate, dar și ce minciună și perfidie mocneau în adâncul acelei ființe necunoscute, alături de care trebuia să trăiască de aici înainte.

Dar nu se gândea la asta. Răsturnat pe divan în aerul sufocant al serii, având lângă el acel corp pe care îl mângâia atât de ușor briza nocturnă, Coriolis se lăsa copleșit de amintiri.

Simțurile i se potoleau, nu o mai cereau pe amanta absentă, se înclinau în fața altei bucurii: vanitatea, triumful de a poseda azi, el, aventurierul, tot ce-și luase după dorință; tot ce-i acordase dreptul și puterea să posede și să disprețuiască plătind. Și din când în când, zâmbea satisfăcut.

Annie ațipise. Toate lucrurile din jurul lui și marele parc de sub ferestre căpătaseră un aer misterios, aproape înfricoșător, acel chip adevărat pe care nu-l au decât noaptea când oamenii dorm.

În acel moment se simțea ajuns, în sfârșit, în punctul lui culminant. Așa cum înainte de a muri omul își rememorează drumul parcurs, tot așa și el, care totdeauna în viață mersese cu asprime, forțând-o cu brutalitate, înarmat cu toate dorințele și pasiunile, se întorcea acum, deodată, cu gândul înapoi, în timp și își slăbea până la destindere efortul, odihnindu-se un moment cu acea bucurie omenească de a fi depășit prin tenacitate și viclenie toate speranțele.

— Și chemă la această sărbătoare, din îndepărtarea anilor, tinerețea plină de lipsuri. Iar ea venea spre el ca o prietenă familiară – și asta se întâmpla în Seara liniștită, în adâncul casei crăpând de lux, lângă femeia adormită, supusă ca o pradă – ca să poarte amândoi un dialog ciudat, amar și vesel totodată, privindu-se în ochi fără rușine, așa cum fac triumfătorii.

XII

ÎNCEPUTURILE lui rafel

Coriolis, cu toate că nu ar fi avut de ce să șocheze ideile algerienilor, care, în fond, mai văzuseră și altele, nu erau lipsite de pitoresc.

Din ce insulă? – din Malta, din Sicilia sau din Grecia – debarcase într-o zi la Marsilia, el și familia lui, nu mai știa. Dar și-l amintea foarte bine pe tatăl său, un om vioi, bine făcut» iute la mânie, flecar, cum nu se poate mai dibaci de îndată ce era vorba să nu facă nimic și să pună mâna pe câțiva bani ce trebuiau să hrănească liota cu pâine proastă și roșii crude, dar furnizându-i viața care îi plăcea: o mână de tutun și, în micile cafenele din port, între două trăncăneli, un *anisao* gros.

Mama era acea femeie placida, cu sânni flaschi, Care probabil că fusese totuși foarte frumoasă și care, aducând pe lume un copil la fiecare zece luni, năștea în câteva ore, apoi, a doua zi, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, își pieptăna din nou părul în pragul casei. Micuții se nășteau unii după alții, creșteau dacă puteau, iar dacă Dumnezeu voia să-i piardă, ea le spăla hăinuța și se duceau luați pe nesimțite așa cum le este hărăzit sărmanilor, ceilalți copii continuând să ceară pâine cu strigăte mari și vorace.

Mama își ștergea o lacrimă; apoi începea iar treaba, mereu ocupată să apere ardeii în ulei sau cartofii dulci pe care o mână agilă de copil insuportabil venea să-i sustragă până și din, prăjeala fierbinte. Hoțul o lua la goană urmat de ceata flămândă a fraților, zgomotul bătaliei sălbatice se prelungea în depărtare până sub platani.

Toate aceste ființe trăiau într-o cameră mică, plină de fum, trosnind de curpeni și mirosind a usturoi și murdărie. Cum rareori era pâine pentru toți. Micuții erau nevoiți să se descurce cât mai repede. Abia știau să meargă, că nevoia îi și împingea să mediteze la această problemă grava: cum să-și astâmpere foamea – și s-o rezolve fuga...

Învățau de timpuriu să vândă ziare, să lustruiască pantofi, să facă orice comision. Cartierele de jos ale orașului, cafenelele vechiului port, cu înjurăturile, cu ritmul pianului mecanic, cu tinerii prea fardați și

prostituatele boite, cu priviri halucinante, toate astea nu mai aveau de foarte devreme secrete pentru ei.

Sigur, Coriolis văzuse lucruri foarte ciudate în copilăria lui. Trecuse pe lângă toate mârșăviile, văzuse cum se desfășurau jocurile de noroc, cum se practica jocul dragostei, cum se folosea cuțitul.

Dar instinctul lui se revolta împotriva acestor lucruri. În vreme ce frații lui acceptau mizeria, se organizau în cadrul ei și chiar se complăceau, el nu voia. Uneori pleca cu nasul în vânt, cu mâinile în buzunarele sparte, parcurgea cartierele frumoase ale orașului, alegându-le din instinct pe cele mai bogate. Oamenii mergeau pe jos, urcau în trăsură. Treceau femei în foșnet de mătăsuri și reflexe de pietre prețioase. Care râdeau de el sau îl îndepărtau cu dezgust. Dar o voce mica a lui, vagabond înfometat, îi arăta acele lucruri, i le promitea, i le dădea în întregime pentru mai târziu.

Părăsi de timpuriu casa părintească. Nimeni nu-l căută: era o gură mai puțin de hrănit. Se pomeni într-o dimineață singur pe cheiurile Marsiliei, având în buzunar 100 de *sous* în monede de bilon, câștigați bănuț cu bănuț și ascunși sub canalul de scurgere, după o cărămidă prost fixată, bani dobândiți cu vicleșuguri de sălbatic și pentru care tremurase teribil zi și noapte.

Încercă diferite meserii care, toate, îl învățară viclenia și cutezanța și, de asemenea, rapiditatea când era cazul să-ți iei boarfele și să te faci nevăzut în viteză, printre grămezile de butoiașe sau de portocale, la apariția unui reprezentant al autorităților.

Îl atrăsese Algeria. Fratele lui mai mare, Salvator mus la bordul vasului *Nelly*, pe care îl întâlnea uneori pe cheiuri și care avea acolo o „cunoștință” generoasă, lăuda tot timpul Algeria ca pe o țară unde curgea laptele și mierea.

Rafael ceru părerea unor marinari entuziaști, care întăriră și mai mult spusele fratelui său, afirmând că acolo se putea câștiga, dacă voiai, aur cu grămada. Numai că starea lor nu le confirma spusele. Dar mărturiseau că ei

fuseseră prea proști. Iar Rafael nu se îndoia de sine...

Se strecură pe un cargou, ajută la încărcarea oilor, se ascunse în buncăre, riscă să piară sufocat sub cărbuni, dar peste trei zile se afla la Alger, pe *Pontoul Navlositorilor*.

Capitalul i se dublase: posedă o bancnotă de zece franci și o pereche de încălțări de rezervă, prea mari, dar aproape noi, oferite de o patroană de bar, al cărui soț tocmai murise. Îi purta cu mândrie, spânzurați de umăr.

Acestea erau bunurile cu care debarcase. Începuturile au fost lipsite de glorie. Dar deveni un băiat de șaisprezece ani splendid, cu o carne aurie, cu ochii șireți și corpul suplu, felin și puternic, făcut pentru toate pasiunile și toate mângâierile. Deja femeile se sfârșeau de dorință după el. Băiatul le „ucidea” cu mângâieri, dar le și manevra cu ușurință. Le domina cu toată tinerețea lui violentă, cu râsul plin de cruzime.

Între timp, transporta saci și vegeta, în fond, un mod de viață destul de obscur, când, deodată, norocul își întoarce fața spre el. Se afla pe chei, mereu foarte ocupată să vândă portocale, limonadă, pești fripți și câteva prăjituri acre, o. Mal teză, ai cărei ochi înnebuneau pe toți muncitorii din port.

Era frumoasă – puțin cam coaptă, apetisantă, cu păr negru și cârlionțat, ochi mari și buze asemănătoare coralului fals cu care era împodobită.

Rafael o cunoscuse însoțindu-l într-o seară până la ușă pe amantul ei, cu care se împrietenise de două-trei zile, una dintre acele prietenii bruște, născută la tejgheaua barurilor, ciocnind în cinstea morții, în cinstea vieții. Malteza, ca femeie care cunoștea obiceiurile, îi primi pe cei doi bărbați cu un lichior gros de anason.

Și, fără să știe de ce, Rafael veni a doua zi la ea să-și aleagă dejunul. Atunci văzu că femeia pălise și că mâinile îi tremurau în timp ce căuta pentru el peștii cei mai frumoși de pe tarabă.

„E îndrăgostită!” își zise el.

Opt zile mai târziu termina cucerirea frumoasei Angelina, bătându-l zdravăn pe amantul care protestase.

Chelfăneala se dovedi foarte salutară, pentru că gelosul își luă tălpășița și chiar în seara aceea Rafael se văzu investit cu poziția, locul și prerogativele celuiilalt.

Și dacă nopțile Angelinei au fost de atunci pe cât și le dorise de agitate, zilele nu erau cu nimic mai prejos, fiind absorbită de o muncă neîncetată de la care Rafael nu ar fi admis să absenteze niciun minut.

După un timp, clientela fiind suficientă, Rafael închiriasse o dugheană în care îngrămădisese espadrilele, vinul slab, coșurile și garguletele², conservele și alcoolurile tari în sticle colorate – în fine, miile de obiecte de tot felul, indispensabile muncitorilor din port. Primele beneficii realizate astfel îi permisese să riște o afacere cu saci goi. În acest fel debută el în comerțul cu făină.

Dar, între timp, înțelesese foarte repede că, abia știind să citească și să socotească încetișor pe degete, nu era destul pentru un negustor de importanța lui. Părăsi descărcatul și, în timp ce căuta în port sute de tranzacții, totdeauna posibile îndemânării lui, reuși să se instruiască singur.

Era un spectacol ciudat să-l vezi pe acest băiat frumos, de temut când era vorba de dragoste, ca și de bani, aplecat peste o carte de școală, cu care trăgea mare nădejde să plece la cucerirea lumii.

Stătea în acea cameră joasă de deasupra dughenei care mirosea a gudron, umezeală și trafic, printre mobile – culmea luxului pentru el – cumpărate din economiile Angelinei: patul cu o plapumă enormă de puf, două scaune de pai și pe comodă, între flori de hârtie, icoana unei Madone albastre.

Jos se auzeau strigătele oamenilor serviți de Angelina în băcănia-bar. Hohote de râs și frânturi de fraze ajungeau până la el printre grinzi: agitația zadarnică a celor care nu aveau alt orizont decât să încarce marfă, să facă mereu aceleași călătorii pe punțile acelorași vapoare, care transportă veșnic spre mări îndepărtate încărcătura lor de

---

2 Gargulete - vase poroase în care răcește apa prin evaporare

speranță și mizerie.

Îi simțea pe acei oameni atât de diferiți de el. Se știa deja stăpânul lor, așa cum avea să fie mai târziu stăpânul altora mai puternici. Atunci țâșnea în el ceva care semăna cu visul. Și în fața acestui vis, a acestui viitor, inima lui se topea așa cum nu i se mai întâmplase niciodată pentru o femeie.

Primele noțiuni de bancă le primi de la un bătrân cămătar de naționalitate îndoielnică, totuși destul de șiret ca să fie evreu. Angelina îi spunea *unchiul*.

Nu putea garanta că era unchiul ei. Dar se interesase mult de începuturile micuței, când era în toată prospețimea ei și când, pentru un *duro*, gusta oricine din carnea aceea strălucitoare.

Sigur, unchiul nu ar fi mers atât de departe încât să-i ajute cu punga pe Angelina și pe prietenul ei. Dar sfaturile lui erau prețioase, și nu era zgârcit, cu ele, fermecat de acest băiat, căruia îi prezisese imediat că va ajunge departe.

De aceea seara, când nu se mai auzeau decât vagi acorduri de mandolină și țipete în casele dubioase din cartierele Marinei și Kasbah-ului, stăteau acolo amândoi la taifas, în fața paharului de bere, fără să le pese de cei câțiva marinari beți care sforăiau pe bănci.

Rafael asculta mult. Era inteligent; o inteligență rapidă, sigură de Sine, servită de acea teribilă și necruțătoare logică a afacerilor, pe care o avea cu prisosință, și de un instrument sigur, flerul, acea viclenie de animal a fiarei îndrăznețe care vrea prada cea mai mare.

Iar ea nu întârziase să vină. Barul-băcănie fu vândut, și Rafael Coriolis își instalează într-o bună zi. Pe bulevard un birou confortabil. Negocia tot ce se putea vinde, specula cu succes, în fine, își îmbunătățește reputația cu o rapiditate uimitoare. Se șușotea că împrumuta bani cu dobânzi prea mari, că multe dintre afacerile lui cam încălcau Codul și, în fine, că în urma unei drame misterioase dobândise prima lui moară, achiziționată în schimbul unei bucăți de pâine,

după sinuciderea fostului proprietar. Coriolis atribui sinuciderea morarului – ruinat definitiv – unui ghinion la joc și trădării unei femei. Apoi continuă. După câteva luni totul fusese uitat.

În această vreme, viața Angelinei se derulă în două faze. Ajutorul ei fusese foarte prețios. Oare nu din ziua în „care o avusese pe ea simțise asupra lui acel suflu impalpabil: șansa? De aceea avea pentru ea o dragoste alcătuită, în fond, din toate superstițiile natale și, poate, din vaga amintire a trupului ei cu care îl copleșise atât de multă vreme.

Totuși, își dădu seama că nu mai putea să trăiască cu această femeie. Angelina rămânea ceea ce era: încă superbă cu ochii ei luminoși, dinții scilpitori și carnea moleșită de atâtea sărutări. Sigur, seara o găsea încă irezistibilă la lumina lămpilor, când; îi cânta acele cântece italiene, a căror înflăcărare și melancolie exaltau așa de bine în el o senzualitate facilă. Dar aceeași Angelina devenea ridicolă ziua, printre femeile elegante, cu calabalâcul de rochii lungi, șaluri somptuoase, mărgean demodat și coliere apăsătoare, ca niște lanțuri ținând de domeniile lucrărilor publice. Rafael încercase mai întâi să aducă rochii de la Paris. Îmbrăcate, aceste toalete îi confereau în mod deplorabil o ținută de proxenetă, ieșită direct dintr-un loc rău famat.

Coriolis nu zăbovea niciodată prea multă vreme asupra unei probleme. Când a fost vorba de viitorul Angelinei, totul se rezolvase în mai puțin de opt zile.

Găsi nir. Departe de moschee, foarte aproape de port, unde trăise ea, casa potrivită pentru îndepărtarea vechii lui amante.

Parterul era închiriat unui brutar sicilian, ce reușea foarte bine acele pâinici cu anason care îi plăceau ei atât de mult. Brutarul avea un număr suficient de plozi ca să scoale în picioare întreaga stradă și o nevastă cu părul uleios, cu o voce solidă, cu gesturi violente – o nevastă cumsecade, de altfel, și bună mamă, care nu se dădea în lături să-și zvânte în bătaie cârdul de copii, dar cârje n-ar fi

tolerat ca vreunul să fie atins de o mână străină.

Mai aveau un cumnat, marinar încercat, care venea acasă de două ori pe săptămână și adora absintul.

Toate aceste ființe formau un ansamblu ciudat, duminica seara, când marinarul sosea deja beat sau când o problemă de familie diviza brusc punctele de vedere.

Primul etaj al acestei case a fost rezervat în întregime Angelinei. Certurile și împăcărilor cu bucătăreasa au fost suficiente pentru a-i ocupa timpul.

Foarte respectată în cartier, pentru că putea să trăiască cum îi plăcea și să nu facă nimic, Angelina nu se plictisea, cu toate că vizitele lui Rafael se răreau. Dacă venea rar, o făcea pentru un motiv fără replică - „afacerile lui”. Dar când sosea, cu dulciurile care îi plăceau ei cel mai mult și mereu cu câte o bijuterie, era atent, vesel, povestindu-i tot felul de întâmplări, într-un limbaj cu cuvinte din toate limbile, care o făceau să-și lase capul pe spate, să dea din mâini și să râdă cu lacrimi. Redevenea atunci Rafael de altă dată, băiatul frumos care tulbura atât de mult trupul femeilor. Îl iubea mereu, ochii ei mari și negri străluceau de admirație pentru el, de dorință, de indulgență. Dar aceste sărbători deveniră din ce în ce și mai rare. Și Angelina simțea apăsarea femeilor fără copii și enervarea trândăvelii.

Acest gol fusese umplut când marinarul, într-un moment de strâmtoare, îi vânduse maimuța și o papagalită din insule, vietăți pe care le adusese de la Havre.

Viața Angelinei se reînnoi deodată, și asta o făcu să accepte fără prea mult regret mutarea pe care Rafael i-o impusese într-o zi.

Coriolis îi alesese pe pantele de la El Biar o vilă mică și însořită, într-un colț încântător unde creșteau, amestecați, aloe, portocali, trandafiri.

De acolo se vedeau casele sărmane și viermuitoare de jos, terasele supraîncărcate de femei gălăgioase cu plozi în brațe.

Angelina își câștigă și aici foarte repede considerația

vecinilor. Trăi la început ca o rentieră bogată. Apoi fondul de lene și lăncezeală, obișnuit la femeile din rasa ei, o cuprinse iar. Se îngrășa, nu mai ieșea din capoatele ei cu păsări și crengi, târându-și de dimineața și până seara picioarele în niște pantofi vechi; fața pudrată și-o spăla rar și umbla cu părul în dezordine printre pieptenii din care atârnav strassuri. Nu ieșea niciodată. Nu avea altă ocupație decât să flecărească, în fața ceștilor cu cafea tare, cu servitoarea și portăresele vecine; să-și dea în cărți și – în timp ce certa maimuța care curăța permanenta coajă de pe fructe – să zdrăngăne la mandolină, încercând să o învețe pe papagalița recalcitrantă o romanță din care pasărea nu voia în ruptul capului să rețină mai mult de primul vers.

Angelina le certa când pe una, când pe cealaltă.

— Da, mamă! răspundea papagalița pentru amândouă.

Și astfel treceau zilele, neclintite, monotone și goale, precum cerul mare și albastru ce se întindea deasupra vilei în mireasma pătrunzătoare a grădinii încinse. Singurele evenimente erau vizita bucătăresei, gătită de sărbătoare, sau cea pe care i-o făcea Soledad, fiica servitoarei, o tânără frumoasă cu ochi rotunzi, uluită de splendorile pe care domnișoara Angelina le scotea uneori din cufăr în timp ce vorbea de frumusețea ei de odinioară și de timpul care fuge.

În acest cadru familiar își anunță într-o zi Rafael apropiata căsătorie.

Se schimbaseră mult Rafael. Acum era unul dintre cei mai mari nababi ai coloniei. Dar, odată cu banii, simțise o nevoie nouă, aceea de a curăța cu orice preț vechile tare. Cheltuia regește. Își construiseră o vilă în stil maur în cartierul Mustafa, o clădire mare, cu un parc imens, cu sere lungi în care erau cultivate orhidee arare, cu o fântână arteziană în bazinul persan, cu saloane umbroase, mozaicuri și, în vastele încăperi, mobile plătite foarte scump.

Eră destul de inteligent să înțeleagă că e fastul unui

parvenit, puțin cam insolent. Dar nu îi era suficient.

Cu multă tenacitate reuși să forțeze ușa câtorva. Saloane și într-o zi fu prezentat doamnei de Harlem.

În vremea aceea lumea oficială lânzezea. Se succedaseră mai mulți guvernatori celibatari sau copleșiți de copii. Doamna Brécourt era aproape singura în stare să preia torța lăsată să se stingă. Recepțiile ei, mai mult rafinate decât fastuoase, treceau pe bună dreptate drept cele mai elegante. Asta a fost destul pentru ca Rafael Coriolos să dorească să fie admis acolo.

Atunci doamna de Harlem interveni și îl prezintă. Bătrâna doamnă, inteligentă și sceptică, pețitoare pe deasupra, era foarte bucuroasă de acest recrut plin de aur, care i se abandona cu mâinile și picioarele legate, devenind sub egida ei o cauză de intrigă și gelozie – ceea ce amuza tare mult bătrânețea ei curioasă și flecăre.

Căci multe mame făceau deja ochi dulci acestui bărbat atât de bogat și multe domnișoare Visau la el.

Coriolis nu se gândise niciodată prea mult la căsătorie. O avea pe Angelina și, de puțină vreme, la marginea cartierului Bab-el-Oued, o amantă care îi plăcea.

Cât privește acele tinere, aspirante din naștere la căsătorii avantajoase, ele îl deranjau; nu le întâlneau decât de departe, nu le posedase niciodată și, în fond, nu-i interesau deloc. Totuși se lăsă convins cu ușurință. Înțelese repede că, spre a-și încorona fastul, acum îi trebuia o fată și elegantă, cu gusturi fine, cu relații importante și făcând parte dintr-o familie fără reproș. Se gândi, fără să o fi văzut, la Annie Brécourt.

De la prima întâlnire, doamna Brécourt făcuse o puternică impresie asupra lui. Imediat simțise nevoia să se lase ghidat de tactul ei perfect. S-au înțeles destul de repede. Dacă ar fi fost liberă, poate că S-ar fi însurat chiar cu ea.

De altfel, când a văzut-o pe Annie a rămas dezamăgit. O consideră încântătoare și fără importanță; în fine, exact cum trebuia să fie reprezentanta perfectă a luxului său și să nu-i stingherească viața amoroasă pe care nu avea de

gând s-o întrerupă, străduindu-se mult s-o păstreze secretă și să le ducă de nas după voia lui pe cele trei femei care nu se cunoșteau.

Din ziua aceea se hotărâse căsătoria lui cu Annie. Și, a doua zi, Coriolis se duse la Angelina.

Se așeză lângă ea la măsuța pe care vegeta un araucana³ trist. Luă în mâinile lui mâinile pline de inele care osteniseră atât de mult lângă el în viață și, cu răceală, grav, îi împărtăși proiectul lui. Ea îl ascultă la început fără să scoată o vorbă, în fața ceștii cu cafea care se răcea, în timp ce papagalița și maimuța se băteau făcând mare tămbălău.

Când înțelese, simți ceva cumplit. Se scutură de parcă voia să-și smulgă colierele de aur și mărgear, își izbi cu putere pieptul, făcându-și sânii să sară ca niște capre, urlă. Părea un ciclon, un cutremur de pământ, un val seismic. Își pronunță blestemul. Promise că îi va scoate ochii cu unghiile viitoareii soții și că va face scandal la biserică în ziua nunții. Papagalița scotea strigăte stridente de parcă o încuraja:

— Da, mama! Da, mama!

Rafael nici nu clipi, așteptând să se potolească: În curând, Angelina se năruie pe masă la poalele pomișorului, plângând și implorând.

Îl iubise întotdeauna, totdeauna îi fusese fidelă. Ce spera mai mult? Dragostea tuturor femeilor nu era la fel? Ce avea să-i reproșeze?

El îi răspunse că nu avea nimic să-i reproșeze, că va rămâne tovarășa inimii lui, că nu o va părăsi niciodată. Nu o iubea decât pe ea. Nu știa asta X Hai, să fie bună și devotată!

Vorbi îndelung pe acest ton, apoi, când socoti că s-a calmat, alergă la Bab-el-Oued să-i facă și Suzannei aceeași surpriză.

Acolo a fost cu mult mai ușor. S-au înțeles cu jumătăți de vorbe. Suzanne se liniști când află că rolul ei pe lângă domnul și stăpânul, care o plătea cu atâta larghețe, nu va

---

3 Araucaria - conifer din zona tropicală (N.T.)

înceta. Își reluă chiar foarte repede zâmbetul când el îi înfățișă viața pe care înțelegea s-o ducă: cealaltă nu va fi decât o soție oficială, iar adevărata lui sărbătoare va fi totdeauna aici.

După ce o lămuri bine, glumi, făcură amândoi haz de viitoarea lui căsătorie, apoi o trase spre el. Femeia nu se apără...

La toate acestea se gândea Rafael Coriolis în seara căsătoriei cu Annie.

XIII

DOMNUL ȘI DOAMNA

Coriolis reveniră în sfârșit din călătoria de nuntă.

Trecând prin Tunis, vizitaseră Italia, acea parte clasică a tinerilor căsătoriți, căci Rafael, somptuos, dar mereu practic, intenționase să inspecteze acolo câteva afaceri pe care le avea și, la nevoie, să încheie altele. Călătoria trebuia să dureze trei săptămâni. După trei luni, Coriolis a fost nevoit să facă un efort serios pentru a se reîntoarce.

Din primele zile, după cină, se regăsiră în micul salon unde intraseră la început, chiar în seara căsătoriei lor. Coriolis se întinsese pe divan. O privi pe Annie care degusta o băutură răcoritoare cu acel aer de pisică lacomă și mângâiată pe care îl avea – exact ca în seara aceea.

Nu era prea abil ca să o poată analiza el însuși. Dar similitudinea gestului și decorului provocă în el un șoc bizar. Se ridică și o examinează pe Annie de departe, cu o intensitate ciudată.

Tânăra femeie lăsase paharul jos și se apucase să scrie o scrisoare. Îi vedea mâna mică încărcată de giuvaieruri, unghiile netede, curba gâtului și acea atât de tulburătoare a cefei, care se pierdea ușor sub mătase. Își simțea inima cuprinsă de o emoție neștiută.

„Dar dacă asta e dragostea?” se întrebă el deodată.

„Eu! Haida de!”

Imediat dădu însă neîncrezător din umeri.

Numai că era stăpânit de emoția speriată și încântată a unui adolescent.

— Annie... suspină el.

Ea întoarse capul și zâmbi. Își păstrase zâmbetul puțin copilăros, paloarea și ochii frumoși, adânci ca o apă nocturnă. Totuși avusese femei mai frumoase, după plac, și fără să caute prea mult; creaturi precum Angelina în primăvara ei, sau așa cum era Suzanne. Dar cât de departe îi păreau acum toate astea!

„Nu seamănă cu nimeni alta!” își zise el plin de orgoliu.

Ce lucru nedefinit te tulbura la ea ca o continuă atinge ușoară, punându-ți în sânge fierbințeli ciudate și nostalgii nemaiîncercate? Ce putea să aibă acea față schimbătoare și ce era în ace corp de putuseră să-l rețină pe el trei luni întregi cu o fervoare atât de încăpățânată?

Aruncă nervos țigara pe care că îi dăduse voie s-o fumeze și o chemă din nou, mai stăruitor, cu numele pe care învățase să-l iubească atât de mult acum.

Apoi își întinse fruntea, de data asta foarte palidă, în așteptarea sărutului.

Ea se ridică docilă și se lăsă să alunece lângă el. Bărbatul o trase mai aproape, îi răsturnă puțin fața și îi deschise buzele cu brutalitate.

Ea cedă. Totdeauna ceda. Se întinse pe jumătate goală între pernele divanului și închise ochii.

Ce gândea în acel moment? La ce visa? Nu știa... Coriolis credea că era destul să-i strângă în brațe trupul care i se abandona.

— La ce te gândești? o întrebă totuși el.

— La tine...

Era răspunsul inevitabil. Iar el se arăta satisfăcut.

— Mă iubești?

Ea făcu „da” din pleoape. Dar el nu-i văzu zâmbetul ușor, puțin perfid...

Aceasta era întrebarea pe care o pusese totdeauna – când binevoia –, ca triumfător. De ce nu ar fi triumfal și de data asta? Trebuia să fie adevărat, pentru că așa spunea,

pentru că atâtea altele înaintea ei spusese la fel!

Atunci trase la pieptul său acel corp răsturnat. Mângâierile lui deveniră mai exigente, mai tiranice. Ea îl respingea ușor și râdea.

— Ce ai? Ce ai?

El nu o mai asculta. Brusc, mâinile deveniră mai violente și reușiră să constrângă acea suplețe care se sustrăgea într-un răs continuu și puțin găfâit, iritant că o trădare.

Apoi recăzu lângă ea. Un val de tristețe se rostogoli în sufletul lui, fără să știe de ce.

Nu simțise niciodată decât încredere în el însuși și certitudinea că e cel mai puternic. Și iată că dintr-odată, în seara asta, sentimentul tuturor suferințelor trăite de-a lungul cheiurilor pline de oameni, unde se dusese singur, de timpuriu, să lupte cu viața; și singurătatea dintotdeauna, și ariditatea tuturor destinelor, toate neliniștile nenorocite care cuprind în unele zile, cu amărăciune și, parcă, fără motiv sufletul oamenilor, toate astea îl asaltau pe el.

Era ceva negru, fără fund, poate acea tânguire înjunghietoare și patetică a sufletului captiv, cu toate deznădejdlile, cu toate visele intacte în adâncul cărnii nemulțumite.

I se păru deodată că pentru a se apăra nu o avea decât pe ea, pe Annie, în lumea goală.

Atunci se lipi de ea cu înfrigurare. O ținu lângă el, ca de atâtea alte ori, și își sprijini fruntea de pieptul cu sâni mici, așa de dulci buzelor. Își plimbă degetele pe corpul palid, urmărind pe pielea catifelată, mereu atât de rece, rețeaua complicată a venelor. Își amintea chipul pe care îl avea când făcea dragoste. Cu ea și geamătul de agonie care era, împreună cu parfumul, un fel de lovitură de bici dată; dorinței. Și totuși tristețea persista și devenea mai dureroasă, plângând cu vocea tristă a abandonatilor.

Ei! desigur, nu ignora nimic din acel trup: toate gesturile, toate trăsăturile, toate nuanțele acelei cărni divine. Găsise destul de repede la ea complezența dorită.

Niciodată nu părea uimită de dragostea pe care i-o impunea el și pe care o învățase în ungherele cârciumilor de pe cheiuri, în înlănțuiri scurte și brutale...

Dar ce știa el despre ea, dacă nu toate complezențele? Poate că nici nu schimbaseră douăzeci de cuvinte despre ei de când se căsătoriseră. Căsătoria lor părea că e doar o reprezentatie de gală, dar, în intimitate, îmbrățișarea obscenă părea aidoma celor care se petreceau în casele de plăcere, unde prețul e dinainte tocmit și plătit.

Toate aceste gânduri cădeau asupra lui picătură cu picătură în seara aceasta, făcându-l să tremure. Fusesse de ajuns pentru asta să o revadă, la fel și atât de diferită, în același decor unde apăruse acum câteva săptămâni, peste măsură de senină și neînsemnată! Ce adusese în viața lui în aceste trei luni de putuse să-l tulbure, dintr-odată, în așa măsură?

Ea era totuși nevasta lui! Iar o femeie nu fusese niciodată pentru ei decât un obiect bun de cucerit prin îndrăzneală, sau cu ajutorul banilor care simplifică totul.

Amantele lui: pe unele le torturase, pe altele le plătise; și fusese totdeauna de o gelozie feroce, atâta timp cât fantezia nu i se potolise – la fel de feroce în indiferență după aceea. Dar, niciodată, chiar în momentele cele mai intense, nu permisesse vreuneia dintre ele să-i invadeze viața, afacerile, nici măcar gândurile.

Ah! sigur, își făcuse o altă idee despre această căsătorie și despre siguranța lui preafericită, indiferentă și legitimă. Dar iată că se simțea stăpânit pe ascuns de o forță nemaiîntâlnită, într-o atmosferă ciudată, unde nu servea la nimic că ești mânduitor de bani, că înseninezi totul cu bogăția ta. Ciudat lucru! Până atunci fusese piratul cumplit, urmașul acelor, barbari care odinioară cutreierau marea pentru a fura femeii și comori. Până atunci fusese aventurierul fără scrupule și, mândru că era așa, animalul de pradă, cu poftele lui feroce, cu dorința nestăvilită de victorie și câștig – toată forța pe care o imprima loviturilor date cu banii în carnea oamenilor dezonozați, supuși,

recunoscători. Totul cedase în fața lui. Nu dăduse niciodată înapoi când fusese vorba despre lucruri ce îi apăruseră ca necesare.

Iar acum se afla în fața acestei ființe fragile, împodobită cu mătase și bijuterii, cu inima și ochii uimiți.

Se aplecă mai mult spre ea. Văzu că adormise? Avea un somn de copil, cu gura încă umedă de sărutări.

Ascultă respirația calmă și ușoară care însuflețea acest corp liniștit. Rămase așa un moment, nemișcat, concentrat înăuntrul său asupra dorinței și neliniștii ce nu-i dădeau pace.

Și nici măcar nu știa dacă eră vorba de dragoste?

XIV

PENTRU PRIMA DATĂ DE

la înapoierea soților din călătoria de nuntă, domnul și doamna Brécourt luaseră dejunul la vilă.

Masa se desfășurase destul de însuflețit. Dar doamna Brécourt zâmbea, observându-i cu privirea ei pătrunzătoare pe proaspeții căsătoriți.

Remarcă amabilitatea și privirea supusă a. Lui Coriolis față de soția lui și atenția avidă cu care îi urmărea cele mai mici gesturi. Poate că asta o irită puțin, fără să și-o mărturisească, simțind parcă, de Acum înainte, că încetase să mai fie puterea indispensabilă în acel menaj. Dar își iubea fiica. Se credea mereu sigură de o influență neîmpărțită cu nimeni și se convinsese că accepta această primă schimbare din toată inima.

La sfârșitul mesei îi invită pe cei doi bărbați să treacă în fumoar și rămase singură cu Annie în salonașul tinerei femei.

— Totul e șic la tine! remarcă ea, aranjând ușor niște trandafiri într-o glastră de Murano.

— Foarte. Drăguț! o aprobă Annie, lăsându-se să alunece pe divan.

— Prin urmare, întrebă cu un ton direct doamna Brécourt, ești fericită?

— Cum să nu... răspunse Annie încet.

Doamna Brécourt exulta. Asta era opera ei.

Și, de altfel, de ce s-ar fi plâns Annie? Nu era ea tânăra soție, căreia i se îndeplineau toate dorințele mai ceva ca în vis?

— Desigur, desigur... aprobă Annie.

Nu-i plăcuseră niciodată aceste expansivități. Se retrăgea în ea, răspundea fără căldură. Privirea ei gânditoare călătorea pe deasupra parcului înmiresmat, unde păuni - copleșiți și ei - țipau, parcă cuprinși de disperare.

Gândurile i se pierdeau acolo, foarte departe, dincolo de marea infinită și de golful liniștit. Cerul era frumos, mov de prea mult albastru. Dulceața vieții curgea în ritmul indolent al minutelor. Totul era luminos, sonor, plăcut.

De ce i se părea că își vede viața derulându-se în fața ochilor într-o succesiune de zile cumplit de goale?

„Gata, s-a sfârșit, sunt măritată”. Își zise ea, ca în noaptea nunții.

Timp de trei luni avusese surprizele noii sale vieți și acest bărbat de cucerit cu trupul, zâmbetele și rochiile ei, pentru simpla plăcere de a-l vedea supus. Dar mereu va fi așa, mereu?

Se prăbușea sub greutatea unei plictiseli pe care și-o imagina imposibil de suportat și care totuși i se părea că va dura la nesfârșit.

Prin urmare, asta e dragostea, căsătoria, viața? Astea erau splendorile promise?

Își îndreptă din nou spre mama ei privirea ciudat de adâncă, ciudat de îndepărtată și de dureroasă.

Doamna Brécourt începea acum cu o serie de sfaturi infailibile „pretindea ea, pentru a păstra dragostea unui soț. Avea un aer de infirmieră-șefă; foarte elegantă, care ținea un curs pentru femeile din lumea bună. Nu vedea acel zâmbet vag. Sigur de el, care mijeia din când în când pe buzele fiicei sale;

— Bine, bine, mamă, am înțeles! zise în cele din urmă Annie, pierzându-și puțin răbdarea. N-am ajuns încă acolo.

Acum spune-mi câte ceva despre prietenele mele. Mi se pare că au trecut ani de zile.

Doamna Brécourt nu se lăsă rugată - agrea trăncăneala.

Așa. Rachel Attis și Maria Altoviti se logodiseră. Iar Suzy suferea, tare rău de ciudă, așa se zicea, din cauza unei căsătorii ratate. Cât despre Simone Mayéras, aceasta eră la Paris... În intimitate cu certificatele de licență.

Annie asculta, puțin îmbujorată, de însuflețire, cu ochii mai vioi, de parcă ar fi fost vorba de niște lucruri foarte pasionante.

— Dar domnul Mayéras? întrebă ea deodată.

Demnul Mayéras zăbovise interminabil la Cabès, la Touggourt, la Bou-Saada. De altfel, adusese tablouri foarte frumoase din aceste călătorii succesive.

— Vei merge să-l văd, zise Annie cu însuflețire. Închipuie-ți. Că soțul meu dorește tare mult tabloul cu casa dumitale! Domnul Mayéras nu a vrut niciodată să i-l vândă. Voi încerca să-l conving. Eram așa de buni prieteni! adăugă ea dintr-odată gânditoare, vag emoționată fără să știe de ce.

— Așa face o soție iubitoare! zise doamna Brécourt sărutând-o.

Apei se ridică de plecare. Avea totdeauna multe vizite de făcut sau de primit.

XV

ANNIE ÎL GĂSI PE PIC

tor în atelier, acolo unde puține lucruri se schimbaseră. Lucra. La venirea vizitatoarei, Mayéras își ridică spre ea fața bronzată de soarele din sud, pe care trăsăturile erau parcă săpate cu acul de gravat.

Văzându-l, ea simți un șoc dezagreabil, aproape un regret că venise. Totuși, se lăsă condusă pe divan și zâmbi.

— Aș vrea ceai cu multă mentă, ca altă dată! îl rugă ea cu tonul copilăresc de odinioară.

El nu-și ascunse bucuria produsă de această

amintire, sună, comandă gustarea, apoi, după ce guvernanta, pe care Annie nu o cunoștea, se retrase, o servi cu sollicitudine.

— E bine la dumneata! făcu Annie, zâmbind foarte relaxată.

Se lăsă puțin între perne, cu o moliciune leneșă, și privi pereții pe care se etalau câteva pânze de o artă ciudată. Se simțea cuprinsă de o stare plăcută, în acel decor cunoscut, altă dată iubit, împreună cu acel bărbat care se ocupa cu atâta sollicitudine de ea și a cărei comportare o credea lipsită de primejdie.

Bău o ceașcă de ceai, cu multă mentă, exact cum îi plăcea.

— Ai venit! zise el cu o voce înăbușită.

— Da, răspunse ea. Dar Simone a plecat și probabil că te simți tare singur.

La început răspunsul lui fu un biet zâmbet, apoi mărturisi că trebuia să se gândească la fericirea Simonei, la viitorul pe care ea și-l dorea atât de mult. Dar se simțea singur, era adevărat, amar de singur, așa de singur cum nici nu putea să-i spună.

— De altfel, să nu vorbim de asta! o rugă el. Să vorbim de tine.

Și puse acea întrebare care îi mai fusese deja administrată de vreo treizeci de ori.

— Ești fericită?

De treizeci de ori Annie răspunsese da, după cum se cuvenea. De data asta se opri, pe fața ei mică apăru o expresie crispată și plină de neliniște, și toată angoasa lumii i se oglindi în ochi.

— Nu sunt, îngână ea.

Privirea îi rătăcea ici și colo, se agăța de colțul unui tablou, de marginea unei cupe de parcă ar fi căutat ajutor. Apoi reveni către fața îndreptată spre ea. Și zâmbi cu mica strâmbătură puerilă de altă dată.

— Nu pentru că aș avea să mă plâng de ceva, mărturisi ea.

— O tăcere ciudat de grea se lăsă între ei.

Prin ferestrele atelierului se auzeau toate rumorile simple ale vieții. Dar ce departe erau!

— Soțul tău te iubește... nu-i așa? întrebă el cu o voce profundă.

Zâmbetul se contură și mai mult pe marginea buzelor înroșite.

— Dar tu? întrebă el puțin găfâit.

Zâmbetul dispăru.

— Să lăsăm asta! răspunse ea scurt.

El își lăsă fruntea în jos. Dar gândul se încăpățână. Mai tare ca orice, o curiozitate amară și dezgustătoare se strecurase în el: o dorință aproape obscenă de a ști, de a forța intimitatea acelei ființe, de a afla cum, în ce măsură aparținea altuia, ca să se delecteze și să se tortureze totodată.

— Înțeleg că te iubește? zise el foarte palid la față. Dar tu...

O succesiune de imagini hidoase trecea prin mintea lui ca într-un vârtej. Și suferea înspăimântător, torturat de dragostea lui și de dorința subită care îi cuprinde sufletul.

Totuși, la o altă întrebare pe care i-o puse, ea se încruntă, apoi, prea indolentă pentru a se apăra, dădu din umeri.

— De altfel, de vreme ce trebuia... încurajat de aceste cuvinte vagi, peste care trecea o căldură secretă plină de tandrețe, Mayéras se rătăcea deja în meandrele visului său și, forțând sensul acestor mărturisiri, începu lauda pe care orice bărbat, cu o vanitate naivă, o cântă propriei voluptăți. Îi spunea că fusese? rău înțeleasă", ea care era făcută în întregime pentru dragoste.

Și asta însemna deja că mângâierile lui ar fi superioare; că numai el ar ști să facă să răspundă plăcerii acel corp care îl fascinase. Era deja chemarea orgolioasă și tristă a cărnii înșelătoare, imnul promisiunilor ei scurte și mincinoase, lăudăroșenia totdeauna gata pentru plăceri...

Dar ce bătrân îi părea frumoasei Annie acest cântec! Vechi ca dragostea, ca secolele, înscris dintotdeauna în adâncul instinctului său de femeie, veche capcană prost

camuflată. Și, pe „deasupra”, nu erau oare ridicole aceste vorbe în gură unui bărbat pe care îl cunoștea de atâta vreme și care, la drept vorbind, nu era pentru ea un bărbat, ci „tatăl Simonei”? îl privi o secundă, ofensată, puțin dezgustată, dar era atât de sigură că nu putea să fie nimic între ei, încât nu se mișcă.

Poate simțea că în jurul tăcerii ei se ascundea o primejdie surdă. Totuși o inerție de neînvins o făcea să fie invadată de plictiseală și în același timp de o stare de plăcere confuză. Stătea nemișcată, îl lăsa să vorbească, să se ametească de propriul lui vis. Atunci dorința deznădăjduită a acelui bărbat deveni atât de presantă, ca o furtună violentă, încât tremura cu mâinile întinse spre Annie.

— Haide, haide... făcu ea, scuturându-și rochia așa cum ai alunga o găganie incomodă.

Atunci el căzu în fața ei, îi înlănțui genunchii cu mâinile și își imprimă pe ei buzele sălbătice care ardeau stofa într-o succesiune de sărutări înfrigurate.

Ah! să-l asculte doar, și apoi va pleca dacă asta voia. Dar trebuia să-i spună: o iubea... Multă vreme făcuse totul pentru ca ea să nu știe. Să se gândească la asta! Putuse s-o lase să-i fie luată aproape de sub nas de un altul și să n-o ucidă... Răbdase s-o știe în brațele acelui bărbat în toate serile, în toate zilele și să nu moară... Dar azi, de ce venea atât de frumoasă, atât de tentantă? Ah! să-i accepte măcar această ușurare a torturii: să-i spună cât de mult o iubea.

Spunea toate astea, toate acele cuvinte banale, pronunțate de sute de ori, uzate de prea multe întrebări, dar lui îi păreau înflăcărâte, tumultuoase și noi, încărcate de febra cumplită care îl răvășea. Și, puțin câte puțin, se apropia din nou de ea. Își așeza capul palid pe genunchii ei și îi vorbea cu ochii închiși, trimitând spre ea, de foarte aproape, suflarea buzelor: o iubea, o iubea...

Și, sigur, era sincer, tulburarea lui era cât se poate de sinceră, însoțită de gâfâiala întregului corp întins spre ea și de dorința sălbatică, asemănătoare cu o idee fixă, care voia, chiar dacă lumea ar fi trebuit să piară, să fie

satisfăcută. Totuși, exista în cuvintele lui inconștienta comedie a dragostei, care calculează totul legănând prada, care pândește momentul, prevede efectele și contează pe ele cu un cinism de artist sau de histrion. Ea poate că simți asta. Făcu un gest, de parcă ar fi vrut să plece, cu o crispă agasată de supărare și de repulsie vagă. El îl văzu. Atunci ar fi putut să-i aducă haina și i-ar fi sărutat mâinile, rugând-o să nu mai revină niciodată. Dar acum era, prea târziu. Nu mai avea orgoliu, rușine. Cerșea acel trup așa cum cerșeste un sărac o bucată de pâine. Ah! să fie a lui, nu avea importanță cum, dar a lui! Și o implora cu încăpățânarea tristă a dragostei adevărate care nu mai cunoaște nici măcar dezgustul lașității și josniciei sale; o implora, adresându-i acea tânguire tremurată, neobosită și copilărească transformată în geamăt. Să fie bună! Nu-i implora mila. După aceea nu i-ar mai fi cerut nimic. S-ar fi culcat ca un câine la picioarele ei.

Ea se simțea deja cuprinsă de o oboseală supraomenească, care o înclina spre cele mai rele concesii pentru ca, în sfârșit, să-l vadă tăcând. Și îi lăsa mâinile să cuteze, să caute sub stofă sânii tineri atât de perfecți, linia suplă a spatelui, ca la pisicile și tigroaicele tinere, șoldurile și catifelarea pielii foarte parfumate...

— Annie, dacă ai ști, Annie...

Iar ea se gândea la schilodul care o urmărise odată pe stradă ca să-i dea de pomană. Nenorocitul se târâse în spatele ei prin praf, fără răgaz, fără să-i pese de oroarea și dezgustul ei, cu acea mișcare flască și hidoasă care îi păruse, cu uimire, foarte rapidă. Zadarnic mersese mai departe. Schilodul întindea mereu spre ea cioturile chinuite ale genunchilor și brațelor ca să o înduioșeze cu orice preț.

— Privește! Privește!

Annie se înfioră. O tăcere lungă se așternu între ei, încărcată de o mulțime de lucruri confuze, de toate forțele ciudate din sângele omului care îi domină destinul. El o ținea de încheietura mâinii. Ceaiul se răcea în cești și mirosul de mentă proaspătă stăruia în aer. Afară, după-

amiaza se sfârșea cu un gust acid de primăvară... Din grădina apropiată veneau zgomote calme și mireasma verde a serii. Pe drum scârțâiai! tramvaiele. Automobilele treceau cu strigăte sfâșietoare! de claxon. Se simțea că toate febrele nocturne aveau să se trezească în sânul cetății obosite. Și departe, ca în atâtea seri la aceeași oră, aceeași voce rătăcitoare, încăpățânată, relua cântecul care nu se mai sfârșea.

Annie se înfioră, fără să știe ce îi sfâșiasse dintr-odată sufletul.

— Sărmanul meu prieten... îngână ea.

Îi mângâie ușor părul, cu mica ei mână compătimitoare, în ochi cu o tristețe imensă. Atunci el se abandona acestei mângâieri, cu fața din ce în ce mai tulburată, lividă ca cea a morților. Și îi spuse vorbe fără șir, în care numele ei revenea ca în litanii. Ea nu mai mișca, liniștită, foarte palidă și golită de energie, ținută parcă acolo de acea pasiune ce emana neobosit spre ea... Dar el încercă o mângâiere care o făcu să devină mai rigidă și să-l respingă.

— Nu vrei... nu vrei... se bâlbâi el copleșit:

Și își ascunse capul între perne, cu umerii scuturați de hohote, lamentabil, ca un copil pierdut.

O milă cu adevărat maternă o făcu să se aplece spre acel bărbat, să-i șteargă lacrimile virile pe care i le provocase, să alunece încet spre îngăduințele inevitabile.

Și el acceptă totul fără rușine.

— Mângâie-mă... implora el, lăsându-și fruntea să alunece între sâni ei, de parcă ar fi vrut să dispară acolo.

Ea nu mai simțea pentru el decât blândețe și dispreț plin de indulgență... îl lăsa să-i acapareze ochii, gura, corpul întreg. El se abandona bucuriei, uitând de toate, pierdut în beția lui, stârnit în efortul sonor al voluptății, până la strigătul ultim.

Și era o îmbrățișare hoțească, asemănătoare cu atâtea altele ce se înlănțuiau în acel ceas, în colțurile retrase unde se refugiază dorințele oamenilor, nepăsătoare, în acea frântură de timp, față de toate

lucrurile rușinoase sau amenințătoare care se agită în jurul bucuriei lor. Totul era sărman, ridicol, teribil și zadarnic precum dragostea.

XVI

De Atunci, mayéras a trăit, atât de aproape și atât de departe de această femeie, o viață încântătoare și plină de amărăciune.

A avut seri disperate, când sufletul urca din adâncul josniciei spre a se lamenta în agonie, ca apoi să tacă, învins în fața strigătului violent al dorinței. Simți în el, în unele zile, toată deznădejdea sălbatică a vierii: trăia, la un loc, dragostea, remușcările, toată lașitatea și ardoarea cărnii și groaza că îmbătrânește, dezgustul de el însuși și de voluptatea pe care nu reușea să și-o potolească. Atunci se închidea în atelier, își prindea fruntea în mâini și lăsa în jos capul albit. Spre acest biet cap se aplecau obiectele familiare. Pânzele agățate pe pereți încercau să-l apere, îi trimiteau reflexele visului său, îi vorbeau despre munca eliberatoare. Dar avea, afară, staturile primite de la ziua plină de foc și florile nevinovate și strigătul animalelor pe care le ghiceai în iarbă, bete de primăvară. Ah! se putea lăsa el exclus de la această sărbătoare, putea să uite că era atâta fierbințeală în vine și dorința de a trăi încă și de a iubi...

Ce importanță avea munca? Ce importanță ar avea admirația oamenilor când va zace mort sub pământ? Și se arunca din nou, mai înfometat, în această dragoste căruia îi măsura amărăciunea și care, așa de imperfectă, rămânea totuși lucrul cel mai patetic promis destinului său omenesc.

Puțin, câte puțin, uită totul. Scrisorile trimise Simonei deveneau încurcate, scurte și rare, și trebuia să lupte să nu le umple cu numele pe care-l iubea. Chiar de pictat, picta mai puțin: își rezervă toată dragostea pentru acea pânză ciudată, pe care o făcuse în câteva ore

furibunde și pe care o ascunsese cu grijă în scrinul lui mare.

Era un peisaj ars, pustiit de febră și de sete ca și sufletul lui, un peisaj halucinant, cu flori stranii, leandri corodați ca de o otravă, aloe cu vârfuri ascuțite, și niște mari figuri barbare, ținute cu spini ca într-o răstignire.

În acest peisaj mai mult visat decât real, umplut de o fantezie nemaipomenită și dementă, izbucnea, ca un strigăt, gol-goluț, corpul pe care îl iubea.

Fața se pierdea printre firele de păr, inutilă, voalată. Dar vârfurile învinețite ale sânilor se ridicau somptuoase; carnea minunată a pântecelui se întindea ca un scut; și se simțea, în fine, că numai corpul avea importanță, acel frumos corp răsucit ca un șarpe al desfrâului și durerii, plasat pe ariditatea fondului, ca un fruct ușor, promis setei oamenilor.

Crease această operă ciudată numai pentru bucuria lui. De cum era singur, deschidea scrinul lăcuit și, pe fundul scânteind vag al mobilei secrete, vedea apărând acel trup pe care mâinile lui îl recreaseră: numai asta îi satisfăcea puțin, îi potolea setea. Apoi visa.

Îi devenise necesară ca pâinea sau ca apa. Puțin câte puțin, ca să o poată vedea mai mult, începu să frecventeze saloanele unde se ducea ea, acceptând intimitatea aerelor totdeauna protectoare ale soțului.

Și totuși îl ura de două ori mai mult pe acest Coriolis. Mai întâi nu erau aceeași rasă: sufletul lui de artist avusese totdeauna un dispreț nedrept, exagerat, pentru acest bărbat puțin cam necioplit, cuceritor și puternic, capabil să culeagă toate lucrurile materiale ale vieții cu degetele lui groase...

Acum avea pentru el o ură de moarte, sălbatică, cu atât mai nestăvilită, cu cât trebuia să o ascundă cu grijă. Îl ura și, ca să-și justifice prezența asiduă, trebuia să accepte comenzi, să fixeze prețuri, să primească bani. Trebuia, de asemenea, să se arate agreabil în saloanele lui Annie și doamnei Brécourt: dădea sfaturi pentru recepții, uneori făcea comisioane. Ce contau toate astea, toate umilințele și

ranchiunile pe care le strângea, de vreme ce o vedea sosind la el uneori pentru o oră, și atunci avea toată încântarea corpului ei ușor, vocea puțin răgușită, supunerea leneșă și, de asemenea, blândețea aproape maternă și tandră, ca un cuib, a brațelor strânse?

Uneori, ea îi mângâia fruntea, și lui i se părea, sub acea mângâiere ușoară, că simte cum se topește orice febră și cum se îndepărtează toate dezgusturile.

Atunci se abandona între sâni calduți; o lipea cu patimă de el, fără o vorbă. Îi părea admirabil de bună, atotputernică, pentru că putea să închidă fericirea între palme, ca pe o pasăre. Și apoi simțea din nou acea amețeală, acea angoasă necunoscută, pe care i se părea că numai mângâierile pot să o potolească pe deplin. Nu știa că avea aceleași gesturi, uneori aceleași cuvinte ca și celălalt, și că femeia, sub ochii închiși, le recunoștea, când se arătau, cu un surâs de idol indulgent și plictisit.

Sigur, pentru că era banal și trist, patetic totuși. Mila, obișnuința deja, încă nu știa ce, foarte profundă în trupul ei leneș, supunerea ciudată a femeilor la gestul dragostei, chiar dacă nu-i împărtășesc bucuria, toate aceste lucruri obscure și vagi o făceau să cedeze în întregime dorinței lui imperioase.

El voia să fie fericit, atâta tot, când ea era acolo.

Uneori o aștepta după-amiezi întregi. Acele zile de martie, când în aer stăruia mirosul de narcisă și violetă, au fost înăbușitoare. Lânzezeala aerului, calmul și parfumurile toropeau frumoasa grădină. Lucrurile păreau că plutesc într-o luminescență plină de o blândețe puțin confuză, și, cu picioarele moleșite, cu inima nesigură, simțea în tine nevoia de a fi totuși fericit, un elan general spre lucrurile facile, un optimism universal.

Georges Mayéras o aștepta neobosit pe Annie în fața gustării pregătite. Erau niște ore interminabile, dureroase, cu minute când îl sugruma o deznădejde nemărginită. Ea întârzia mereu. S-ar fi zis că cel mai mic pretext – o probă, o vizită, o prietenă care propunea cea mai banală plimbare – era suficient să o îndepărteze de casa unde era atât de

așteptată. Pe urmă alerga, încerca să inventeze lucruri importante, complicații fără sfârșit; se încurca, apoi râdea, cerând ceai și bomboane, plângându-se că nu voia s-o înțeleagă.

Dar alteori o întârzia o fantezie subită a soțului ei. Și atunci sosea cu hainele reîmbrăcate în grabă, cu gura rănită, cu tot corpul saturat, de mângâierile celui alt, acel corp pe care uneori se învinețeau mari, urme albastre.

El o asculta cu capul răsturnat pe spate, livid, iar fața lui, pe care se întipăreau domol toate ridurile timpului și pasiunii, emana calmul unei pietre funerare.

Dar sub acest calm mocnea o furtună formidabilă: tentația de a o uide pe această femeie ca pe un animal răufăcător, pentru că putea, cu corpul ei murdar, să-l mai tenteze încă. O trăgea la el cu sălbăticie, de parcă ar fi vrut s-o ucidă imediat.

— Mă doare! se văita ea cu un geamăt blând, cu vocea leneșă și spartă.

El suferea cumplit, îi spunea că nu putea să fie a acelui bărbat, că trebuia să părăsească totul, să plece cu el. Atunci ea îl privea nemulțumită, uimită în fond, și dădea din umeri:

— La urma urmelor, e soțul meu...

Când insista, Mayéras vedea pe chipul ei drăguț acea crispă, semn al agasării, care îl înspăimânta și făcea să intim în el frica teribilă că nu va mai veni.

Atunci se supunea în mod laș; consimțea să împartă acel corp rănit de mângâieri, consimțea toată rușinea și tot dezgustul.

Din această cauză avea o față răvășită, iar în ochi îi ardea parcă un foc straniu. Asta o făcea pe doamna Brécourt să spună în unele seri:

— Mă întreb ce poate să aibă pictorul nostru?

— Păi... nu știu! răspundea cu nevinovăție Annie.

XVII

ÎN VREMEA ASTA, CO

riolis, din ce în ce mai îndrăgostit de tânăra lui nevestă, simți foarte repede dorința să-și lichideze rămășițele trecutului, care, inutile, acum îl stinghereau.

La puțină vreme după întoarcerea din Italia, Rafael se duse s-o vadă pe Angelina.

Femeia era pe terasă, printre ghivece cu busuioc, mușcate și garoafe. Zdrăngănea în surdină la chitară pentru animalele ei preaiubite. Fără să-l vadă pe Coriolis, Angelina se întrerupsese s-o bombăne, cu un ton pueril și important, pe maimuța care făcea pozne, curățind de coaje niște alune, și pe papagalița care dădea semne că se săturase de muzica stăpânei.

Coriolis se opri la marginea terasei, cuprins de o uimire dezastruoasă.

„Cât s-a schimbat!” își zise el în fața acelei femei grase, îndesată în capotul ei cu păsări și crengi, cu părul încurcat și picioarele nu prea curate în papucii scâlțiați.

Își aminti de prospețimea celeilalte. O revăzu cât era de splendidă în dezordinea fermecătoare de femeie tânără și foarte iubită, când, cu părul despletit în valuri grele, cu sânii mici care înțepau printre dantele, aștepta baia de dimineață, legănându-și piciorul gol cu acel aer copilăresc și absent care îi plăcea lui. Atât de mult. Și imaginea aceasta luminoasă era suficientă ca să o condamne pe cea din fața sa în inima bărbatului care uita că și trupul acesteia fusese la fel de seducător cândva, că la vremea aceea însemnase pentru el toată beția lumii!

Dar acel timp trecuse. Inconștientă, Angelina își a în plin soare capul răvășit, ale cărui ravagii i le putea măsura dintr-o ochire: părul pe care încercase să-l vopsească și care atârna bolnav ca o frunză, în pericol să se desprindă la prima adiere de vânt; gura deschisă, de unde lipseau dinți, și ridurile mari scobite în carnea moale. Din toată frumusețea de altă dată a fetei nu mai supraviețuiau decât ochii rămași într-adevăr magnifici.

— Angelina... îi zise el.

Ea se întoarse, roși ca un copil prins. În greșeală și protestă:

— De ce nu m-ai anunțat?

Nu se gândise că se va întâmpla atât de curând.

— Am avut o clipă... începu el.

Era așa cum îl cunoscuse: atât de bun cu ea; și se înduioșă. El acceptă cu bunăvoință mulțumirile, apoi întrebă:

— Nu ai nevoie de bani? Am uitat să-ți las cât am fost plecat în călătorie.

Nu, nu avea nevoie; mai avea aproape o mie de franci.

— Nu cheltuiești mult! remarcă el. Știi, Angelina, nu trebuie să te jenezi.

Nu se jena. Mânca bine, își pregătea acele mici mâncăruri care îi plăceau lui atât de mult pe vremuri: orez spaniol înecat în șofran, iepure cu prune și tocătură foarte piperată cu un strat de ardei dulce.

Mânca și el astfel de bunătați la el acasă? Bărbatul mărturisi că nu. Îl plânse. Ochii ei străluceau și acum la aceste evocări. Coriolis o surprinse înghițind puțină salivă cu un mic zgomot. Lăcomia era tot ce mai rămăsese din senzualitatea de altă dată, și nu mai avea curajul să se constrângă.

— Nu-i așa că m-am îngrășat puțin? întrebă ea.

El nu mai avea de ce să fie galant și îi mărturisi cu un râs brutal:

— Da, ai o talie de butoiaș!

Încercă și ea să râdă, dar râsul i se opri aproape imediat.

— Fiindcă acum nu mai am nevoie să plac.

El nu știa ce să zică. Angelina continuă cu o agitație penibilă:

— Cu toate că e un vecin, știi, micul Pepe, de care ți-am vorbit de câteva ori...

Se întrerupse să tușească. Papagalița care moțăia, pe suport deschise un ochi să privească scuipătura trimisă departe.

— Ce ai? întrebă Coriolis puțin dezgustat.

— Jacquote mi-a dat asta. Cred că e tuse măgărească.

— Trebuie să te îngrijești, Angelina.

— Doctoru' zice că nu e nimic. Trebuie să aștept. O să treacă.

Avea obrații roșii:

— Oh! acest Pepe, reluă ea, nu zici că vine să-mi cânte cu mandolina sub fereastră!... Și-mi spune niște lucruri!...

Râdea. Sensibilitatea ei de femeie altă dată foarte îndrăgostită și foarte iubită reacționa iar la acele vorbe de dragoste în care nu mai credea.

Ei bine, Angelina, sper că... făcu el.

— O! protestă ea imediat. Poți să fii liniștit. Nu asta o să mă facă să-l uit pe Rafael al meu!

Și se plecă să-l sărute.

— Haide, haide, zise el, respingând-o râzând, sunt un bărbat însurat. Ce dracu', să nu uităm asta!

Ea îl privi fără să spună nimic. Apoi un acces prelungit de tuse îi sfâșie din nou pieptul; devenea hidoasă. O așteptă să isprăvească și se ridică.

— Atunci, dacă n-ai nevoie de bani...

— E adevărat, zise ea fără să răspundă, gânditoare. Acum ești căsătorit.

Și de vreme ce pleca, se sculă hotărâtă să-l conducă.

El o urmă. Revăzu în trecere sufrageria îngustă și araucana în mijlocul mesei, mai trist ca niciodată, lângă albumul cu fotografii. Din locuința aceea emana un miros acru de roșii și un aer călduț de animal dezgustător. Grăbi pasul să ajungă iar în grădină.

Era o grădină mică, fără umbră sub acel cer de primăvară. În iarbă creșteau ciclamene și viole; printre frunze se zăreau portocale, iar în aer stăruia o mireasmă plăcută de pământ cald și de soare. Coriolis se gândea la parcul lui, la orhideele de-a dreptul monstruoase din serele sale.

— Deci... ești fericit? întrebă Angelina oprindu-se.

El făcu un gest rapid. Oare o privea asta? Gata să o părăsească acum, Rafael simțea că nu-l mai lega nimic de această femeie trecută și ramolită, De altfel, ce legătură

era între ea și Angelina de altă dată?

— Foarte fericit, răspunse el scurt.

— Dar dragostea? insistă ea orgolioasă, sigură de ceea ce fusese.

El o privi cu milă și dădu din umeri.

Atunci cu atât mai bine... zise ea nesigura, văzând că el nu răspunde. Știu că fiecare e la rândul lui... E tânără... în sfârșit, sunt mulțumită că te face fericit.

— Ești o femeie bună, Angelina... răspunse el aproape mișcat. Cât privește banii, o să-ți trimit peste opt zile, e bine?

Ea făcu da din cap, preocupată. O adiere proaspătă veni dinspre mare, agitându-i capotul și părul rar. Se înfioră. Tare avea aerul unei bătrâne. Se sfârșise. Și tristețea decrepitudinilor iremediabile făcea maiestuoasă acea față foarte palidă în care erau săpate atâtea riduri. Coriolis avu senzația ciudată că o privește pentru ultima dată.

— Mămico! Mămico! o chemă papagalița de sus.

— Vezi ce exigentă el zise ea mândră că exista cel puțin o ființă pe lume care se preocupa de ea. Zâmbetul îi dădu o secundă puțin din strălucirea de altă dată. Apoi înălță capul să răspundă păsării care își pierdea răbdarea.

— Vin, puicuța mea, vin!

Mica creatură striga neîncetat. Fața Angelinei era din nou distrusă, ca un foc care se preface în scrum. Tuși.

— Ei bine, atunci la revedere... făcu ea când se liniști.

Se uită după el cum se îndepărta pe trotuarul unde trandafirii grilajului se scuturau ca o tinerețe. Apoi, brusc, redeschise poarta cu zgomot.

— Rafael! Rafael! strigă ea cu deznădejde.

— Ce? făcu el cu răceală, întorcându-se cu un aer plictisit.

— Rafael, zise ea cu o voce răgușită, nu te va iubi așa de mult ca mine!

Coriolis dădu nepăsător din umeri, sigur de el.

— Adio!

Simți și mai bine, părăsind-o pe această ramolită,

orgoliul forței sale intacte, victoria lui de bărbat care putea să fie iubit. Plecă. Merse mai repede, de parcă ar fi vrut să-și dovedească persistența agilității. Și, în timp ce cobora strada plină de lume, luă hotărârea să nu se mai întoarcă „acolo sus”, spunându-și asta cu o ușurare definitivă.

„Femeia asta n-o să mă prea stingherească!”

În vremea asta, lângă o fântână, o târfă nerușinată își propti mâinile în șolduri să-l privească, iar el se uită la ea fix, cu o privire cinică, din obișnuință.

— Frumos bărbat! făcu ea cu un aer provocator.

El se opri și îi aruncă brutal o bancnotă albastră. Târfa o prinse din zbor. El râse tare și trecu mai departe. Totuși, odată, în portul de la Alicante, o *chica*⁴, căreia îi aruncase un duro, călcase în picioare banii, acoperindu-l cu injurii, pentru că nu catadicsea s-o lase să-i câștige.

Nu vru să-și amintească de această întâmplare. Poate că nici nu se gândea la ea. Nu simțea decât o mare mulțumire de sine.

„Dacă m-aș duce s-o vizitez pe Suzanne? Dar asta, își mărturisi el, cum zice Annie, e o altă poveste!”

XVIII

O CHEMA SUZANNE, CA

În cântecul care fusese marele ei succes la cazinourile din provincie, Suzanne Harburger.

Se dădea drept alsaciană din cauza numelui și fiică, după cum se cuvenea, a unui ofițer.

Oricum ar fi fost, debută într-o seară la Alcazorul din Marsilia, într-o rochie roșie de surah uzată și împodobită cu o mulțime de perle false. În gândul ei, asta ar fi fost prima etapă spre Paris, deoarece își închipui că într-o zi va intra la Opera Comică. Până atunci, viitoarea primadonă a trebuit să accepte, ca să poată trăi, multe compromisuri și turnee în orașe neînsemnate...

Opera Comică se îndepărta. Prinsă în angrenajul

---

4 *Chica* — executanta unui dans voluptuos, popular în Antile Și in America de Sud (N.T.)

vieții, Suzanne se gândea la asta din ce în ce mai puțin, cu excepția serilor când o prindea descurajarea ei, în fața unei cafele cu frișcă, tristă ca și ea, își încredința visele, nu prea împărtășite, vreunui însoțitor. În fine, hazardul o purtă într-o seară pe scena cazinoului din Alger. Domnișoara Bérangère, cântăreață cu vocea, precizau afișele.

O serie de șanse neașteptate îi permisesese să-și reînnoiască garderoba. Când apără cu o capă de catifea fulgurantă, cu rochia încărcată de violete, provocă o ofensivă susținută a binoclurilor.

Hotărât lucru, hazardul o favoriza, întrucât chiar în acea seară, Rafael Coriolis se afla în mica lui lojă cu amanta de atunci, tocmai pe punctul de a-și spune că se săturase de acea legătură. Și calcula în gând valoarea cecului pe care l-ar putea elibera fără să sufere, întrebându-se totodată ce ar fi putut să aleagă din colecția pe care buna lui prietenă, doamna Carmen de Brantome, i-o va prezenta a doua zi.

Femeia în mov, superbă cu coama ei roșcată, dând un răspuns gata pregătit, Coriolis consideră inutilă intervenția doamnei de Brantome și a prietenelor ei. Cum nu-i plăcea să lungească lucrurile, trimise cântăreței chiar în aceeași seară cartea lui de vizită. După câteva zile, capriciul lui Coriolis deveni destul de presant ca să hotărască mobilarea unui apartament luxos și să o instaleze acolo pe Beranger Suzanne cu toate onorurile de amantă titulară.

Tinerei femei îi plăcea de el; ea avusese destule aventuri ca să cunoască din plin tot soiul de mângâieri cu care să-l satisfacă complet.

În plus, Coriolis simțea existând între ei un fel de legătură, de asemănare ce nu se putea mărturisi. Toate amintirile ei echivoce, toată incertitudinea trecutului și până la abilitatea avidă cu care știuse să-i exploateze slăbiciunea pentru ea, îi plăceau în mod nelămurit, flata ce rămăsese în el, sub noul înveliș, din bărbatul de altă dată.

La rândul ei, Suzanne, după ce fusese multă vreme hărțuită de soarta potrivnică, avea deodată impresia că

întâlnise micul port unde totul era ușor și al cărui calm o mulțumea.

Recunoștință sau abilitate superioară simți în curând pentru acest bărbat, care îi asigura o „poziție avantajoasă”, cum spunea ea, un sentiment destul de hotărât.

Un timp a crezut că îl are în mână. Coriolis venea în fiecare zi, făcea dovada unei pasiuni constante și, în plus, era foarte generos. Asta se petrecea tocmai în Momentul când se gândea la căsătorie și o alegea pe acea Annie pe care o considera în fond neînsemnată.

Natural, amanta îi promisese din capul locului tinerei Annie o ură ascunsă, în care interesele dragostei. Se amestecau cu ranchiunele de femeie coruptă. Îndreptată împotriva acestei tinere atât de deosebită de ea din toate punctele de vedere, de ea care ducea o viață mizerabilă și practica o meserie nesigură. Cinismul amantului o liniștise. Îndrăgostită cum era de frumusețea ei, crezându-se sigură de puterea pe care o avea, acceptă târgul propus de el. Dar Coriolis, după ce trăise neașteptata experiență în urma căreia se convinsese că nevasta lui îi plăcea mai mult decât oricare altă femeie, se gândea cu puțină teamă la momentul revederii cu vechea prietenă. Totuși se hotărî...

După ce îl salută pe domnul cu o efuziune discretă, camerista îl pofti să intre.

— Draga mea Suzanne... începu imediat Coriolis.

Dar ea se proțăpi în fața lui rânjind.

— Draga de Suzanne te așteaptă de zece zile. Căci au trecut zece zile de când te-ai întors, și n-o să-mi juri că nu sunt informată. Zece zile fără să ies nicăieri. Poate crezi că e amuzant, ce zici? Ai făcut bine c-ai venit. Eram sătulă până-n gât; credeam că până la urmă trebuie să vin după tine!

Fața lui Coriolis se înăspri instantaneu:

„Am mers prea departe!” își zise ea.

Și, prudentă, continuă cu voce tare:

— Ai venit, ăsta e esențialul, să nu mai vorbim... Ne pupăm? Cu ce ocazie? Mă iei drept nevastă-ta?

Continuă ea, încercând să râdă, pentru că el tocmai o atingea ușor, dintr-un rest de obișnuință, eu o sărutare neglijentă.

— Ia spune, Suzanne, zise el, privind-o cu răceală, în timp ce se așeza pe canapea, nu vrei să lăsăm prostiile?

— Prostii acum? Cred că atunci când un iubițel nu și-a văzut puicuța de trei luni...

Și se apropie provocatoare.

— Nu... zise el, prinzând-o de încheietura mâinilor și privind-o drept în ochi.

— Atunci, făcu ea aplecându-se spre el cu o privire rea, asta e, mă părăsești?

— Ascultă...

— Haide, spune-o, mărturisește-o! Ai cel puțin sinceritatea asta, Dumnezeule mare!

Și ridicându-se, începu să se plimbe de colo până colo prin salonaș, în timp ce curentul stârnit de fuste în jurul ei mătura aerul cu furie.

— M-ai dus de nas înainte de a te căsători, zise ea cu o voce sacadată. Și eu, ca o găscă... Rafael, dacă mă părăsești, strigă ea strângând pumnii, nu știu ce fac!

— Ah! Dumnezeule! făcu Coriolis cât se poate de liniștit.

— Fiindcă n-ar trebui să mă consideri o oarecare!

— Asta e clar! exclamă Coriolis hilar.

— Nu ți-am vorbit niciodată de asta, mi-ar fi fost prea rușine. Dar tatăl meu a fost pe vremuri căpitan. Nu mai e cazul să-ți spun dacă era sau nu un ins onorabil și cum nu se poate mai bine.

— Te cred și eu! făcu Coriolis cu aerul unui om care știe despre ce e vorba.

Apoi aprinse o țigară fără să se grăbească și continuă liniștit:

— Fă-ți idee, amanta mea dinaintea ta era și mai și. Al ei era colonel... Am avut două-trei în situația asta, așa că, înțelegi și tu, până la urmă mă impresionează mai puțin!

— O! ești... ești... se bâlbâi ea sufocată de atâta calm.

— Să lăsăm asta, fata mea, să lăsăm...

— Ce-ai să-mi reproșezi la urma urmelor? întrebă ea, fără să mai insiste, schimbând tonul.

— Nimic.

— Te-am înșelat? Și totuși știi și tu că nu mi-ar fi lipsit ocaziile!

— Cum să-ți mulțumesc, amantă model?

— Păi, reluă ea din nou furioasă, nu te debarasezi așa de o femeie *care e* leșinată după tine, care ți-e fidelă, care și-a sacrificat cariera pentru tine!

— Dacă vrei, acum că am relații, am să te bag la Operă. Opera Comică, dacă mă gândesc bine, e prea puțin pentru tine.

— Mă doare-n cot! zise ea. O dată ce te-ai lăsat de cântat... se știe că...

— Ascultă, făcu Coriolis, aruncându-și țigara, destul cu asta. Să ne explicăm ca niște buni prieteni ce suntem, discret, fără scene și fără mutre, vrei? Ei bine, micuțo, mă stingherești!

— Nevastă-ta... nu-i așa? întrebă ea cu amărăciune.

— Da, zise el cu asprime;

— Știam. Cu aerele lor de mironosițe, fetițele astea din lumea bună sunt mai târfe decât târfele. Asta probabil că are viciul în sânge de te duce de nas! Și tu care te laudai că nicio femeie n-o să te lege la gard! Mă faci să râd! Dar într-o zi o să mă cauți, ți-o spun eu. Și ușa n-o să fie destul de largă, nenicule, ca să-ți încapă coarnele...

Coriolis o întrerupse cu o palmă zdravănă. Ea se scutură puțin, își frecă obrazul stacojiu și lăsă în jos umerii. Redevenea femeia servilă; dar îi mai rămăsese privirea sfredelitoare cu care îl observase.

— Bine, bine, mormăi ea. Atunci ce propui?

— Ei bine, zise el, mă despart de tine...

— Ai face-o? spuse ea rugătoare sau disprețuitoare, el nu putu să-și dea seama.

— Dar vei avea. Bineînțeles, o despăgubire pe care o vom fixa împreună.

— Nu, zise ea.

— Ce? făcu el uimit.

— Nu. Dacă mă părăsești, nicio sumă n-ar putea să mă mulțumească.

— Ce înseamnă asta?

— Că am de gând să te păstrez. M-am săturat să tot bat drumurile și să schimb amanții. Tu-mi plăci. Când te-ai căsătorit mi-ai promis că mă păstrezi. Rămân. Sau dacă nu, mărturisesc totul.

El tresări.

— Am câteva scrisori. Cele pe care mi le scriai la începutul legăturii noastre. Tu nu mai știi de tine când vrei o. Femeie, zise ea cu amărăciune. Se află în ele niște luci ușoare tari. O să i le duc legitimei tale. O să-i facă plăcere. Poți să mă bați, adăugă ea cu calm, văzându-l că ridică din nou mâna.

El lăsă să-i cadă mâna; nu făcea niciodată ceva inutil.

— Cât vrei pe scrisori? întrebă Coriolis, ștergându-și fruntea de sudoare.

— N-au preț de vânzare. Plăcerea.

Coriolis simți că tremură. O furie nebună îl cuprindea - împotriva ei, împotriva lui. Ce decăzut era pe vremea aceea! El, care nu scrisese niciodată trei cuvinte unei femei!

Și-o imagina pe doamna Brécourt citind cu lornionul acele expresii fără perdea. Mai cu seamă și-o închipuia pe Annie. Biata micuță era atât de sensibilă! Ar fi fost capabilă de orice - să plece, să moară!

Annie a lui! Trebuia acum să piardă! Dragostea lui nouă și orgoliul se uneau înspăimântându-l. Făcu greșala să lase să se vadă această frică.

— De ce-mi faci asta? întrebă el șovăitor. Ce urmărești? Doar să-mi faci sânge rău?

Ea jură că nu. N-avea decât s-o facă să nu mai fie îndrăgostită de el, atâta tot. De ce l-ar ceda acelei scorpii? Pentru că ea nu trecuse prin fața primarului? D-aia nu mai putea! Nu avea gât. Coapse, brațe care făceau tot atâta cât ale celeilalte? Și, dezgolindu-le, le arătă cu gestul îndrăzneț de altă dată.

El zâmbi. De vreme ce o făcea din dragoste, incorigibila lui vanitate de mascul nu putea să nu-i sugereze oarecare indulgență.

O trase la el cu brutalitate. Era adevărat că era frumoasă. Și apoi, la fel de înflăcărată, nu-i așa?

Târfa se abandona, vorbind deja languros, sigură că îl recucerise.

„Bărbații ăștia! își zicea ea cu o amărăciune triumfătoare. De cum le dai un pic drumul, trebuie să faci pe dracu-n patru ca să pui iar mâna pe ei”.

Nu bănuia că această îmbrățișare îl dezlega definitiv de ea și că dorința, ușor satisfăcută, se transforma deja în agasare.

„Are pe vino-ncoace, e adevărat, șmechera! își mărturisi Coriolis privind-o cum se aranja în oglindă. Numai că, își zise el îndârjit, pe tine, micuțo, o să te am eu la mână!”

Înainte de plecare strecură cu neglijență cameristei o sută de franci.

Și a doua zi, după ce puse la punct problemele curente, chemă pe unul din funcționari în biroul lui.

— Uite, Angioli, zise el, sunt mulțumit de tine. La sfârșitul lunii îți voi mări leafa.

Celălalt, în fața acestui noroc neașteptat, se pierdu în mulțumiri. Coriolis acceptă totul cu aerul cumsecade al unui patron fericit că face, prin această bucurie, unirea capitalului cu munca. Apoi, când omul se pregătea să iasă, îl chemă înapoi.

— Apropo, fratele tău e șeful Siguranței?

— Da, făcu Angioli surprins.

— Vezi dacă n-ar putea să-mi obțină câteva informații confidențiale despre o anume... stai puțin... Bérangère. Pe numele ei adevărat Suzanne Harburger. Adică de unde vine și dacă există în trecutul ei vreo mică afacere stingheritoare și nu prea lămurită. În fine, asta e... Pentru unul din prietenii mei, adăugă el. Și vom plăti cât trebuie, bineînțeles.

Celălalt spuse că era ușor.

Atunci, mulțumit de el, Coriolis putu să se întoarcă acasă și să se îmbrace cum se cuvine pentru a-și însoți nevasta la o serată organizată la Palatul de Vară. O găsi cântând la pian – nu foarte bine, dar cu multă ardoare și melancolie – dansul din *Amorul vrăjitor*.

„Ce mult o iubesc!” își zise el.

Își mărturisi că și-ar fi dat jumătate din avere ca ea să nu afle nimic despre acele povești încurcate. O întrerupse și o răsturnă în brațe!

— Ce mult te iubesc! zise el foarte încet, așezându-și buzele pe locul de unde porneau sânii, acolo unde avea un mic semn.

Ea zâmbi, și mâna dreaptă continuă în surdină cântecul țigănesc.

— Tu ești vrăjitoarea! îi mai zise el.

Bărbatul ridică fruntea. Annie zări în ochii lui lacrimi de adorație.

XIX

CÂTEVA ZILE MAI TÂR

ziu, după ce semnă un cec frumușel, Coriolis putu să parcurgă cu o privire neglijentă raportul secret.

Bérangère, alias Suzanne Harburger, care se dădea drept alsaciană, era în realitate o evreică din Constantine. De altfel, nu mințea întru totul, deși dădea dovadă de o anumită fantezie. De exemplu, nu era adevărat că era fiica unui căpitan. Dar fusese la începutul „carierii sale” amanta unui sergent-major. Și tot așa mai departe. Coriolis parcursese cu un zâmbet cumsecade etapele vieții amantei sale.

„Ești în mâna mea! Eram sigur că-ți voi găsi punctul slab, micuțo!”

Punctul slab era acesta: sergentul-major, neputând să mai întrețină o amantă după care era nebun și care avea totdeauna fantezii ruinatoare, confundase casa de bani a regimentului cu buzunarul propriu. Descoperit, ostașul luase o hotărâre curajoasă, și în momentul arestării își

trăsese un glonț în cap. Suzanne Harburger, care de altfel fugise imediat, nu fusese urmărită de justiție.

Dar Coriolis cunoștea naivitatea femeilor. În curând avu la mână o scrisoare care îl anunța că dacă domnișoara Harburger s-ar face doar remarcată sau ar cădea, din greșeala cea mai ușoară, în mâna poliției, aceasta s-ar arăta foarte curioasă față de trecutul ei și ar ancheta-o în cazul Delamotte.

Între timp, camerista, mituită cu bani, descoperise ascunzătoarea unde își ținea scrisorile „doamna”. Coriolis, înarmat cu toate aceste informații, sosi într-o zi la amanta sa și puse mâna cu o neglijență prefăcută pe cutia de farduri, amintire a vieții ei trecute, de care se servea în fiecare zi sub nasul lui. Cu un gest precis acționă un resort.

— Las-o, e a mea! îi zise Suzanne.

Și încercă să-i ia cutia din mână.

— Scrisori! făcu el, respingând-o. Ale mele... și ale altora.

Ea roși.

— E a mea! e a mea! las-o!

— Și dacă aș fi gelos? făcu el foarte calm.

— Tu! zise ea cu dispreț. Mă faci să râd.

— Păi, râzi, micuț! făcu el, băgând în buzunar scrisorile.

Atunci ea se aruncă asupra lui cu unghiile înainte.

Dar el era mai puternic. Închise pumnii tinerei femei în mâinile lui și, ținând-o așa, îi turnă în ureche tot ce aflase despre ea și tot ce risca în cazul că ar vrea să-i facă cel mai mic necaz. Ea încercă să nege, să se apere, apoi plânse cu hohote mari. Toată viața ei mizerabilă o sufoca, îi arăta neputința în fața acestui bărbat, căruia societatea i-ar fi apărat liniștea cu toate forțele ei, la cel mai mic semn.

Se gândea la acel mic subofițer candid din serile de altă dată, când era atât de frumoasă în bielele rochițe plătite cu banii lui, apoi cu banii furați. Revedea degetele groase și amorțite de frig scormonind în portmoneul tare mic pe care ea l-ar fi dorit inepuizabil pentru fanteziile ei.

Și-l închipuia, în sfârșit, mort, împușcat în cap, și parcă vedea și acum firicelul de sânge roșu întărit pe carnea ce devenea lividă.

Doar el o iubise, și nu putuse să-i fie fidelă. Chiar a doua zi a trebuit să suporte mângâierile infame și brutalitățile care o pregăteau pentru îmbrățișarea de o seară, ca să o arunce apoi și mai înjosită mizeriei. Iar de atunci, de-a lungul zilelor, fusese nevoită să solicite capriciul bărbaților care plătesc și, adesea, lihnită de foame, chiar să se abandoneze oricui.

Toate astea, toate mizeriile și umilințele fără număr care îi copleșeau sufletul ca un venin, le acceptase fără să-i fi vătămat misteriosul ei orgoliu de evreică. „Dar nimic nu i se păruse de o cruzime mai mare ca această ultimă lovitură.

Nu era deloc nevoie ca amantul să-i citească scrisorile josnice. Ceda; lăsa să-i cadă sărmanele arme; accepta ce voia el să hotărască, asta era tot.

Atunci, când o avu înaintea lui învinsă, îmblânzită, după cum urmărise, avu față de ea un capriciu de stăpân cinic. O forță să-și sacrifice lacrimile dorinței lui, să pronunțe din nou cuvintele tristei sale meserii, să suporte, în fine, cea mai cumplită umilință pe care o putuse cunoaște un suflet.

— Vezi bine că nu era vorba decât să ne înțelegem!

Ea îi zise da și, imediat reconfortată de bani, zâmbi.

— Poate voi veni să te văd din când în când!

Ea îl rugă, umilă, plină de blândețe. Dar înflăcărarea surdă și întunecată a rasei o făcu să fie stăpânită multă vreme de o ură tenace.

Apoi uită. Găsi iar viața plăcută pentru că era tânără. Începu din nou să cerșească bani, rochii, bijuterii.

Se împacă până la urmă și cu camerista.

XX

SPRE SFÂRȘITUL LUNII

mai, Georges Mayéras se văzu nevoit s-o părăsească pe Annie și să facă o scurtă călătorie la Paris.

Primise o scrisoare de la Simone, care îi cerea stăruitor prezența, pentru ea și pentru el.

Pentru el era vorba de o afacere cu expoziții și tablouri, afaceri pe care Mayéras le-ar fi neglijat bucuros. Pentru ea – nu știa încă. Vrând-nevrând, a trebuit să se hotărască la această deplasare.

Tot timpul călătoriei gândul îi zbură numai la Annie. Și când ajunse la Paris, într-o dimineață cețoasă, încă rece, tremură în fața cerului urât și a palorii triste și mohorâte a zilei.

Pentru că se încurcase în mersul trenurilor, la gară nu-l aștepta nimeni. Ochii lui de un albastru atât de copilăresc se încețoșară deodată, plini de o deznădejde fără margini.

Cu umerii lăsați, cu sufletul bolnav de singurătate și de lucrurile din jur, pictorul avea aerul unui sărac, al unuia dintre acei emigranți care se duc cine știe unde:

Luă o trăsură și o găsi pe Simone în micul apartament mobilat, închiriat pe bulevardul Saint-Michel. Deși foarte devreme, tânăra stătea aplecată deasupra cărților; gravă și puțin cam palidă.

Se regăsiră, tată și fiică, ca doi camarazi despărțiți de multă vreme, care se iubesc totuși mai mult ca orice pe lume, cu o dragoste liniștită și sigură.

Mayéras, cu același gest pe care îl avea pentru Annie, își sprijini pe acel piept de femeie, totdeauna puțin matern, fruntea atât de grea.

— Dragul meu tată... zise ea simplu, cu o voce înăbușită.

O secundă simți în el o fericire confuză. Crezu că se simte bine în acea cameră unde totul părea că poartă amprente unei științe austere și a unui studiu plăcut. Crezu că nicio febră nu-l va mai putea atinge acolo lângă fata lui.

Simone! I se părea foarte palidă și dulce cum nu fusese niciodată. Ea îi părea Prietena, Refugiul. Fără

cuvinte, pictorul îi încredința, tot ce ar fi vrut să-i spună despre amețitoarea și nefericita lui dragoste.

Nu dură decât o clipă. Imediat amintirea amantei absente refulă în el. Ce putere avea imaginea proaspătă a Simonei în fața ei?

Atunci se îndepărtă de Simone, cuprins iar de înflăcărarea lui anxioasă, trezindu-se și mai departe de ea „de parcă pustiul și marea ar fi fost între ei.

Au rămas împreună câteva zile. Din când în când erau totuși fericiți. În vreme ce Simone se ducea la cursuri, el alerga după afacerile lui, apoi se întâlneau din nou. Și făceau plimbări lungi, numai ei doi.

Simone mergea lângă el privind apa, copacii și casele cu o expresie necunoscută. Nu știa nimic de furtuna ce bântuia în sufletul tatălui ei. Și chiar dacă ar fi știut, nu i-ar fi părut oare propriul ei destin – și pe drept cuvânt – lucrul cel mai important din univers, singurul care merita osteneala de a fi luat în seamă?

Mergea vizibil obosită.

— Lucrezi prea mult, Simone? o întrebă el încetșor, folosind din întâmplare cuvintele atât de des auzite la doamna Brécourt.

Ea făcu da din cap. Poate că puțină tandrețe ar fi descătușat povara acelei inimi neliniștite.

Dar ce putea face el pentru ea, el a cărui inimă era pustiită de o dragoste fără mândrie, el care nu putea face nimic pentru el însuși?

Simone se simțea părăsită.

Nimeni nu-i putea veni în ajutor. Trebuia să meargă cu amărăciune pe drumul aspru, să dea singură propria ei luptă, față în față cu dragostea, remușcărilor, pericolul și imaginea destinului ei indescifrabil, ce-i apărea ca un obstacol pe care nu-l putea evita.

Cramponat în dragostea lui, pictorul consimțea să-și lase copilul să se piardă ca un vas clătinat de marea prea vastă.

În felul acesta, fără a se fi pronunțat o singură vorbă decisivă, Mayéras mai zăbovi câteva zile, apoi, terminând

afacerile, se grăbi, s-o părăsească.

Trenul se pierdu în depărtare, într-o seară roșie și furtunoasă.

Plecaser. Se ducea s-o regăsească pe acea Annie de care avea o nevoie vitală. O bucurie febrilă îi accelera pulsul.

Și nu băgă de seamă silueta mică și disperată care, rămasă singură pe peron, se clătina...

XXI

COROLIS TOCMAI IEȘEA

din biroul său când un curier îi înmâna un bilet care, în mod. Evident, fusese mângălit de Soledad, fiica cameristei.

Reuși să înțeleagă, cu tot jargonul penibil și ortografia fantezistă, că Angelina ar fi vrut să-l vadă. Coriolis ridică nemulțumit din sprâncene.

„Acum o să-mi comande ea?” își aprinse țigara cu hârtia mototolită și nu se mai gândi la asta. După două-trei zile primi câteva rânduri de la doctorul Lara.

Acesta îl informa pe scurt că doamna Angelina, clienta lui, era atinsă de ftizie cu evoluție rapidă și că tot ajutorul, meseriei lui părea de acum înainte - ineficace. Bolnava nu suferea prea mult, dar se agita și îl cerea cu insistență pe domnul Coriolis, de care spunea că e atașată prin vechi legături. Ca să-i facă pe plac și din datorie. Își permisesese... etc., etc.

Vreme de trei zile Coriolis nu găsi niciun moment liber. Studia o afacere deosebit de grea. Iar seara trebuia să o însoțească pe Annie la cină la mama ei, apoi la teatru sau la concert. În sfârșit, a natra zi putu să dispună de o oră. După ce coborî din mașină, urcă agale, ca de atâtea ori, drumul ce ducea la Angelina.

În grădina mică și plină de soare nu era nimeni. O pasăre cânta și, ieșind din harababura de trandafiri, garoafe și sângele-voinicului, două floarea-soarelui mari se legănau la capătul umbrelor lor lungi. În aer se simțea o

mireasmă puțin cam fadă de parfumuri supraîncălzite.

Intrând în casă, Coriolis fu izbit și mai neplăcut de mirosul fetid care stăruia acolo.

— Ei bine, Angelina? făcu el, aplecându-se spre pat.

— Ce târziu vii, Rafael! făcu ea domol.

— Haide, haide, pentru o mică indispoziție... un fleac acolo.

— Nu-i așa, imploră ea, ridicându-se, nu-i așa că n-o să fie nimic?

Un acces de tuse o culcă din nou. Apăru Sompson, camerista, și numără niște picături într-un pahar pe care îl întinse bolnavei.

În vreme ce Angelina își înghițea picăturile, Coriolis îi privi sărmana față pustiită de riduri largi ca niște brazde, căreia ochii, tot frumoși, și febra ridicată îi redădeau puțin din strălucirea de odinioară. Asta făcea și mai vrednic de milă părul rar, care, nemaifiind îngrijit, albise ca niște câlți vechi; ca și corpul care fusese atât de frumos, făcut pentru toate mângâierile, dar care nu mai era acum decât o rămășiță jalnică.

— Sunt mulțumit că ești bine îngrijită, zise el.

Ea făcu da din cap și închise ochii.

Erau orele cinci, un ceas apăsător, încărcat de febră, când spiritul bolnavilor vâslește cu greutate pe sângele îngreunat, ca un fluviu deja funebru.

Afară, Grădina era ca un parfum răspândit - mai fluidă -, ca o mângâiere pentru ochi.

În cameră, totul era calm, prăfuit, suspendat de ritmul acelei respirații nesigure.

Cele două animale, încolăcite ca două gheme triste, dormeau lângă pat. Sompson aranja niște lucruri în cameră și Coriolis se uita vag, pe masă, la vechiul album, emoționant și ridicol, unde se derula în câteva imagini fosta ei viață.

— La ce te gândești, Rafael? întrebă ea pe neașteptate.

El se înfioră la contactul cu mâna ei jilavă și moale.

— Mă gândesc la vremurile trecute, Angelina, zise el

simplicu.

Două lacrimi țâșniră din ochii muribundeii...

— Am fost așa de fericiți! spuse ea.

— Așa e, mărturisi el.

Urmă un moment de tăcere, încărcată de amintiri, plin de acele lucruri trecute, devenite inutile, care fuseseră numai flacăra, care constituiseră viața lor.

— Rafael, strigă ea deodată, nu mă lăsa să mor! Nu vreau... nu vreau...

Se aruncă asupra lui ca o dementă. Îi promitea că putea să mai fie frumoasă și dorită. Doar să fie salvată! Se va îngriji, nu. Va mai fi nici lăcomă, nici leneșă. Și atunci, da, le va arăta tuturor ce înseamnă o femeie frumoasă!

Se agăța de el dominată de groază, înnebunită de vidul pe care îl simțea mărindu-i-se în piept, de cercul negru care deja o înconjura.

— Nu vreau... nu vreau...

El încerca s-o liniștească; vărsă câteva picături în pahar ca să nu o mai cheme pe Sompson?

Exaltarea se stinge pe fața muribundeii. O secundă nu se mai auzi decât răsuflarea pieptului care lupta anemic. Recăzuse pe pernă, palidă ca un cadavru.

— Rafael, te-am iubit mult, zise ea cu o voce întretăiată. Dar s-a sfârșit... o să mor, o simt.

— Haide, haide, Angelina...

— Ascultă, o să-mi chem nepoatele... Vreau să mă împac, așa cum am datoriat, cu sora mea... Dar aceste două animale, adăugă ea, ce-o să se întâmple cu ele dacă mor?

De parcă ar fi înțeles că era vorba de ea, papagalița deschise un ochi.

— Bolnavă... mămică... zise ea cu tristețe.

Bolnava avu pentru ea un zâmbet palid, aproape fericit.

— Nu te neliniști! zise Coriolis. Știi că te poți bizui pe mine. Dar nu vād de ce te sperii așa?

— Nu se știe nici cine trăiește, nici cine moare! zise ea cu un ton obosit... Le vei lăsa nepoatelor mele tot ce este aici, nu-i așa?

— Bineînțele! zise el, dând nepăsător din umeri.

Dar, gândindu-se mai bine, își aminti de bijuteria pe care i-o dăduse în ziua în care avusese în bancă primul milion. Era un colier de rubine grele, cu montură veche. Apartinuse, se spunea, frumoasei Aișa, favorita ultimului bei din Constantine, și era mândria și bucuria Angelinei.

Or, toate aceste bijuterii vechi, fiind din nou la modă, Annie, cu puține zile în urmă, își exprimase dorință să aibă și ea una și se strâmbase în fața giuvaierurilor aduse de bijutierul Mimoun a doua zi.

„Cine știe, își zise Coriolis, poate că ăsta o să-i placă...”

— Bijuteriile taie sunt în siguranța? întrebă el cu voce tare.

Ea îi arătă, sub sulul de la căpătâi, un mic sipet lăcuit.

— Totul e acolo! zise ea.

El deschise cutia, căută colierul cu rubine și îi ceru să-l ia cu el.

— Era tocmai cel pe care-l preferam! spuse ea cu un zâmbet timid.

— O! doar ca să văd, cât face. Am să ți-l aduc înapoi când revin, îi promise el.

Ea îl privi cum strecoară bijuteria în buzunar.

— De ce mi-l iei? întrebă ea cu ochii plini de febră.

— Doar pentru câteva zile! zise el. Până atunci vei fi vindecată. O să ți-l pui iar.

Ea nu răspunse. Morfina o domolea puțin câte puțin... Târând-o într-un fel de somnolență.

Ziua se sfârșea ușor. Soledad și Sompson se agitau în jurul borcanelor cu infuzie. Un miros foarte puternic de cafea năvălea în încăpere.

Muribunda nu mai pronunța decât vorbe fără șir, bâlbâite la întâmplare sub imperiul somnului său. Febrei.

— Bolnavă, mămica? repetă papagalița.

Apoi adormi din nou. Maimuța se purica, rânjind din când în când. Un cârd de copii ieși dintr-o școală din apropiere. Apoi nu se mai auziră decât zgomote molcome.

Departe, spre marea diafană, pânze leneșe navigau spre port.

Coriolis privi încă o dată la bolnava cuprinsă de un somn agitat, traversat de gemete.

Era tovarășă lui de altă dată. Cu ea cunoscuse zile de mizerie și luptă, lângă ea trăise fericit după munca zdrobitoare din timpul zilei pe cheiurile devorate de soare. Fusese odinioară tot avutul lui de pe pământ și toată dorința.

Erau săraci, dar tineri și cu vise pline de înflăcărare. Un ardei copt, o sardea, apă proaspătă din garguletele suspendate, un acord de chitară și mângâieri violente în seri istovitoare de febră și tinerețe, erau de ajuns pentru a-i încânta!

Și Coriolis nu mai putu s-o suporte și nu mai suportă nici camera mică, nici mirosurile sufocante de o boală și de moarte apropiată.

Angelina adormise de-a binelea. Coriolis coborî încet, în vârful picioarelor. Femeile care flecăreau ridicară capul. Le dădu bani, o telegramă pentru nepoată și ordinul să vină veterinarul să ia animalele dacă Angelina murea. Apoi plecă repede. Trecu pe la bijutier și îi dădu colierul.

— Mai ales vreau să-l cureți cât se poate de bine. Nu se știe niciodată ce urme rămân pe astfel de lucruri!

Apoi, mulțumit de surpriza pe care urma s-o facă în curând nevastei sale, Coriolis se întoarse acasă. Annie era în salonaș, împreună cu Mayéras, domnul Lazare Bernhard și alți câțiva.

— Iată-te, în sfârșit, bărbat fericit ce ești! exclamă marele avocat.

Coriolis zâmbi din tot sufletul și sărută mâna nevastei sale. Micul salon era plin de flori, de argintărie, de cristale. Toată dezordinea unei gustări rafinate stăruia încă pe mese. În acel cadru șic se afla o femeie frumoasă care era a lui, iar în jurul ei erau bărbați celebri, bine primiți, care îi pizmuiau fericirea. Sentimentul puterii, averii și bucuria lui îl umpleau de o siguranță fără limite. Bătrânețea, moartea, toate angoasele bolnavilor și ale celor slabi erau

pentru alții. El era bărbatul bogat, puternic, fericit, stăpân pe toate astea!

— E adevărat, făcu el, urmărind-o cu privirea pe Annie care se ridica să-i ofere ceai, e adevărat, dragă maestre, nimic nu lipsește fericirii mele.

Și nu uită să bată în lemn.

XXII

ASTFEL, VIAȚA REÎN

cepu pentru Mayéras gâfâitoare și tristă, cu toate dorințele care îl hărțuiau, cu rușinile înghițite încet una câte una, cu geloziile devoratoare ce nu îndrăzneau să se pronunțe și care îi sfâșiau totuși inima ca niște câini plini de ură.

Sigur, cu toată marea lui pasiune, niciun minut nu fusese cu adevărat fericit. Prea multe griji îl torturau. Acum se mai adăuga ceva la chinul lui. Și nu avea nume și nu era remușcare.

Simone? Ce se petrecea cu ea la ceasul acela când reducea la tăcere în adâncul său vocea reproșului, ca să nu savureze decât otrava voluptății?

Simone? Era îngrijorat, dar nu chiar ca un tată. Ceva între ei se rupsesse pentru totdeauna, în urma despărțirii de la Paris, când fiecare alergase spre destinul lui. Dar se gândea la ea cu o inimă încărcată de experiență și tristețe, cu ceva aproape fratern în sufletul laș și neputincios și totuși ros de milă pentru acea ființă care se zbătea acolo singură.

Și își plecă fruntea dezgustat de el însuși.

— Ce ai? îl întrebă cu nonșalanță Annie, puțin surprinsă. Ești foarte ciudat. Ceva neplăcut?

El spunea că nu, aruncându-se și mai disperat în dragostea lui, vrând să uite tot.

Îi murmură numele; o chema fără răgaz, de parcă în fiecare clipă i-ar fi fost frică că o pierduse.

— Annie...

Și îi acoperea fața și ochii cu Sărutări disperate și

avide.

— Annie!...

Poate că niciodată nu o iubise atât de mult Era ceva în el care. Sorbea cu o sete mereu sporită fiecare gest, fiecare inflexiune a vocii ei.

— Numai tu ești pentru mine! îi spunea el.

Și se grăbea cu o nerăbdare inexplicabilă, ca un condamnat care profita de ultimele lui ore.

— Totuși, ce ai? repeta Annie, speriată uneori de exaltarea și de paloarea lui.

El redevenea calm și îi zâmbea.

— Te iubesc!... Nu am nimic...

Și o acoperea cu mângâieri și mai bune. Ea ceda, foarte leneșă, incapabilă să țină pasul cu o astfel de dragoste și o astfel de durere.

Annie rămânea ceea ce era - la fel de grațioasă, cu acel zâmbet vag la marginea buzelor, cu ochii și vocea care puteau să tulbure profund, care puteau promite beții și mai necunoscute, melancolii și mai irezistibile - în sfârșit, toate acele lucruri care emanau din ființa ei fără ca ea să vrea.

Annie se aranja apoi în fața oglinzii mari cu ramă somptuoasă, care se potrivea atât de bine cu frumusețea ei plină de gingășie.

— Pleci! spunea el cu aceeași aviditate tristă.

Îl cuprindea o poftă sălbatică s-o închidă acolo, s-o rețină cu forța, s-o păstreze numai pentru el.

— Te întorci curând?

Ea făcea da din cap, puțin agasată de insistența lui...

— Când?

Nu știa... Va telefona. Îi dădea o ultimă sărutare puțin distrată, puțin grăbită, pe buzele lui reci. Apoi el asculta cu o neliniște ciudată cum i se îndepărtau pașii, pierzându-se după cotul grădinii, huruitul mașinii care o ducea cu ea, lăsând după aceea liniștea atât de goală. Atunci totul devenea negru.

ERA O SEARĂ CA TOATE
celelalte.

Nu primea pe nimeni când Annie era acolo; bătrâna servitoare o știa prea bine. De aceea Mayéras nici nu se gândea că cineva ar fi putut să vină să-l surprindă și o conducea fără teamă pe Annie prin grădină.

În seara aceea ea nu era grăbită. Soțul ei, plecat la proprietatea lui de la Bordj-Menaiel ea să facă socotelile cu intendentul, nu se întorcea decât noaptea târziu. Iar ea întârzia, profita cu o plăcere adevărată de asfințitul șovăitor.

Annie râdea încetișor de spusele pictorului. El se credea fericit. Asculta râsul cristalin al amantei și contempla cu încântare acea siluetă suplă în jurul căreia se desfășura, ca o podoabă, toată grădina invadată de flori...

Poarta se deschise fără să întrerupă nici râsul ei, nici privirea extaziată, a adoratorului. Amândoi tresăriră când, întorcând capul, auziră foarte aproape pasul grăbit al celui care sosea.

— Nu știi dacă mă recunoașteți, domnule, zise acesta. Sunt Raoul Alphéran.

Dacă îl recunoștea!

Mayéras nu răspunse imediat. Tânărul se apleca deja cu o răceală politicoasă...

— Doamnă...

Iar ea, foarte palidă, nu reuși să-i răspundă.

O tăcere insuportabilă se așternu între acele trei ființe, sugrumate de aceeași stinghereală.

— Ce vrei de la mine? zise pictorul cu o asprime ciudată și un soi de spaimă, dându-se înapoi.

— Am venit să vă aduc vești de la Simone, făcu tânărul cu tonul cel mai natural.

„A spus Simone, Simone și atât”, își zise Annie foarte atentă, trezindu-se imediat la realitate.

— Vești de la Simone?... A!... Vești de la Simone, se bâlbâi pictorul.

Annie, revenindu-și prima, întrebă:

— O duce bine?

— Foarte bine, mulțumesc, răspunse tânărul parcă bravând.

— Prietene, îi zise Annie încet pictorului, dumneata și domnul Alpheran aveți fără îndoiala multe să vă spuneți. Vă las.

Zâmbetul ei umil și rănit, foarte blând, parcă ai fi cerut iertare.

— Cum doriți, doamnă! zise Raoul ceremonios

— Pe curând! făcu ea întinzând mâna lui Mayéras.

Acesta îi reținu îndelung mâna mică care tremura.

— Merg să vă conduc. Îmi dai voie, nu-i așa? îl întrebă el pe tânăr.

Raoul se înclină.

— La revedere domnule! zise Annie:

Și îl urmă pe Mayéras. Străbătură împreună marea alee unde umbra se făcea mai adâncă, misterioasă parcă, traversată de parfum. Din depărtare, porumbei răzleți se întorceau la porumbar și gângureau în vântul serii. Trandafirii își lăsau petalele să cadă. Magnolia își întindea la capătul crengilor puternice florile grele ca niște păsări mari. Iar freamătul ramurilor de palmier abia atinse de adiere era legănător ca o muzică.

Totul era calm. Seara era albastră, adâncă, suavă, rănită de o blândețe infinită. Viața, în ceasul acela liniștit, părea a fi doar un vis ușor ce nu te putea face niciodată să suferi.

Mergeau unul lângă altul prin grădina grea de seve, nesiguri, stângaci, rătăciți prin umbră, așa cum fusese probabil prima pereche de oameni pe cărările șerpuitoare ale acelui paradis ce trebuie întotdeauna să fie pierdut.

Nu-și spuneau nimic. Ea își întoarse fata și privi în depărtare cu un mic zâmbet crispat. El o examinează de foarte aproape, clocotind de pasiune. În ciuda atitudinii lui Raoul Alpheran față de ea, în ciuda tonului rece și a puținelor cuvinte pe care le schimbaseră, o senzație de catastrofă se strecurase în inima lui Mayéras, făcându-l să se simtă în

fața unui pericol mortal.

Raoul Alpheran se întorsese.: „Raoul Alpheran o întâlnise pe Annie... Iată ce nu știuse să împiedice. Și acum... Ce se va întâmpla cu el acum? Se-nfioră. Îl cuprinse o nevoie sălbatică de a se apăra și de a se salva. O însoți pe Annie până la poartă. Acum vorbea tare și zâmbea cu aerul mulțumit, sigur de sine.

Cuvintele lui se auzeau clare în seara limpede, și fiecare asculta trecând prin vocea celui alt toate inflexiunile minciunii și fricii.

La poartă se aplecă spre ea. O prinse de mâini și se uită îndelung la fața ei. La ce se gândea? Asta era întrebarea plină de angoasă pe care și-o pusese de atâtea ori în momentele de luciditate și de oboseală. Da, la ce se gândea? Ce sentimente avusese pentru acest băiat mai demult? Poate că nu fusese decât o copilărie, da, o copilărie, nu-i așa?

Se apleca spre ea, o reținea acolo fără motiv, neîndrăznind nici s-o părăsească, nici să trezească acel trecut care venise atât de brusc să-i asedieze fericirea.

— Ei bine, la revedere, prietene!... zise ea foarte calmă, puțin plictisită. Știi bine că te așteaptă domnul Alpheran!

Și îi întinse fața mică și palidă, indescifrabilă, cu privirea atât de profundă.

— La revedere.

Atunci el îi sărută mâinile. Se uită la ea cu un fel de moleșală, îndelung, îndelung... Apoi se întoarse la vizitatorul lui. Mergea clătinându-se, alb la față, cu o privire de animal rănit care cerea îndurare destinului.

Ar fi vrut să-l împingă afară, să-l alunge, să-l vadă murind pe acest băiat! Să-l alunge ca pe o ființă primejdioasă... Dar oare nu trebuia mai curând să-l țină aici, să-l împiedice să ajungă lângă Annie? Pictorul făcu un efort teribil asupra lui însuși ca să-i arate o față amabilă și să-i întindă amândouă mâinile.

— Ei bine, cărui fapt datorez onoarea acestei vizite neașteptate? Dar intră, tinere!

Îl duse, nu în atelierul răvășit unde mai stăruia încă parfumul frumoasei Annie, ci în salonașul Simonei care nu mai fusese deschis de multă vreme.

— Domnule, începu Raoul Alphéran, sunt un băiat cinstit.

— Asta e bine... Povestește-mi tot!...

Mayéras ascultă până la capăt spusele lui Raoul Alpheran. Își ținea fruntea în mâini - voia cel puțin să ascundă bucuria teribilă care îl cuprinsese. Dar zâmbi când ajunse în pragul ușii conducându-i pe Raoul Alpheran.

— Nu, nu, liniștește-o! E totuși o fetiță bună. Totul se va aranja. Dumneata ești un băiat de treabă.

Și strânse cu efuziune mâna tânărului, ca unui salvator.

XXIV

RAOUL ALPHÉRAN IEȘI

gânditor din casa lui Mayéras. Mergea cu fruntea în jos, gândindu-se la tot ce-i spusese pictorului adineauri. O crispă de indispoziție îi strâmba încă fața. Neliniștea lui era atât de mare, încât se împiedică de o piatră. Înălță capul și recunoscu imediat silueta din fața sa: Annie Coriolis. Tresări și vru să treacă cu un salut distant, dar ea murmură foarte aproape de el, dintr-o răsuflare, cu glas îndurerat:

— Raoul...

Se opri. O secundă o privi în ochi ca pe vremuri.

— Raoul... repetă ea cu o voce imploratoare.

— Ei bine, ce vrei? întrebă el cu brutalitate.

— Nimic... nimic! făcu ea descurajată de tonul lui.

Făcu un gest umil, vrând parcă să plece. Mica mașină pe care o conducea ea însăși găfâia încet în praful drumului, de parcă ar fi implorat-o să plece cât mai repede.

Dar el repetă mai domol:

— Ce vrei?

— ...Să-ți cer iertare... zise ea, lăsând fruntea în jos ca o păcătoasă

Iertare pentru ce? întrebă el cu răceală.

Ea făcu un gest vag, apoi răspunse:

— Tot îmi mai porți pică. Nu știam atunci?

Și vocea ei se stinse.

— Nu știai, continuă el cu amărăciune. Da, la asta trebuia să mă gândesc înainte de a te iubi - că nu știai.

— Atunci nu eram decât un copil... O fată e atât de slabă. Mi-am ratat viața, asta e tot!

O iritare nebună se născu în el. Strânse pumnii.

— Ți-ai ratat viața! Haida de!... Crezi că ai fi avut aceste bijuterii, această rochie dacă ai fi fost soția mea? Ți-ai ratat viața! Dimpotrivă, ai ales viața care ți se potrivește. Ia privește-te!

E adevărat că, fără să vrea, o găsea și mai seducătoare ca altă dată, cu acea umbră în care i se pierdeau ochii, cu gura moale, dar și cu tot acel lux care o înconjura. Ghicea în jurul ei foșnetul mătăsurilor prețioase; îi plăcea rochia îndrăzneată, îi plăcea până și strălucirea bijuteriilor care o împodobeau cu un lux zdrobitor. Și enumera eu furie toate acele lucruri.

— Și asta?... Dar asta?... Ai fi avut-o cu mine în acest moment? Nu regreta deci nimic, draga mea.

— Înseamnă atât de puțin... spuse ea;

El săltă neîncrezător din umeri.

— Nu te cred!

Dar se apropiase. Degetele îi descoperiseră ușor prin stofă corpul călduț. Simțea prin parfumul ei preferat mirosul înăbușitor al cărnii jilave. Și deja îl învăluia o moliciune insidioasă cu vocea ei plină de tentație.

— Ce rău ești! murmură Annie.

— Crezi? Tu ai fost foarte bună cu mine!

Ea ridică spre el niște ochi plini de blândețe care implorau.

— Vino, zise el mai potolit, ca altă dată. Să nu stăm aici.

Și după ce asigură mașina, o luă cu el pe docila Annie

spre grădina Essai încă deschisă.

Acolo îi întâmpină o umbră verde-albăstruie, traversată de murmure, zgomote blânde, foșnete imperceptibile; un miros umed de frunziș amestecat cu parfumuri mai grele și, ici și colo, copaci mari și că suciți, fantastici. În preajma lor se legănau uneori flori enorme, întinzându-se în vârful ramurilor, tentante ca un păcat.

Nu-și mai spuneau nimic. Mergeau pe alei fără să știe încotro se îndreaptă, fără să știe ce voiau să-și spună. Pur și simplu timpul se anulasă. Nu mai era nici ură, nici trădare; lumea și viața, suferința și fericirea, totul dispăruse. Numai ei supraviețuiau. Acestui naufragiu, pentru a-și relua visul de unde îl lăsaseră, acolo, în acea grădină învăluită în noapte, care cunoscuse beția lor de o seară.

Annie simțea în adâncul vinelor aceeași moliciune atotputernică, aceeași docilitate, aceeași sete de odinioară...

Și aceeași voce epuizată și obositoare striga în ea:

„În sfârșit! În sfârșit!”

Toate zgomotele orașului ajungeau până la ei estompate, domolite; asfințitul întârzia sub arbori cu o blândețe infinită. Din când în când, în casa de tir de la marginea grădinii se auzea pocnetul sec al unei carabine întârziată. Apoi o flașnetă făcu să stăruie în aer melodia ei blândă și tânguitoare.

Era probabil o flașnetă foarte veche, cărată de vreun sârman cu voce tremurată, ieșit din locuința lui mizeră din cartierul Belcourt cu zadarnica speranță că va câștiga câțiva bănuți. Omul cânta cu o voce dogită române vechi, de care nu avea să-și mai amintească nimeni după el. Îngână mai întâi *Frumosul vapor*; apoi jelania eternă a amorurilor trădate:

Ai preferat

Dragostei mele aurul josnic!

— Poveștile astea din române se întâmplă uneori și în viață! zise Raoul.

Iar ea îi răspunse vehement, mișcată până la lacrimi

de cântecul acela vechi:

— Dacă ai ști cât am fost de pedepsită!... Rochii frumoase, bineînțelese, și bijuteriile, tot luxul ăsta zdrobitor! Și totuși cât sunt de singură în mijlocul lor! Ce repede te simți despuiat de tot, lipsit de tot și cu sufletul gol, atât de gol! Ah! Sunt zile, continuă ea apropiindu-și de tâmpile mâinile încărcate de briliante, sunt zile când tremur în fața vieții mele ca în fața neantului!

— Dacă aș putea să te cred! murmură el:

Ea continuă încet, ca pentru sine:

— Nu am nimic... nu iubesc nimic?

— Păi, pe soțul tău! zise el cu o ironie aproape insultătoare în glas.

Ea dădu din umeri:

— E adevărat că nu-l iubești?

— Te-am iubit pe tine, zise ea cu gravitate:

El tresări înainte cu auzul blocat de un huruit straniu. Porumbei gulerăți treceau mereu în aerul epuizabil. O fericire deplină coborâse peste seara palidă.

Din adâncul tulburării lui, Raoul recunoscuse alea pe care o parcursese plin de orgoliu și durere în seara când aflase că Annie Brécourt se mărita pentru mulți bani.

Toată ranchiuna se trezi în el cu brutalitate:

Totul era ca în seara aceea. Micul bazin rotund lucea mereu între frunze... totul era calm, pustiu și blând ca atunci.

Se aplecă spre ea.

— Annie!

Era lividă ca o rănită, ca o muribundă. Recunoscuse tulburarea pe care numai prezența lui o putea provoca. Un impuls crud trecu prin el dominându-l. Ca pe o amforă plină, îi prinse cu un gest brusc, între mâini fața palidă și îi zdrobi gura cu furie. Ea nu rezistă. Scoase doar un geamăt slab și blând.

— Lasă-mă! Lasă-mă! imploră ea. Poți fi văzut.

Dar nu făcea nimic ca să scape de îmbrățișare:

— Ascultă, îi zise el cu o voce dură, vreau să fii a mea imediat. Imediat, auzi?

Ea gemu...

— Măine:

— Nu, nu, am așteptat destul. Țsta era regretul vieții mele, că nu fuseseși a mea. Cel puțin n-ai fi uitat asta niciodată.

— Măine, gemu ea din nou;

— Măine! bombăni el. Cu femeile mai întâi treci la fapte. După aceea discuți, dacă e cazul. Tu m-ai învățat asta! adăugă el cu brutalitate...

Ea se îndepărta de el, fără îndoială rănită, cu o amărăciune vizibilă. Dar o trase din nou spre el. Răsuflarea lui o ardea. Măinile nervoase îi căutau sânii mici sub corsaj. Ea îl implora mereu.

— Nu! Nu!

— Atunci nu mă iubești! zise el cu asprime.

— Numai pe tine te iubesc, gemu ea.

— Atunci, vino! Poți! poți! conchise el implacabil.

Ea își frângea mâinile:

— Soțul meu...

— Exact, soțul tău, făcu el respingând-o. Ei bine, întoarce-te la el! E cel mai bun lucru. Cine știe dacă nu mă așteaptă și pe mine cineva în altă parte? zise el dintr-odată grav. Du-te, întoarce-te acolo. Să ne despărțim...

Atunci ea i se agăță de brațe. Îi spuse că era singura ei speranță, fericirea vieții ei. El fusese singura ei speranță, fericirea vieții ei. El fusese singura ei iubire. Numai pe el îl va iubi.

O știi bine! o știi bine!

— Nu, zise el. Întoarce-te la Coriolis al tău. Sau poate la acest Mayéras. Ce-mi făceai acasă la el, ai?

Ea jură că venise să comande niște tablouri. La ce se gândea? Cât despre restul, nici nu putea fi vorba". Și, victorioasă, ajunsese până la gura lui. El nu mai știa dacă măcar o iubea. Dar din toată inima lui sălbatică o dorea mai mult ca pe orice, făcând pentru asta tabula rasa din tot. Nu mai era în acel moment pe lume decât această femeie de învins și plăcerea pe care se bizuia că o va obține ca pe o răzbunare, el, cel umilit atât de mult de ea.

— Ascultă, îi zise el, ținând-o la distanță, e ultimul meu cuvânt: chiar în seara asta. Dacă nu, plec. N-ai să mă mai vezi. Și voi ști că și de data asta m-ai mințit.

Ea se înfioră;

— Soțul tău iese seara?

— E plecat la Bordj-Menaiel, mărturisi ea încet. Nu se va întoarce decât în timpul nopții. Dar nu știu la ce oră.

— Bine, zise el. O să duci mașina. O să spui ce vrei la servitori. Apoi vii să ne întâlnim, numai pentru o oră, la hotelul *Oriental*. Te voi aștepta. Vei trece prin grădină. N-o să te vadă nimeni...

Era o nebunie. El însuși, care avea mai mult sânge rece decât ea, ar fi dat primul înapoi în fața acestui proiect imposibil. Dar nu se mai gândea la nimic; nu voia să se mai gândească la nimic.

— Te voi aștepta. Ne-am înțeles. Acum, vino!

O porniră din nou. Se făcea întuneric. Grădina se închidea. Cei rămași până la acea oră se grăbeau spre ieșire. Umbra devenea misterioasă, neagră, tremurătoare.

Raoul Alpheran o luă de braț pe Annie. Nu-și mai vorbeau decât la persoana a doua plural, de parcă ar fi recitat un protocol.

— Vă veți duce devreme în Franța anul acesta?

— Nu știu, răspunse Annie. Dar, dumneavoastră, cum de vă aflați aici în perioada asta?

— Tatăl meu a murit, zise el. Frații mei au ținut să rezolve cât mai repede cu moștenirea. Apoi anumite afaceri m-au forțat la acest ocol prin Alger. Vă rog, să nu mai vorbim despre asta! sfârși el aproape cu blândețe.

Ea înclină capul.

„Oare îl iubesc cu adevărat? se întreba plină de liniște. Oare, în sfârșit, voi găsi dragostea, fericirea pe care am chemat-o atât de mult?”

Nu știa...

Parcurseră repede distanța care îi despărțeau de ieșire. Apoi Raoul o așeză pe tânăra femeie în mașină și, păstrând îndelung pe buze mâinile mici și tremurânde, murmură:

— Te aștept diseară.

Ea se pierdu fără apărare în această sărutare cuprinsă iar de moliciune.

„Și totuși n-am să mă duc...” își zise ea.

XXV

ANNIE SE TREZI. CAME

ra, ieșind puțin tăie puțin din penumbră, se preciza ochilor ei încă încețoșați.

Tânăra femeie își privi ceasul mic cu diamante, Rămas la mână

„E patru, mai am timp!” își zise ea.

Printre perdelele trase se cernea domol lumina liniștită a frumoasei după-amiezi. Dinspre terasă se auzeau câteva glasuri. O pasăre cânta. Hotelul era aproape pustiu în acest sfârșit de anotimp – peste câteva zile se închidea. Pe culoare se auzeau pașii ușori ai servitorilor; un sunet de sonerie ici și colo, urmat de o liniște molesitoare. Annie asculta. Vag aceste zgomote.

Apoi îi fu prea cald. Aruncă de pe ea cearșafurile călduțe. Era goală. Corpul ei palid făcu un fel de lumină în cameră. Se privi cu mulțumire de sus până jos. Deodată îi veniră în minte versurile melancolice:

Pentru cine frumoasă tu vei fi?

Cui îi. Vei da sărutările?

Da, pentru cine? Cui?

Se întoarse spre cel ce se odihnea lângă ea. Bărbatul dormea satisfăcut, destins de plăcere, candid parcă; avea fața calmă, puțin buhăită. Se abandona fără să-i pese de ea, fără apărare, acelei lungi meditații a femeii care veghea alături. Ea îl privea așa cum ai spiona pe cineva, și, puțin câte puțin, se simțea cuprinsă de durere.

Oh! Ce făcuse? Ca să ajungă la clipa asta, când deziluzia era atât de profundă, riscase totul. Își amintea de întoarcerea acasă într-un suflet, în prima seară, abia cu cinci minute înainte de sosirea soțului ei. Și de atunci mereu aceleași riscuri, aceleași angoasă care îi tăia

răsufierea când se strecura în grădina hotelului și servitorii zâmbeau la trecerea ei. Terorizată tot timpul că un nimic, întâmplarea; o întâlnire, o curiozitate a soțului ei ar fi putut s-o piardă. Toate astea ca să regăsească aici acele îmbrățișări din care ieșea, mai mult ca niciodată, cu trupul și inima amețitor de goale.

Fusese totuși marea dragoste a tinereții ei, speranța secretă care o făcuse să creadă în bucuria de a trăi! Era o deziluzie mai amară decât celelalte, după care totul se prăbușea într-un neant mai trist, iremediabil – infinit.

Raoul se trezi pe jumătate și îi pronunță numele într-un suspin, apoi se lipi puțin de pieptul ei și adormi iar, mulțumit.

Și el, ca și soțul ei, ca și celălalt, o ținuse în brațe delirând de o bucurie care anula totul, în urma căreia nu mai rămânea decât acea sinceritate dezarmantă și totală ce îl făcea supus voinței sale. Avusese nevoie de așa puțin timp...

Căci prima dată nu o iubise, în seara aceea când o posedase cu sălbăticie, de parcă ar fi vrut s-o ucidă. Se înfiora reamintindu-și acea seară de coșmar: ea voia să plece, invocând pericolul, spaima, iar el răspundea că puțin îi pasă!

Și o prindea iar și o forța să facă din nou dragoste cu el, în timp ce ea se pierdea toată de frică în tăcerea tot mai adâncă a hotelului.

Nu o iubea – se răzbuna pe umilința de altă dată. O mângâia de parcă o insulta.

Dar îi fusese de ajuns grația, farmecul misterios pe care îl răspândea ca pe o dulce otravă, plăcerea pe care i-o dăruia. Și astfel devenise din zi în zi mai răbdător, mai împotmolit în aviditate și moliciune, din zi în zi mai învins. Magia miraculoasă a dragostei!

Dar de ce nu se înfrupta și ea din această încântare, condamnată mereu să o ofere fără să o simtă vreodată? Dragostea la care visase, nu era: oare decât singurătatea fără leac unde fiecare, zidit în el însuși, lupta numai pentru sine? Nu era decât același gest monoton, același fulger,

țâșnit pentru un altul, pe când în ea nu rămânea decât oboseala și un dezgust plin de tristețe?

De ce? De ce era exclusă de la această sărbătoare? Ce o împiedica să fie fericită, să se acomodeze cu dragostea, ca atâtea femei cu o inimă simplă și. Un trup mulțumit? De ce toate promisiunile, chiar și cele mai înflăcărâte, se și vestejeau abia realizate și se prefăceau în cenușă?

Totuși, stăruia în ea o sete. Crezuse că îl iubește pe acest băiat. Crezuse, tulburată profund de prezența lui, că nu va rezista vârtejului irezistibil... Dar totul trecuse...

De ce? De ce? Și atunci ce căuta ea în acest pat oarecare?

Annie își tot repeta aceste lucruri. Totuși știa că, atunci când amantul ei se va trezi, îi va spune; aceleași vorbe mincinoase și va face aceleași gesturi blânde. Va fi falsă și dibace de parcă supunerea acelui bărbat ar fi fost singura ei șansă, singura posibilitate de răzbunare pentru sufletul ei în suferință.

Răspunzând parcă acestor gânduri, tânărul se trezi de-a binelea.

— Iubito... murmură el.

Întinse gura. Annie se aplecă spre el. Măcar nu mai simțea acea moliciune vagă ce, la început, o invitase să facă dragoste. Se lăsă totuși acoperită de sărutări.

— Ce frumoasă ești! zise el.

Ea închise pleoapele, ca să-i ascundă, poate, cât de obișnuită era cu acest compliment, pe care alte voci îl repetaseră cu aceeași beție, de atâtea ori.

— Dragostea mea! șopti el din nou. Mă iubești?

„Nu va găsi un singur lucru mai nou să-mi spună!” constată ea cu necaz.

— Cum să nu. O știi bine... răspunse ea cu voce tare.

— Și eu sunt hărăzit să te iubesc! continuă el cu un ton visător. Uit totul pentru tine...

— La ce dată ai examenul? întrebă ea imediat.

— Nu e vorba de asta...

Între sprâncene îi apărură un rid adânc.

Ea îl privi curioasă.

— Nu e vorba de asta?

— Lasă, zise el, revenindu-i înflăcărare. Te-am regăsit.

E singurul lucru. Care contează... Ara dreptul să fiu fericit.

— Ce vrei să spui? întrebă ea încet.

— Lasă, restul nu înseamnă nimic... Numai tu existi... numai tu...

La urma urmelor, dacă avea secrete, putea să le spună; dacă nu, asta îl privea. Recăzu lângă el pe pernă. Bărbatul se lipea de ea, ispitit de acea goliciune.

— Vrei? Vrei?

Ea îl respingea moale, se eschiva. Știa că era pentru el în acel moment lucrul cel mai prețios - singurul lucru - din lume.

— Ascultă, zise el gâfâind, am visat că părăseai totul ca să rămâi cu mine. Ne duceam în Maroc. Eram fericiți. Nu-i așa că ar fi ideal?

— Ești nebun? făcu ea plictisită.

— Văd că nu mă iubești!

— Ea dădu din umeri, întinse gura, încetă să se mai eschiveze - asta evita totdeauna o discuție!

Cu ochii închiși se gândea la lucruri îndepărtate, la viața pe care ar fi putut s-o aibă, la orașele ciudate din misteriosul Maroc, la seri mai violente, pline de culoare și de cântece.

— Dragostea mea... dragostea mea... repeta mecanic tânărul, cufundat în beția lui.

Apoi recăzu, trist, ca toate ființele după efortul voluptății, simțind acel „ceva amar” care izvorăște din toate plăcerile oamenilor.

— Nu mă iubești, pentru că nu vrei să vii cu mine...

— Ești nebun, repetă ea.

Annie se întreba dacă nu cumva dragostea era mijlocul cel mai intens de a simți tot patetismul lucrurilor, și atâta tot.

— Și totuși, continuă tânărul, ce fericiți am fi!

Am uita totul. Ascultă...

Aplecat spre ea, Raoul se mărturisea într-unul din acele momente de abandon atât de total și atât de van pe care îl provoacă dragostea. Ea stătea acolo zâmbitoare, cu ochii pe jumătate închiși. Știa bine că nu erau decât vorbe, proiecte inutile ce nu se vor îndeplini niciodată. Totuși, ca să-i facă pe plac, se făcea că ia parte la această iluzie pe care el voia să și-o creeze. Îl săruta îndelung, îl legăna cu dulci mângâieri.

Bineînțeles! Bineînțeles, după ce-și va da examenul... se vor gândi...

Apoi, când îl simți definitiv dezarmat și docil, alunecă din pat și se îmbracă în grabă.

El îi urmărea de departe toate gesturile. Îmbrăcându-se, lui Raoul i se părea că ea devine puțin câte puțin o altă femeie.

O jenă vagă, aceeași neliniște bănuitoare și mirată trecu prin ochii amândurora. Annie se aplecă spre el și îl sărută în grabă, fără efuziune, cu buze reci.

— Pe mâine, da? întrebă el fără să vrea, plin de neliniște.

— Da, răspunse ea scurt, sigur, pe mâine:

Apoi ieșea foarte repede din hotel, fără să se uite în urmă, stăpânită mereu de aceeași teamă.

Se simțea ostenită, cu nervii moleșiți, gura amară; fără înflăcărare, fără bucurie. Și se întreba dacă această dragoste merita osteneala. Dar nu voia să-și răspundă - atât de sigură era că nu!

XXVI

— MAI DUREAZĂ MULT?

Întrebă Annie cu tonul ei copilăresc.

Mayéras zâmbi.

— Imediat, iubito!

Ea suspină și își relua poziția.

Sub pretextul că avea nevoie de schițe pentru portretul ei, pictorul o întinsese goală pe divan și făcea

încă o dată unele crochiuri, dintre acelea de care albumul lui secret era arhiplin.

— La ce te gândești? întrebă Mayéras.

— Era gata să răspundă: „La tine...” Dar asta era pentru soțul ei.

— La nimic... făcu ea cu o mică strâmbătură.

— De ce nu vrei să-mi spui la ce te gândești?

— Ți-am spus că nu mă gândesc la nimic! repetă ea încăpățânată, încruntându-se.

Lui îi fu frică, ca totdeauna, că o enervase, și nu îndrăzni să meargă mai departe.

— Mai durează mult? repetă ea ca un refren.

— O clipă, dragostea mea.

Și se ridică s-o sărute.

— Nu, nu!

— De ce?

— Pentru că nu vreau! exclamă ea cu hotărâre.

Și scutură cu un gest scurt ceva invizibil de pe micul sân gol.

El își reluă locul, ascultător și trist.

— Mă respingi cam mult în ultima vreme, copilașul meu!

— Lucrează! îi răspunse ea zâmbind.

Nu se auzea decât foșnetul ușor al hârtiei și, pe zid, o porumbiță îndrăgostită care se tânguia. Era ora caldă a siestei. Zgomotele îndepărtate ajungeau până la ei parcă ațipite.

— Fetița mea e tot prost dispusă? întrebă pictorul cu un ton umil.

— Nu! zise ea, de parcă se trezea dintr-un vis.

Atunci mărturisește-mi totul! Se pare totuși că nu prea ești încântată că soțul tău mi-a comandat să-ți fac portretul.

— Consideram că putea să aștepte toamna și întoarcerea noastră din Franța.

— De ce? Oricum, tot veneai aici, nu? Așa că ce importanță are dacă e acum sau mai târziu?

— Așa! zise ea mușcându-și buzele.

Înainte cu patru zile, într-o seară, la Armie acasă, ieșind din fumoar unde conversaseră împreună, Coriolis își anunțase soția că Mayéras se angajase să-i facă portretul. Ședințele de pozat începeau imediat, a doua zi.

— Dar de ce de mâine? întrebuse Annie.

— Pentru ca pânza să fie gata până la plecarea voastră, explicase pictorul cu un aer nevinovat. Domnul Coriolis îmi spunea că veți merge la Aixies-Bains foarte devreme anul ăsta.

Urmase un amestec de vorbe. Doamna Brécourt raliindu-se buhelor motive expuse de Mayéras, Annie fusese nevoită să cedeze.

De atunci venea în fiecare zi la Mayéras pentru pozat. Doamna Brécourt își manifestase la început intenția de a o însoți. Dar fiind prea cald la ora aleasă de Annie și deci nu prea favorabil fardului său, mama ei se mulțumea să vină s-o ia către orele patru. Astfel Mayéras rămânea singur cu amanta lui și portretul nu promitea să progreseze prea repede.

Lucrul cel mai grav era pretenția vicleană a lui Mayéras de a vedea care pe care. Se temea, era clar. Începuse aceste ședințe de pozat cu gândul meschin că cel puțin în acele ore era sigur că o are, că o păstrează pentru el.

„Ce prostie!” își zicea... Annie enervată.

Îi purta o pică sălbatică. I-ar fi plăcut, într-un moment de enervare, să-i mărturisească totul, cu vorbe care l-ar fi făcut să strige de durere.

Să-i mărturisească totul... Oare nu asta ar fi trebuit să facă din prima zi?

Desigur. De altfel, sosise la atelier cu această intenție, foarte hotărâtă să-i spună totul, s-o rupă în sfârșit cu el... în timp ce traversa grădina, hotărârea ei devenea din ce în ce mai fermă și își alegea cuvintele cu care să-i vorbească.

Apoi...

Apoi îl găsisese cuprins de o neliniște atât de mare,

ridicase spre ea niște ochi atât de îndurerați!

„Niciodată nu voi avea curaj!” își zise ea, lăsându-se să cadă pe divan.

Și cedase și de data asta propriei lașități. Acceptase ca și în celelalte zile ceaiul de mentă, bomboanele, sărutările. În sfârșit, suportase încă o dată îmbrățișarea cerșită de el. Da, făcuse asta! apoi plecase plictisită de moarte, năucă și alergase să-l liniștească pe Raoul...

De atunci, în fiecare zi avusese loc această luptă surdă a femeii pândită de atâtea dorințe și primejdii.

Îngrozitor lucru!

Sigur, ar fi dat orice pe lume să nu mai sufere acest chin. Dar sufletul ei laș ceda mereu, fără să-i sugereze vreo soluție.

Tremura de frică. Dar în adâncul ei asista nepăsătoare, indiferentă la lupta obscură a cărei miză era. Ceda totdeauna celui care era acolo, ca să fie liniștită, să nu-i mai audă protestele și rugămințile. Ingeniozitatea o ajutase să îndeparteze momentul când totul s-ar fi putut afla.

„Raoul o să plece peste câteva zile. Iar noi vom pleca la băi. Cu siguranță că totul se va uita. Cu siguranță că la întoarcere îmi voi relua viața simplă de altă dată... mă voi simți eliberată de ei toți... Iar până atunci nu se va afla nimic!” își zicea neobosita ei inerție.

— L-ai revăzut pe Raoul Alpheran? întrebă Mayéras pe neașteptate...

Ea abia tresări.

— Dar tu? făcu ea cu o voce calmă;

— Nu. E chiar destul de curios.

— De ce? Poate că a plecat.

Atunci i-aș fi văzut numele pe lista de îmbarcare.

— Ce te interesează domnul ăsta! făcu ea cu nonșalanță.

— Bineînțeles. Nu ți-am spus că se va căsători cu Simone?

Annie rămase neclintită.

Adevărat? Felicitările mele, dragă prietene. Nu mi-ai

mai spus nimic din ziua aceea, nici despre domnul în cauză, nici despre această căsătorie...

— Sunt destul de îngrijorat. Am primit o scrisoare de la Simone. Își aștepta logodnicul la Paris de mai bine de o săptămână. N-a ajuns. Și nu are nicio veste...

— O! nu cred că e prea grav. Totul se va aranja, îi voi scrie Simonei ca s-o felicite.

— Îl iubea de multă vreme. Ba chiar...

— Dar e perfect! îl întrerupsese Annie. Schița avansează?

— E gata, zise el ridicându-se.

— Atunci pot să mă îmbrac?

— Nu, nu! Cât ești de grăbită. Acum îmi datorezi o sărutare.

Mayéras se apropie. Ea lunecă printre mâinile lui cu acel râs puțin răgușit și sacadat.

— Lasă-mă.

Dar el se prinse în joc, înnebunit de acel corp proaspăt care se răsucea eschivându-se. Până la urmă reuși s-o prindă.

— Lasă-mă! bombăni ea. Îți interzic...

Dar el nu o mai asculta. O răsturnă pe divan.

— Nu, ascultă! zise ea, sculându-se cu o mișcare bruscă, înspăimântată.

El ascultă cu atenție. În grădină se stârnise deodată un zgomot rapid de pași și se auzi o voce tânără care răspundea guvernantei mâniate.

— Nu, nu, te înșeli, draga mea, consemnul mi e pentru mine. Trebuie să fie în atelierul lui; o știu, sunt sigură!

— Dumnezeu, e Simone... zise stins Mayéras.

Într-adevăr, aproape în aceeași clipă ușa se deschise cu mare zgomot.

— Haide, mă faci să râd, e tatăl meu!

Și Simone apăru în pragul atelierului; Tânăra femeie privi uluită câteva clipe dezordinea celor doi amanți. Apoi, fără să spună nimic, reînchise ușa; și se îndepărtă, precum copilul din legenda biblică care a ascuns goliciunea tatălui

său.

XXVII

RAOUL ALPHERAN STĂ

tea pe gânduri, singur, în camera lui de hotel. Annie tocmai îl anunțase, la telefon, că nu va veni în după-amiaza aceea. Primise mesajul într-o dispoziție groaznică. Nu-i convenea deloc perspectiva celor câteva ore pe care le avea de stat singur, singur cu gândurile lui și - cine știe? - poate cu remușcările.

Nu știa ce să facă. Să iasă? Era o după-amiază fierbinte ce stingea orice energie și te făcea să dorești camere întunecoase, liniște, răcoare.

În hotelul pe jumătate pustiu nu se mai auzearici un zgomot. Grădina dogorea dincolo de jaluzelele trase...

Tânărul își îmbracă pijamaua, ceru o oranjadă, apoi încercă să aleagă ceva dintre cărțile și hârtiile ce zăceau pe masă. Adusese cu el un tratat de mecanică, dar nu se atinsese de el. Deschise cartea, încercă să citească, dar își dădu seama foarte repede că se... Gândea mai ales la Annie: cum se așezase ea în calea. Vieții lui!

Trecuseră zile întregi de când, de la un vapor la altul, își tot amâna plecarea. Și știa bine că e o nebunie.

Venit în Algeria să asiste la înmormântarea tatălui său, nu avusese intenția să rămână mai mult de câteva zile.

Apoi, grija de a lichida cât mai repede cu moștenirea, îl făcuse să întârzie puțin. Tatăl era abil în speculații și discret în privința speculațiilor; încât copiii lui se pomeniseră, în urma socotelilor, în fața unui patrimoniu important.

Mai delicată fusese situația spaniolei. Fiindcă îl îndopase cu biscuiți și supe grase, primul ei copil murise. Dar era din nou însărcinată, jura că de pe urma bătrânului și, încurajată de un cortegiu de oameni de afaceri, cerea în gura mare salvarea intereselor viitorului copil.

Din nefericire pentru ea, se lăsase surprinsă chiar în

aceeași seară cu primul rânđaș, și cuplul, primind o mică despăgubire, cedase în fața scandalului.

Frații respirară ușurați. Foarte uniți, hotărâseră să-și regleze repede afacerile, și Raoul, vânzându-și partea de pământ fratelui mai mare, se afla acum în posesia unui capital care îi permitea să aștepte viitorul fără temeri.

Esențialul pentru el era să-și termine în mod strălucit studiile. Cea mai elementară judecată l-ar fi trimis înapoi la ele. Dar Annie era acolo, și el întârzia; viața părea că se restrânge în fiecare zi la ziua următoare, când trebuia s-o întâlnească. Părea că îl atrage în propria ei moliciune, pentru a-l dezorienta, așa cum vrăjitoarele din toate timpurile i-au atras „ca să le ia puterile prin plăceri, în grădini pline de licori fermecate, pe cavalerii „prost înarmați”.

Era și el stăpânit de această magie. Lângă femeia elegantă, rafinată, obișnuită cu cultul tuturor plăcerilor, atât de ațâțătoare cu sufletul ei plămădit din viciu și ochii uneori atât de triști, de nevinovați, uita de lucrurile esențiale ale vieții lui și chiar de îndatoririle care ar fi trebuit să-l alunge de-acolo.

Acum se gândea foarte serios la toate astea. Lăsă cartea. Expresia de pe fața lui era încordată și plină de griji. Se ridică, făcu câțiva pași prin încăpere, apoi ridică jaluzelele.

Orașul îi apăru alb, cu coline domoale, leneșe, cu case și grădini ce te făceau să crezi în fericirea de a trăi. Iar marea se întindea aspră, ca o piatră, brăzdată de valuri rare și de aripi moi.

Unde putea să-l ducă dragostea în care se aruncase? Sigur, cel mai bine ar fi fost să nu vadă în ea decât o aventură banală, de câteva zile, pe care s-o rupă cât mai repede. Totul îl îndemna să fugă de ea. Fără a mai vorbi de cei doi.

Coriolis, marele nabab, sigur de el, și Simone. Îi vedea pe amândoi uniți, coalizați, cu drepturi sigure împotriva acestei pasiuni. Simone! Ce-i mai apăsa și ea pe inimă!

Acum, în acest ceas de singurătate, revedea tot romanul lor. Cu puține zile înainte de întoarcerea sa la școală o regăsise la Paris. La început nu fusese decât o bună camaradă. Ieșise cu ea, o tratase exact ca pe un bărbat de vârsta lui. Ajungea simplu la ea, în acea mică locuință de pe bulevardul Saint-Michel, care i se părea destul de ciudată, cu picturile lui Mayéras pe pereți, câteva mobile de un modernism destul de surprinzător, cu perne în culori vii și cu Simone redevenită mai mult ca oricând ștrengărița de altă dată.

Ore de intimitate veselă și liniștită, de pericolul cărora nu avusese habar.

Puțin câte puțin, devenise pentru el o obișnuință, aproape o, nevoie de a fi lângă ea. Treptat, intimitatea comportării lor se alterase: ochii se evitau și mâinile se căutau. Și, într-o bună zi, mai înainte ca unul dintre ei să se fi gândit la ce se întâmpla, Simone căzu în brațele lui cu un suspin adânc.

Sigur, era o fetiță bună. Sigur, îl iubea din toată inima. Dar, chiar și în dragoste, rămânea același camarad puțin cam repezit.

Dragostea lângă ea era ceva fără mister, așa de simplă, încât, în ceea ce-l privea, îndeplinea gestul aproape fără să ia seama, repede și rău, cu o plăcere mult mai mică chiar decât înlănțuirile întâmplătoare pe care le cunoscuse până atunci.

Din fericire, studiile îi obligau să se despartă, și această îndepărtare redădea Simonei puțin prestigiu. De aceea, când avea vreo vacanță, sau libertatea să se ducă la ea, tânărul urca cu inima bătându-i cu putere scara întunecoasă mirosind a pivniță și a viață meschină. Orele pe care urma să le petreacă, îmbrățișările îi păreau lucruri nemaipomenite pe care credea că le va savura la nesfârșit.

O regăsea pe Simone, o acoperea cu sărutări și o răsturna să facă dragoste imediat.

Un biet elan, atât de repede epuizat! Bucuriile pe care le așteptase îi păreau acum derizorii, deja sfârșite. Acele ore minunate promiteau să fie amețitor de goale.

Ieșeau în oraș. Nu erau decât un cuplu ca multe altele, mohorât și veștejit, legat totuși cu lanțurile triste ale obișnuinței. Vorbea fiecare de studiile lui ca de lucrul cel mai important.

Totuși, din când în când, Simone, după ce îi descria un program foarte activ pentru a doua zi sau pentru săptămâna viitoare, murmură:

— Sunt fericită... Dar tu?

El lăsa capul în jos.

Spune că ești fericit! îi cerea ea cu hotărâre.

El spunea că da.

Apoi se grăbea s-o ducă înapoi acasă și să se întoarcă la camarazii lui, la râsetele și brufteiile lor și la toată acea intimitate aspră care nu avea nevoie de menajamentele dragostei.

Raoul simți foarte repede dorința de a se elibera de această legătură. Dar știa bine că Simone îl iubește. Și ezită până în ziua când ea îi aduse la cunoștință că era însărcinată.

Surpriza, nemulțumirea, un anumit orgoliu totuși și, de asemenea, senzația lipsită. De motiv că este atras. Într-o capcană, toate aceste lucruri Simone putu să le citească pe fața tânărului că într-o carte deschisă.

Dar greși reproșându-i cu prea multă însuflețire acest accident și rugându-l în termeni hotărâți, s-o ia de nevastă cât mai repede.

El era destul de cinstit ca să nu admită, nici măcar o secundă, gândul de a se sustrage propriilor responsabilități. Simone, totdeauna dintr-o bucată, atașată intereselor ei ca orice ființă tânără și combați vă jignise având aerul că pune în cumpănă bună lui credință: Astfel încât, atunci când o părăsi, chemat la căpătâiul tatălui său, ea se putu teme de o ruptură.

De atunci, printr-o scrisoare, rece, dar foarte limpede, o asigurase de contrariul: Se va căsători cu ea după terminarea școlii.

La toate astea se gândea Raoul Vin fața acelui decor plin de veselie, plin de soare, și simți deodată gustul amar

al vieților ratate.

Cineva bătu la ușă.

— Domnule, vă caută o doamnă.

— Ei bine, spune-i să urce repede, haide! zise el cu nerăbdare.

Ce surpriză frumoasă îi făcea Annie! auzi zgomotul; ascensorului și un pas mic și grăbit pe covor. Se duse să deschidă larg ușa. Dar se dădu înapoi roșind...

— Tu ești! Tu ești?

Într-adevăr, era Simone. Tânăra femeie intră. Avea fața obosită și sub rochia de călătorie, sarcina, deja vizibilă, îi îngreuna mișcările.

— Dar, cum ai aflat? întrebă el cu o oarecare uimire.

— Dintr-o întâmplare. Ți-am întâlnit fratele pe stradă. Se; ducea cu niște colegi la tenis la familia. Altoviti. Mi-a spus că s-ar putea să fii aici, la *Oriental*... Ei drăcie, dar frumos te mai instalezi de când ai primit moștenirea!

El îi aduse un fotoliu.

— Cum te-ai hotărât să vii?

Simone făcu un gest vag.

— Am venit să fiu lângă tine...

— Ai făcut bine... spuse el fără convingere.

— Mi se pare că întârzii cam mult aici! Și examenul tău?...

— Știu eu ce am de făcut! zise el brutal.

Ea îl privi gânditoare.

— Raoul, zise Simone încetișor, cum se face că nu mă mai iubești? Sper că nu din cauza copilului meu?

Raoul, se uită la ea. Văzu acea sărmană ființă crispată, cu fața marcată de durere și oboseală.

— Te iubesc mult, biata mea micuță!

Și o îmbrățișă cu o mare dorință de a o proteja, pentru că la urma urmelor era bunul său.

Atunci ea plânse îndelung pe brațul lui. Plânse ghemuită lângă el, așa de slabă, așa de lamentabilă, încât Raoul simți o mare milă pentru ea. Iar Simone avea senzația că în ziua aceea sosește peste tot ca o intrusă.

— Gata, gata, micuța mea, făcu Raoul, bătând-o ușor

cu palma peste ceafă. Ce ai? Oboseala?...

Ea făcu da din cap...

— De ce nu m-ai anunțat că sosești?

— Nu știam...

— Ai fost la tatăl tău?

Ea dădu iar din cap. Apoi spuse, parcă ezitând:

— Nici acolo n-am anunțat. Știu că nu-i place să se deranjeze...

— Poate că ai fi făcut mai bine să rămâi la el și să-mi trimiți vorbă.

— Nu știu... l-am găsit cu Annie...

— Ce? zise el pälind.

— Ei bine, da!... Annie Brécourt, Annie...

— Dar m-a asigurat...

Își mușcă buzele.

— Ce? întrebă Simone la rândul ei.

— Nimic, făcu el. Doamna Coriolis este foarte legată de tatăl tău...

Ea râse răutăcios.

— A! da, nu mai spune!

— Simone! strigă el, prinzând-o de mâini. te. Implor, ce înseamnă asta? Explică-te!

Ea se ridică brusc în picioare.

— Tu ai să te explici, prietene. Ce ai tu cu Annie

Coriolis? Mi se pare că te interesezi cam mult de ea!

— Nu! strigă el nesigur. Dar vii aici, vorbești, arunci bănuiala asupra celei mai bune prietene...

— Ce te privește pe tine? întrebă ea din nou cu brutalitate.

El lăsă fruntea în jos. Tânăra femeie continuă vehement, cu mâinile crispate:

— Ah! Mi-e frică să ghicesc! Pentru ea, nu-i așa, ești aici? Pentru ea întârzi ai? Ei bine, frumoasă treabă ai reușit, dragul meu... Pot să-ți aduc la cunoștință lucruri drăguțe despre ea, dacă vrei.

— Simone! izbucni el, făcându-se alb la față.

— A, da! Frumoasă treabă, frumoasă! repetă ea. Și vei avea vești proaspete ca să te edifice bine. Am văzut-o

goală în atelierul tatălui meu.

— Taci!... taci!... Zise el, repezindu-se spre ea; Dar mă voi duce acolo!

Atunci ei i se făcu frică. Îi bară ușa cu brațele întinse.

El văzu acel pânțec proeminent ivindu-se deodată în fața lui. Fu gata să-și piardă cumpătul și s-o lovească cu pumnii. O secundă - apoi mâinile îi căzură în jos. La față arăta îngrozitor.

— Mă va face totdeauna să sufăr! Totdeauna!... gemu el.

Atunci Simone se apropie și îi puse mâna pe umăr.

— Raoul, te voi apăra. Îmi voi apăra copilul!

Zise ea.

XXVIII

ANNIE ÎI PĂRĂSISE PE

Mayéras în cea mai mare confuzie.

— Mi-e rușine!... mi-e rușine!... repeta ea, ascunzându-și fața în mâini.

El se străduia s-o liniștească. Erau puțin cam comici și își dădeau seama de asta.

— Aranjează-te mai întâii, o rugă el. Poate să pice mama ta, haide!

Până la urmă ea se îmbrăcă, tremurând de furie; El o ajută cu stângăcie. Știa bine că ea strângea din dinți ca să nu-i spună vorbe urâte, după clasicul: „Tu ești de vină!”

Când. Fu gata, puțin mai calmată, pentru că în fine își recăpătase, odată cu hainele, o parte din respectabilitate, el încercă s-o mângâie.

— Îi voi explica Simonei... Ea mă respectă mult... afirmă el cu gravitate... Ea știe că viața mea personală...

— O șterg... îl întrerupse Annie. Am o corvoadă teribilă diseară: câțiva amici de-ai soțului meu la cină. Plus părinții mei... Ah! tot tacâmul! La revedere!

El vru să implore o întâlnire pentru a doua zi. Dar ea îi răspunse cu nervozitate; Așa că avu înțelepciunea să priceapă că e mai bine să nu insiste.

Annie își luă deci mașina și demară în mare viteză. Urmă o cursă nebună. Totuși, coborând în fața peronului, trebui să constate:

— Am întârziat...

Dădu fatalistă din umeri. Hotărât lucru, totul merge prost. Avea zile din acelea nenorocite...

„Din fericire, își zise ea, mereu optimistă, mama va sosi cu siguranță mai devreme. O să mă ajute”.

— A fost aranjată masa? îl întrebă ea pe majordomul care trecea prin hol.

— Da, doamnă, răspunse omul. Și mai trebuie s-o înștiințez pe doamna că Mariette mi-a spus că o doamnă vă așteaptă în salonul mic.

— Cine e în salonul mic? o întrebă Annie pe camerista care venea» în grabă.

— O doamnă care mi-a spus că e o prietenă a doamnei, răspunse, camerista, întinzându-i tava.

Annie își mușcă buzele când văzu cartea de vizită a Simonei. Totuși, reuși să se stăpânească.

— Bine. Spune-i că vin.

Trecu mai întâi pe la cabinetul de toaletă.

„Ce ridicol! Ce vrea de la mine? își zicea ea fără, cea mai mică dorință să-și răspundă la întrebare. Această Simone n-a avut niciodată tact”.

Și Annie încercă în fața oglinzii să facă pe furioasă și să ia aerul cel mai insolent. Dar mâinile îi tremurau în timp ce-și aranja șuvițele de păr și inima îi bătea cu putere.

Își dădu cu puțin roșu, pentru a-și ascunde paloarea, și, în fine, se hotărî.

— Ce bine îmi pare că te văd! zise din prag cu impertinență mondenă tinerei femei care o aștepta.

Fără aere! zise cealaltă, ridicându-se în picioare nervoasă. N-am venit pentru asta... L-am lăsat pe Raoul la *Oriental*... Mă înțelegeți?

— Nu! Deloc... zise Annie pălind sub fard. Nu pricep...

Dar se dădu înapoi sub privirile Simonei, îngrozitor de schimbată la față.

— Ei bine, am să-ți explic eu, micuțo! Mi-ai luat tatăl și logodnicul... Amândoi e prea mult... Cât despre tatăl meu, bineînțeles, asta te privește. Dar Raoul, nu!... E al meu, e tatăl copilului pe care îl voi avea...

Năucită, Annie se uită la pânțele umflat al tinerei femei.

— Ei bine, da, da, copilul meu... Voi avea un copil. Mai întâi că nu toată lumea poate să fie șireata ca tine. Și apoi, cel puțin eu eram liberă. Și nu-l iubeam decât pe el... Sunt femeia unui singur bărbat, draga mea, așa să știi! Asta probabil că te uimește pe tine, care nu ești decât o ticăloasă! Tu care semeni cu târfele de pe stradă, tu...

Îi vorbea de foarte aproape, față lângă față, și. Stăpânită de nervi, Simone arunca cuvintele cu o voce ascutită ce părea că mai urcă cu un ton la fiecare frază.

— Taci! Taci! o imploră Annie?

— Să tac!... strigă Simone. Nu-ți ajungeau soțul tău și tatăl meu și poate și alții încă!... A trebuit să-l abați din calea lui pe acest băiat care e al meu, care mi-a promis că se va căsători cu mine! Și care se va căsători cu mine!... apăsă ea furioasă și hotărâtă pe fiecare cuvânt. Căci eu voi ști să mă apăr, micuța mea! Să fie foarte clar!...

— Dar, se bâlbâi Annie, nu pretind, nimic. Nu văd, de altfel, ce-ai venit să-mi reproșezi?

— Vrei să intru în detalii? Vrei? Nu ți-e rușine! Știu totul! Totul!... înțelegi?

Annie închise ochii înspăimântată.

— Și lor... le-ai spus? întrebă ea cu un murmur imperceptibil.

— Bineînțeles! Vor ști cel puțin ce-au iubit!... Meriți cel mai mic menajament?... Gata... M-am răzbunat!... exclamă ea cu o voce ciudat de răgușită și pasionată.

Annie se înfioră și lăsă umerii în jos.

— Mă întreb ce voiai de la ei!... continuă Simone necruțătoare. Ai avut totul în viață: frumusețe, bogăție, căsătorie și, un soț pe care-l duci de nas... Nu-ți ajungea! Îți trebuia... Fericirea altora; trebuia să le iei mica lor parte, fără să te sinchisești dacă suferă sau nu. De ce-ai

făcut asta? Din manie? Din nevoia de mai bine? Sau pur și simplu din viciu? Din viciu, da... asta e!

Annie asculta albă la față ca varul. Uneori făcea un gest ca să oprească parcă acel portret pe care i-l făcea Simone și pe care îl decupa parcă cu mușcăături.

Dar nu era adevărat! Nu mai recunoștea, deformată de această gură amară, imaginea patetică a tinereții ei avide, și a singurătății până și în dragoste, mai ales în dragoste!

Nu, ea nu a vrut niciodată suferința celorlalți! Fusesse împinsă fără să știe de ce, în ciuda ei – în pofida a toate; fusesse împinsă de acea dorință copleșitoare ce. O purta în ea spre o fericire nomadă, care mereu fugea...

Mai mult ca niciodată, toată durerea, toată slăbiciunea de pe lume se oglindeau în ochii ei.

— Ce vrei să fac acum? bâigui ea.

— Poți să-ți iei pe cine vrei, dacă asta te amuză; pe tatăl meu și pe alții! Dar Raoul, nu! E al meu! Nu ți-o voi ierta niciodată.

— Nu știam...

— Vei ști acum. Deci, iată, îi vei scrie o scrisoare hotărâtă de ruptură și-l vei ruga să nu te mai revadă. Și apoi, făcu ea cu jumătate de glas, ca pentru sine, îl voi duce departe de aici; își va regăsi datoria, mă va iubi... Dacă nu, bombăni ea, dacă preferi scandalul, spune-o, o să-l fac.

— Nu, nu, voi scrie! zise repede Annie.

— Din seara asta? Vei trimite scrisoarea?

— Da, voi...

Dar Annie se opri, lividă de parcă urma să moară: tocmai văzuse în oglindă, în spatele draperiei pe jumătate ridicată, fața lui Coriolis care asculta; acest dialog.

Niciodată Coriolis nu era acasă după-amiază: orele de la birou, apoi cele de la club, erau sacre. Dar în ziua aceea tocmai aflase de moartea Angelinei. Ciudat lucru! Deși o îndepărtase de multă vreme din viața lui pe această femeie, nu primise fără emoție vestea totuși prevăzută. Cu cea care îi fusese tovarășă dispărea acum o întreagă epocă

din viața lui, pentru totdeauna. Și în plus, în mod egoist, această trecere a morții, atingându-l ușor, îl lăsa descumpănit, tremurând, trist.

„Ce înseamnă omul!” își zise el:

Asta îl făcea, fără să vrea, să se gândească la El și la viața lui care avea și ea un sfârșit;

Ca să alunge aceste gânduri negre care nu-i plăceau, ca totdeauna, nu o avea decât pe Annie: numai ea, tinerețea ei strălucitoare și împodobită, mi roșul de voluptate care stăruia în rochia prețioasă puteau să-l apere împotriva acestei amărăciuni.

— Acasă! zise el șoferului. Și repede.

Câteva clipe mai târziu se repezea spre Mariette.

— Unde e doamna?

Doamna era în salonul mic cu o prietenă: dorise să fie imediat lângă ea. Cele două femei, prinse în focul discuției, nu-i auziseră pașii, de altfel înăbușiți de covoarele groase.

El, netemându-se de nimic, nu se gândea să spioneze. Dar fețele lor profund tulburate, vocea răgușită a Simonei, paloarea lui Annie... Și auzise câteva cuvinte teribile. Restul îl ascultase cramponat de draperie, ca să nu cadă.

Annie se uita la el. Simone se întoarse și ea foarte palidă, surprinsă. Între aceste trei ființe se lăsă o tăcere cu adevărat înfricoșătoare. În sfârșit, Coriolis, cu fața străbătută de un rânjel, făcu câțiva pași.

— Dumneata, ieși! zise el cu brutalitate Simonei.

— Tânăra femeie se supuse, înspăimântată parcă... Cu un pas țeapăn, de automat, străbătu cele două saloane; apoi ușa se închise în urma ei. Atunci Coriolis se uită la Annie.

Mică de tot, cu umerii lăsați, menținându-se în picioare printr-un efort teribil, își fixă asupra lui, ca o oarbă, ochii îngroziți.

— Deci, e adevărat? Mi-ai făcut mie asta, mie?

Ea plecă fruntea și se dădu înapoi.

— Ticăloaso! mârâi el.

Ea nu răspundea și se retrăgea mereu din fața lui.

El se repezi brusc și pumnii grei se abătură cu furie

asupra ei. Nu se mai auzeau decât loviturile surde, care cădeau la întâmplare peste trupul fraged, deja vătămat.

Annie căzu pe divan. El se aplecă; o bătea așa cum altă dată, în port, ar fi tăbărit asupra unei târfe recalcitrante. Ea se îndoia la fiecare lovitură, dar încerca mereu să-și protejeze fața cu mâinile.

— De ce-ai făcut asta?

Ea tăcea. Până la urmă bărbatul se opri și îi aruncă printre dinți cuvântul infam cu care sunt desemnate prostituatele.

— Și eu care te iubeam atât de mult, gemu el. Eu... Nimic nu era prea frumos pentru tine. Averea mea, și eram fericit pentru asta, nu era decât pentru tine. Numai tu existai în viața mea. De ce aveai să te plângi? Ți-am refuzat vreodată ceva? Am fost vreodată brutal sau avar, sau odios?

Ea tot nu răspundea. De la o zdreli tură, aproape de buză, sângele curgea domol. Rochia ridicată lăsa să se vadă picioarele fine prin mătase, catarama jartierei, toată dezordinea prețioasă a femeii tinere și elegante, care îi sugera lui realități odioase. Și simțea cum furia face loc altei ameteți.

— Atunci, nu-ți ajungea?

Deja ochii i se tulburau, mâinile i se înmuiau, vocea se bâlbâia.

Ei îi fu frică și se făcu mică de tot pe divan. Dar, cu un elan brusc, el se aruncă asupra aceluia corp răsturnat și-l dezgoli cu brutalitate.

Ea apăru așa de albă, pe catifeaua groasă, cu rețeaua voluptuoasă de vene palide, cu semne care ici și colo se învinețeau.

— Voiai mai mult pesemne?

Ea încercă să se sustragă și se ondulă toată ca o năpârcă care se întinde. Dar mâini violente o strângeau, acel corp puternic o domina, îi învinețea genunchii, îi stăpânea brațele. Annie cedă cu un mare suspin.

A urmat o înlănțuire sălbatică, ca între două animale furioase, care luptă să ucidă. A fost ceva cumplit, ca un

masacru, în care el îi spunea o sumedenie de cuvinte infame. În sfârșit, bărbatul se ridică clătinându-se.

Afară, un grădinar uda liniștit peluza. Păunii țipau. Ziua era limpede ca un izvor.

Nu mai spuneau nimic. Annie își ascundea fața între mână. El, pe marginea divanului, cu sufletul și trupul stupefiate, gâfâia cu greutate. În fine, îndepărtă brațele lui Annie.

Aceasta plângea fără un suspin, fără o vorbă. Sângele curgea mereu de la buza tumefiată.

— Acum ce să fac cu tine?

— Pot oricând să vă redau libertatea, zise ea ridicându-se... o

— Mai întâi, draga mea, făcu el, fără acest; „**vă** grandilocvent. Nu ești decât nevasta mea și amanta altor doi sau trei. Aerele mari nu-ți vor reda virtutea. Fără fasoane. Poți să tutuiești în continuare. Te informez că femeile de teapa ta fac totdeauna așa;

— Voiam să spun: există divorțul.

— Divorțul, făcu el visător. Atunci, ca să se ajungă la asta ai...

La gândul dragostei violente pe care o avusese pentru ea - el, bruta fără scrupule, aventurierul -, la gândul acelei iubiri care fusese poate singură din viața lui și care-l subjugase ca să-l omoare mai bine, la acest gând simțea o durere sălbatică prinzându-l de gât.

Recăzu greoi lângă Annie: plângea, poate pentru prima dată în viața lui.

— Te iubeam așa de mult! te iubeam așa de mult!

Și era atât de sfâșietor, în ciuda plângerii lamentabile a colosului rănit, încât Annie însăși fu emoționată;

— Rafael, murmură ea, am să fac ce vrei tu!

El înălță capul și o privi cu ură.

— Trebuie să mă gândesc... bâigui el.

În acel moment cineva bătu la ușă.

— Imediat! Lăsați-mă în pace! bombăni el.

— Rafael, zise ea timid, în seara asta avem invitați!

— Și ce-mi pasă?

— Poate vei fi de părere să nu lăsăm să se vadă încă acest... această... acest conflict dintre noi.

— A! da, aparențele, uitasem. La asta se ține mai ales, nu-i așa, în lumea voastră? Aparențele. Și mârșăviile pe dedesubt!

Ea privi pe furiș cât era ceasul și înțelese că trebuie să fie energică și să salveze situația cel puțin în seara asta.

— Eu, făcu ea privindu-se în oglinda venețiană, voi spune că am căzut. Vrei să-i anunț că ți-e rău? Astfel nu va fi nevoie să apari.

— De ce? Mă găsești mai puțin strălucitor decât vreunul dintre amanții pe care îi ai, ca să nu mă pot arăta în salonul tău? E adevărat! Ce sunt eu? Un bădăran, bun numai să câștige bani și să fie încornorat. Ai, nu-i așa? Mărturisește-o, fii sinceră cel puțin o dată! făcu el cu un râs amar.

Ea dădu din umeri.

— Dacă vrei, pot să ies chiar în clipă asta din casa ta. Totul mi-e egal acum.

El își trecu mâna peste frunte.

— Nu, ai dreptate, zise el. Vom discuta puțin i mai târziu. Deocamdată, îmbracă-te. O să-mi pun și eu smokingul.

Coriolis se ridică greoi. Avea aerul unui atlet rănit.

— Da, da, zise el sătul. Voi ști să mint la fel de bine ca tine.

XXIX

SEARA ACEEA A FOST

Îngrozitoare pentru Coriolis. Totuși, reuși să ascundă destul de bine furtuna din inima sa.

Dintre cei de față, numai doamna Brécourt poate simți ceva; dar bineînțeles că nu arată nimic. Annie era foarte frumoasă, în rochia ei de mătase pe care erau pictate orhidee răsucite în mod bizar. O rochie care părea că o înveșmântă cu splendori himerice - ciudate ca privirea ei. Se plângea că se lovise pe când ieșea din

mașină și tot timpul, sub pretextul febrei, se înfășură într-un șal splendid, pe care soțul ei tocmai i-l făcuse cadou.

Nu i se vedeau nici umerii, nici brațele. Doar semnul paie pe buza învinețită amintea de accidentul neplăcut. În rest, nimic. Făcea onorurile mesei cu aceeași grație și același farmec infinit.

La sfârșitul mesei invitații trecură pe terasă, unde se serveau cafeaua și lichiorurile reci. De acolo se vedea parcul întunecos întinzându-se sub lumina lunii. Trandafirii parfumau seara.

În marele salon deschis, ramele, lucrurile aurite, toate bibelourile fastuoase, mobilele grele erau impregnate de acea siguranță preafericită pe care o conferă banul. Totul dovedea viața ușoară, îndestulată, mulțumită. Iar în optimismul începutului de digestie, musafirii lui Coriolis lăsau să se vadă puțin din admirația lor invidioasă.

Doamna Brécourt se umfla în pene. Annie se mișca cu acel surâs inimitabil, suspendat pe buza rănită. Îi întinge lui Coriolis ceașca mică și prețioasă în care fumega cafeaua maură.

— Haide, poți să-l săruți, zise doamna Brécourt, vulgară poate pentru prima oară în viața ei. Noi nu ne uităm... Copiii ăștia sunt așa de înduioșători! adăugă ea către, ceilalți.

Prietenii lui Coriolis râseră zgomotos. Annie se aplecă și atinse ușor cu buzele fruntea soțului ei. El îi înapoie sărutarea cu o crispă care nu se văzu.

Suferea cumplit în vanitatea lui. În timpul acestor câteva ore înțelese, în liniște, toată amărăciunea situației. El, frumosul Rafael, pentru care femeile fuseseră totdeauna o pradă ușoară, era tratat ca un oarecare, cu orgoliul nimicit pentru totdeauna, devenit un biet bărbat ridicol. Iar mâine va fi un bătrân. Nu va mai interesa niciodată femeile; poate doar pentru banii, lui, și se va sfârși cu zâmbetele și cu sărutările lor!

Se gândea la ea, fumând una din acele țigări groase cu care prietenii săi se delectau extaziați. Vorbea, cita cursuri de bancă, se pronunța asupra unor afaceri. Dar

gândul, în întregime la visul lui interior, îl hărțuia fără încetare.

În fond, în mijlocul aceluia lux era la fel de nefericit ca un sărac. Atunci, la ce bun? Și se întreba, cu o neliniște care creștea mereu, dacă adevărata avere în lume, singura mândrie pentru o ființă, nu era cumva tinerețea radioasă, corpul proaspăt, tot torentul sângelui înflăcărat în vinele puternice.

Trăia momente cumplite, în care toate renunțările se impuneau fără consimțământul lui. Trecută lui viață de luptă, dar și de triumf, se năruia în spatele său într-o umbră inutilă. Atunci de ce? Ce-i rămânea?

În câteva secunde, inima lui care fusese atât de nemiloasă față de slăbiciunile altora, învăță, în fine. Ce e vitregia sortii, prăpastia fără fund a unei dureri. Înțelese, poate, ceva din agonia în care se zbătuse, singur, în camera de hotel jalnică, Paul Juliani. Acel negustor de făină, pe care îl deposedase de tot ce avea, înainte de a-l împinge la sinucidere. Simți poate în ființa lui, acel fior al înfrângerii pe care o provocase, într-o luptă fără milă, atâtor bărbați ale căror interese îl jenau.

Dar de ce trebuia ca lovitura să-i vină de la această Annie, pe care o adorase, de la singura ființă în fața căreia fusese fără reproș? De ce? De ce?

— Ei bine, dragul meu, pari distrat! îi zise Moissac, Negustorul de vinuri. Vreo lovitură la Bursă?

Coriolis făcu un gest vag.

— Ei așa! zise el, luând un trabuc. A trebuit să câștig câteva sute de bancnote la lichidare.

— Și apoi, zise Angioli, bancherul, toată lumea știe. că de curând s-a găsit plumb argintifer pe proprietatea dumitale de la Bou-Kornein.

Și-l bătu ușor pe genunchi cu subînțeles:

— Nu te ambala, dragul meu, nimeni nu știe cât va ieși din asta!

— Doamna Coriolis e într-adevăr minunată azi. Îl întrerupse Moissac. Pe care perspectiva unei astfel de discuții nu-l amuza.

— Adevărat! zise Angioli, luând un alt trabuc, Hotărât lucru, dragai ineu, ai toate noroacele din lume.

— E foarte posibil! făcu Coriolis.

Invidia, pe care o vedea fremătând în jurul lui, îi biciuia vanitatea, punea un balsam peste mânia și durerea sa.

„Ea e totuși a mea!” gândea el plin de mândrie.

Coriolis ceru șerbetul lui de vișine preferat.

Annie se sculă să-l servească zâmbind. Coriolis îi învălui silueta într-o privire insistentă.

— Aranjează să-i văd plecați mai repede! o rugă el încet.

— Da, zise Annie:

Și se îndepărtă.

Conversația reîncepu. Doamna Brécourt își dădea aere între doi cunoscuți care știau bine că elogiul frumoasei Annie era obligatoriu în casă.

— Desigur, zise ea. Grația însăși... Și apoi, își iubește atât de mult soțul...

„Dacă s-ar putea ști... își zise Annie înflorându-se. Închise ochii înspăimântată. Ce voi face dacă vrea să ne despărțim?”

Dar incurabila ei moliciune învinse. Avea o putere sigură asupra lui Mayéras ca și asupra lui Raoul. Se va căsători cu unul sau cu celălalt, dacă va vrea. Cum, în fond, îi erau indiferenți, puțin îi pasă cu care...

„Și apoi, cine știe ce va face Rafael?”

Făcea aceste, calcule, având. Mereu aceeași față blândă, cu privirea melancolică, zâmbind mereu celor din jur și răspândind bună dispoziție.

Putin după miezul nopții se retrase și ultimul invitat. Doar doamna Brécourt întârzia, poate temătoare, „adulmecând” atmosfera cu mare atenție. Domnul Brécourt perora despre problemele administrative aproape numai pentru el. Coriolis nu spunea nimic. Annie puse capăt situației.

— Ah! făcu ea răsturnându-se în fotoliu, ce obosită sunt!

— Într-adevăr, e ora de mers la culcare, pu crezi Geneviève? întrebă domnul Brécourt.

— Ba da! declară aceasta ridicându-se.

Annie îi însoți până la Mașină.

„În sfârșit!” își zise ea privind de pe peron lumina farurilor pierzându-se în parc...

— Domnul o așteaptă pe doamna în budoar, o anunță camerista...

— Bine, zise Annie. Nu voi avea nevoie de tine în seara asta. Te poți duce la culcare. Noapte bună, Mariette.

Camerista se retrase. Annie se duse la soțul ei.

— Rafael... zise ea încetișor.

Imediat, bărbatul o trase cu brutalitate la el și repetă injuria, deși pe un alt ton.

Ea îl privi cu o întrebare chinuitoare în adâncul ochilor.

— Ei bine, da... da... știi bine că te voi păstra! izbucni el.

La ce bun să discute? Nu dovedise ea în timpul acestei seri că îl stăpânea prin dorință, prin vanitate ca și prin frica de scandal? Prea era om de afaceri ca să risipească timpul în discuții inutile. Ea era cea mai puternică - avea nevoie de ea, de prezența ei tânără. Și aici intra în joc marea lege a cererii și ofertei. În fața căreia el se înclina.

Era mai puțin frumoasă, mai puțin atrăgătoare dacă îl înșelase? Nu. Dimpotrivă. S-ar fi zis că în jurul acelui trup care fusese al altora plutea vag o seducție ațățătoare.

— Haide! făcu Coriolis; trăgând-o după el. Vino să-ți desăvârșești victoria, gata!

Ea zâmbi, fie că uitase, fie că era nerăbdătoare.

— Mă ierți?

— Nu, preciză el, te doresc.

Încet, ea își întinse gura, gâtul, își desfăcu brațele.

— Poate că te-am cam neglijat din cauza afacerilor mele, continuă el. Dar de acum înainte, fii liniștită, mă voi ocupa de tine. În fiecare dimineață o să-mi spui cum îți vei petrece ziua. De altfel, e interzis să ieși fără mine sau fără

mama ta. În plus, desființez telefonul din camerele tale; și eu îți voi deschide scrisorile. Astea sunt condițiile mele. Trebuie să accepți. Dacă nu...

La ce bun? Ea tremura de umilință, dar consimțea tot ce voia el - accepta totdeauna tot ce i se impunea prin forță.

— Ce frumoasă ești! șopti el cuprins iar de dorință.

Iar ea își zicea, copleșită de plictiseală și amărăciune:

„De câte ori în viața mea va trebui să aud aceste cuvinte?”

XXX

PRIN FERESTRELE DES - chise, adierile nopții pătrundeau încărcate de parfum. Totul se domolea în deșert și pe colinele apropiate unde, în grădinile pârjolite de soarele zilei, flori ostenite își dădeau ultima suflare.

Doar în depărtare, izvorând nu se știe de unde, susura un suspin de flaut. Dinspre vile se auzea glasul tânguitor al unui câine. Apoi totul amuți. Și briza nocturnă trecu din nou, ușoară ca faldul unui vis de tinerețe. În urma ei, cântecul flautului reîncepu, răzlețit parcă ici și colo. Era un cântec care vorbea despre viața simplă și despre noaptea blândă a inimilor binevoitoare.

Annie nu putea să doarmă. Pleoapele îngreunate o ardeau, vânățile cărnii o dureau, iar mica julitură de la buză, redeschisă de sărutări, sângera domol.

Se ridică puțin în cot ca să-și poată opri sângele. Apoi își privi sobol culcat lângă ea. Acum dormea. Vedea, vag luminate de genele de lumină de afară, fața calmă, maxilarele puternice de luptător destinse și ghicea osteneala binefăcătoare care coborâse asupra celui bărbat pentru a-l face să uite totul: durerea, dorința. Dormea fără apărare, liniștit ca un copil. De multe ori veghease astfel, după ce făcuse dragoste, acest somn de bărbat dezarmat, încrezător.

De multe ori simțise, în adâncul trupului ei laș, fremătând aceeași ură surdă, aceeași amărăciune

neputincioasă. Dar în seara asta!

Se gândi la Georges Mayéras care veghease probabil singur în vila lui tăcută, plin de furie și durere. Se gândi la Raoul Alpheran care va cădea din nou în brațele Simonei și va sfârși copleșit de un dezgust definitiv. Da, totul era împotriva ei, ca s-o umilească și s-o reducă la tăcere. Și totuși o revoltă surdă mârâia în adâncul ei.

La urma urmelor, de ce aveau să se plângă acești bărbați? Le dăduse iluzia savantă că sunt iubiți, le dăduse toate bucuriile pământului. Datorită ei, corpului ei perfect, datorită acelui farmec pe care îl răspândea în jur, petrecuseră ore pline de o fericire nemaipomenită, încât îi simțise tremurând între sâni ei. De ce se plângeau ei, care cel puțin cunoscuseră aceste voluptăți înflăcărâte?

Asta nu le fusese de ajuns? Le trebuiau jurăminte, fidelitate totală, un abandon definitiv? Trebuia ca ființa închisă între brațele lor să nu fie ea însăși, ci o creatură în întregime construită după dorința lor și în același timp sinceră, de o sinceritate totală și disperată. Dar de ce? De ce i-ar fi iubit cu această dragoste pe care i-o cereau? Pentru care motiv profund să aparțină mai curând unuia decât altuia, sau să fie pentru ei și zână fermecată, și soție și servitoare? De ce? Ce dădeau ei în schimb, ei care primeau totul? Fusese gata să-și piardă situația, bogăția, tot că însemna viața ei, siguranța zilelor într-o societate rafinată, foarte hotărâtă să nu admită greșeala femeii, cel puțin când aceasta e în mod deschis pedepsită. Insulte, umilințe, lovituri, iată tot ce căpătase de la dragoste - de la acea dragoste care o solicitase atât de mult cu cântecul sălbatic și trist al dorinței.

Dragostea! Plecase spre ea cu înflăcărare, naivă, gata să aștepte totul și să dea totul, cu frumoasa generozitate a tinereții. Dragostea! Numai numele, numai gândul trezise în ea voci care promiteau o fericire nebună. Dar nimic! Nu avusese nimic!

Trupul ei care risipea atâta încântare asistase la această sărbătoare mereu tristă. Întregul edificiu al dragostei - atât de apăsător, atât de fragil - se sprijinea pe

ea, cerând totul: frumusețe, tinerețe, grație. În schimb nu primise nimic. Și rămânea în suflet cu revolta, dezgustul și deziluzia fără leac – asta era tot ce-i lăsa înmbrățișările lor.

Ah! sigur, acum știa că dorința ei nu era decât o fantomă, o amăgire amărâtă în care ar fi fost nebună să mai creadă, o capcană care aducea moartea.

Astfel, ridicată într-un cot, în seara blândă, ridiculiza pasiunea care fusele pentru ea, altă dată, un motiv atât de fascinant de a trăi.

În acest timp, în jurul ei, noaptea extraordinar de luminoasă cădea ca o mângâiere peste grădinile scăldate de razele lunii.

Ai fi zis că, trăgând puțin cu urechea, vei desluși, odată cu respirația pământului, acea pulsare imensă și liniștită a vieții universale.

Era una din acele ore când ființa tânără simte în ea un fel de comoară nepuizabilă – înflăcărarea; una dintre acele ore în care auzi cântând, odată cu sângele pe marginea tâmpelor ostenite, promisiuni deznădăjduite, mai mari decât universul.

Doar pentru că ghicești în jurul tău opera magică a vieții, doar pentru că participi la ea cu tot trupul, da, doar pentru că viața e acolo, „simplă și liniștită”, amețitoare și de necuprins, doar pentru asta bei, ca pe o licoare fermecată, splendida și sfânta bucurie de a trăi.

Și Annie, ca atâtea alte ființe tinere care, în acea seară, respirau noaptea pe marginea ferestrelor deschise, puțin câte puțin, uita totul și se lăsa din nou sedusă de dorința de a iubi.

Da, pentru că trăia, fericire era încă posibilă! Va veni cu siguranță, va coborî în trupul ei obosit, ca un Zeus! Fericirea... pasiunea... dragostea?

Și Annie își aminti încă o dată de versurile repetate de atâtea ori și care îi promisese totul.

Din nou asculta cântând în ființa ei. Anticele cuvinte ale poetului. Auzea din nou îndemnul patetic emis de toate lucrurile frumoase, care povățuia ființele tinere să culeagă zilele ca pe niște fructe, să iubească dragostea, să

iubească viață...

Uitând deja de toate amărăciunile, de toate primejdiile, se gândea, cu toată ființa palpitând de bucurie, la dorința triumfătoare care trebuia să vină – care va veni.

Știa bine că, puțin câte puțin, supravegherile geloase vor slăbi. De altfel, era sigură că până atunci va găsi mijlocul de a-l înșela din nou. Totul va reîncepe, ca înainte.

Și, în adâncul venelor ei leneșe, în adâncul trupului încă învinețit, al sufletului încă umilit, fără să fi învățat nimic, încăpățânată să creadă, asculta clocotind toate promisiunile reînviolate de suflul dorinței.